

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
DLA GMINY KOBYLIN
NA LATA 2024-2030**

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	4
WPROWADZENIE.....	5
Metodologia opracowania Strategii.....	8
Podstawy prawne.....	10
Spójność z dokumentami strategicznymi	13
Dokumenty krajowe.....	13
Dokumenty regionalne.....	14
Dokumenty lokalne.....	14
CHARAKTERYSTYKA GMINY KOBYLIN	15
Położenie.....	15
Sytuacja demograficzna.....	15
Rynek pracy i sytuacja gospodarcza	18
Edukacja i wychowanie	21
Kultura, sport i rekreacja.....	23
Opieka zdrowotna	25
Bezpieczeństwo publiczne	26
Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej	27
Gminny system pomocy społecznej.....	34
Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.....	38
ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY	39
Struktura badanej próby	39
Problemy społeczne.....	41
Zdrowie psychiczne.....	48
Korzystanie z urzędzeń elektronicznych.....	49
Uczestnictwo w grach hazardowych	51
Uzależnienia behawioralne.....	52
Problem alkoholowy	53

Problem nikotynowy	55
Problem narkotykowy.....	56
Problem przemocy	59
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	63
Struktura badanej próby	63
Problem alkoholowy	65
Problem nikotynowy	66
Problem narkotykowy.....	67
Problem przemocy	69
Korzystanie z urządzeń elektronicznych	74
Uczestnictwo w grach hazardowych	76
Zdrowie psychiczne	76
Zaburzenia odżywiania	77
SYTUACJA SPOŁECZNA GMINY KOBYLIN	79
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.....	79
Wsparcie osób z niepełnosprawnością	84
Zdrowie psychiczne	87
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień	88
Przeciwdziałanie przemocy domowej.....	92
Aktywność i integracja społeczna seniorów.....	95
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu	99
Wsparcie osób z problemem ubóstwa.....	103
ANALIZA SWOT	107
Mocne strony.....	107
Słabe strony	107
Szanse	108
Zagrożenia.....	108
CZĘŚĆ PROGRAMOWA	107
Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych	112

Kierunki rozwiązywania problemów społecznych.....	113
I. Wsparcie rodzin w wypełnianiu ich podstawowych funkcji oraz wzmocnienie systemu sprzyjającego rozwojowi dzieci i młodzieży.....	114
II. Opracowanie zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem działań włączających do społeczności lokalnej.....	117
III. Rozwój profilaktyki oraz lokalnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.....	122
IV. Edukacja społeczeństwa oraz wspieranie działalności instytucji w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.....	129
V. Rozbudowa gminnej infrastruktury pomocowej w zakresie wspierania dobrostanu psychicznego mieszkańców.....	133
VI. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom bezrobotnym oraz aktywne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.....	134
Ramy finansowe Strategii.....	138
System wdrażania Strategii.....	139
System aktualizacji Strategii.....	140
Komunikacja społeczna i promocja Strategii.....	141
Monitoring i ewaluacja.....	142
Wnioski i podsumowanie.....	148
BIBLIOGRAFIA.....	151
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW.....	153
Spis rysunków.....	153
Spis tabel.....	153
Spis wykresów.....	156

WYKAZ SKRÓTÓW

b.d. – brak danych

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobylinie

GOK – Gminny Ośrodek Kultury w Kobylinie

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Krotoszynie

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

NK – procedura „Niebieskie Karty”

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie

PES – Podmioty ekonomii społecznej

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PIK – Punkt Interwencji Kryzysowej

pp. – punkt procentowy

PKI – Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krotoszynie

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Krotoszynie

PZP – Poradnia Zdrowia Psychicznego w Krotoszynie

UM – Urząd Miejski w Kobylinie

ZI – Zespół Interdyscyplinarny Gminy Kobylin

WPROWADZENIE

Przemiany technologiczne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe, które dokonały się w XX w. były przyczyną przeobrażeń w sferze życia społecznego i doprowadziły do zmiany starych i powstania nowych problemów społecznych. Problem społeczny określany jest jako niekorzystne dla społeczności zjawisko, zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. O problemie społecznym mówimy wówczas, gdy dane zjawisko spełnia kilka kryteriów: dotyczy wielu osób w społeczności, ma charakter powtarzający się, a nie jednorazowy, jest postrzegane i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domaga się rozwiązania i można mu zaradzić poprzez zbiorowe działanie¹. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, niktynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Jednym z instrumentów polityki społecznej jest tworzenie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które są ważnymi dokumentami odnoszącymi się do polityki społecznej, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium.

Konsekwencje pojawienia się wirusa SARS-CoV-2 i wywołanej przez niego choroby COVID-19 spowodowały konieczność zredefiniowania zaplanowanych działań. Skutki ekonomiczne, gospodarcze i społeczne pandemii będą dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej. W związku z tym pojawić się mogą nowe wyzwania dla polityki lokalnej, jak np. bezrobocie, które dotychczas nie stanowiło dotkliwego problemu na poziomie kraju, województwa, jak i Gminy. Uwydatniają się stare i pojawiają nowe ryzyka socjalne – na poziomie lokalnym można do nich zaliczyć kryzys gospodarczy skutkujący, m.in. poważnymi konsekwencjami dla rynku pracy, rozwarstwieniem społecznym pociągającym za sobą ryzyko wzrostu liczby osób wykluczonych ze społeczeństwa, zwiększeniem skali ubóstwa, ujawnianiem się nowych konfliktów społecznych, wzrostem zachowań indywidualistycznych w miejsce zachowań

---

¹ Kwaśniewski J., *Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych*

wspólnotowych, wpływających negatywnie na jakość kapitału społecznego i więzi społecznych, czy problem organizacji i zarządzania czasem osób starszych. To tylko część z wielu negatywnych konsekwencji jakie może za sobą pociągać pandemia koronawirusa².

Obecnie polityka socjalna naszego kraju stoi przed kolejnym wyzwaniem, jakim jest konflikt rosyjsko-ukraiński i związany z nim napływ uchodźców. Migracje wojenne mogą mieć charakter długotrwały, co będzie wpływało bezpośrednio nie tylko na migrantów, ale całe społeczeństwo polskie i wymagało korekt polityk społecznych. Kryzys wywołany przez wojnę w Ukrainie musi skłonić Polskę do modernizacji systemu usług społecznych w sposób adekwatny do nowej sytuacji³.

Polityka społeczna w czasie kryzysu wymaga specjalnej uwagi i planowania, wykorzystując przy tym swoje instrumenty zarówno interwencyjne – w perspektywie krótkoterminowej, jak i w okresie długoterminowym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin na lata 2024-2030 jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mające na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych.

---

² N. G. Pikuta, M. Grewiński, E. Zdebska, W. Glanc, *Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa*, Kraków 2020, s. 9-16

³ E. Bendyk, P. Buras, *Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022, s. 1-7

Strategia służyć będzie osiągnięciu zaplanowanych celów, wraz ze szczegółowym określeniem sposobów dojścia do poprawy sytuacji społecznej w wybranych obszarach. W związku z tym, że rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, lokalna polityka społeczna wymaga od jej realizatorów strategicznego podejścia. Planowanie strategiczne, polegające na podejmowaniu systematycznych działań, podczas których planowana jest przyszłość i wytyczane są najistotniejsze kierunki działań, uwzględnia długi horyzont czasowy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin na lata 2024-2030 zawiera kilka części, w tym charakterystykę Gminy oraz część programową obejmującą misję, wizję, cele, zadania przewidziane do realizacji, ramy finansowe, zakładane rezultaty, system wdrażania, monitoring i ewaluację. W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- wsparcie osób z niepełnosprawnością,
- zdrowie psychiczne,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- aktywność i integracja społeczna seniorów,
- promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
- wsparcie osób z problemem ubóstwa.

Podsumowując, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin na lata 2024-2030, określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów oraz pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych, co pozwoli m.in. na zapewnienie mieszkańcom Gminy dogodnych warunków do rozwoju.

Metodologia opracowania Strategii

Podstawowe elementy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin na lata 2024-2030 są tożsame ze strukturą innych dokumentów określających kierunki lokalnej polityki społecznej. Tym co wyróżnia Strategię od innych wiążących dokumentów i programów jest przede wszystkim jej okres obowiązywania oraz nadrzędność wobec nich. Mimo, iż horyzont czasowy nie został wskazany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, powinien precyzować główne działania Gminy w zakresie zaspokajania społecznych potrzeb mieszkańców i niwelowania nierówności społecznych w długim okresie, tj. 5-10 lat.

Obligatoryjny charakter Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz jej istota i wpływ na kreowanie lokalnej polityki nakłada na jej realizatorów obowiązek tworzenia jej w sposób odpowiedzialny i spójny z zapisami zawartymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Nadrzędność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nad programami o charakterze taktycznym, takimi jak Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Program Wspierania Rodziny czy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, wymusza na podmiotach odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie Strategii ujęcia w niej określonych elementów. Na kolejnej stronie przedstawione zostały elementy wchodzące w skład Strategii oraz poszczególne etapy jej opracowania.

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Lp.	Etap	Charakterystyka
1.	Analiza strategiczna	Analiza bieżącej sytuacji, problemów, barier oraz potencjału umożliwia wskazanie obszarów problemowych występujących w Gminie. Głównym źródłem informacji o sytuacji mieszkańców, ich problemach i potrzebach jest analiza danych zastanych, czyli bieżącej dokumentacji urzędowej, danych demograficzno-gospodarczych oraz trendów społecznych. Na tym etapie ocenie poddaje się również otoczenie jednostki samorządowej. Informacji w tym zakresie dostarczają również przeprowadzone na terenie Gminy badania społeczne.
2.	Sformułowanie Misji i Wizji Strategii	Wizja zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest swoistym obrazem, do którego dąży Gmina za sprawą realizacji celów w niej wskazanych, natomiast misja określa nadrzędny powód opracowania Strategii.
3.	Określenie celów priorytetowych i zadań	W następstwie prawidłowo przeprowadzonej analizy strategicznej możliwe jest wskazanie głównych obszarów problemowych występujących na terenie Gminy. Identyfikacja ich i określenie kompleksowych działań minimalizujących skalę ich oddziaływania zapewnia realizację polityki społecznej zgodnej z oczekiwaniami i potrzebami, a także podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.
4.	Wskazanie sposobu wdrażania i kontroli realizacji Strategii	Ostatnim elementem Strategii jest określenie planu, zgodnie z którym ma zostać zrealizowana podczas okresu jej obowiązywania. Zarówno źródła i ramy finansowe, podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów, sposób komunikacji, jak i sprawozdawczość mają niebagatelny wpływ na stopień i jakość jej wdrożenia, dlatego zarówno w trakcie, jak i po jej zakończeniu należy przeprowadzić ewaluację, umożliwiającą ocenę działań w odniesieniu do zamierzonych celów.

Źródło: Opracowanie własne

Podstawy prawne

Opracowana całościowa, spójna i wieloletnia koncepcja rozwiązywania problemów społecznych gminy lub powiatu, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest uwarunkowana prawnie. Podstawą jurydyczną do opracowania niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), która stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym należy *„opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”*.

Tworząc niniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z założeniami polityki państwa. Najistotniejsze ustawy kompetencyjne, nakładające na administrację rządową i samorządową określone obowiązki to m.in.:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
2. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
3. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
5. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.
6. ustawa z dnia 10 maja 2019 r. o ochronie danych osobowych.

Akty prawne dotyczące wsparcia rodziny i dziecka

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
3. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
4. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,

5. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
6. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
7. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
8. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
9. ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
10. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Akty prawne dotyczące ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Akty prawne dotyczące oświaty, zatrudnienia oraz wsparcia socjalnego

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
3. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
4. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
5. ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych,
6. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
7. ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
8. ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
9. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
10. ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

11. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
12. uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
13. ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
14. ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
15. ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym.

Akty prawne normujące aspekty finansowe

1. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
2. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
5. ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych.

Akty prawne normujące pobyt cudzoziemców na terenie kraju

1. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
2. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
3. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
4. ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobylin na lata 2024-2030 jest zgodna z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych realizowanych na poziomie krajowym i regionalnym. Rozdział ten przedstawia opis wyżej wymienionych dokumentów strategicznych.

Dokumenty krajowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin na lata 2024-2030 jest zgodna z poniższymi dokumentami krajowymi:

- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, będąca aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, stanowi obowiązujący, kluczowy dokument dla Polski, w zakresie średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Strategia zawiera rekomendacje dla polityk publicznych oraz jest podstawą dla zmian w systemie zarządzania rozwojem.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030**, której celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030** stanowiąca kontynuację Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, a jej głównym celem jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.

Ponadto wymienić należy również dokumenty mające wpływ na kształtowanie polityki społecznej, takie jak:

- Strategia Demograficzna 2040,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,

- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030,
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej,
- Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030,
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035r.).

Dokumenty regionalne

Na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami strategicznymi wobec Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin są: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku oraz Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

Dokumenty lokalne

Najważniejszym dokumentem strategicznym na poziomie lokalnym dla gminy Kobylin jest **Strategia Rozwoju Gminy Kobylin na lata 2024-2030**, która nakreśla podstawowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy w dłuższej perspektywie czasowej, a jej zasadniczym celem jest stworzenie miejsca *atrakcyjnego dla mieszkańców, przyciągającego inwestorów, ciekawego dla osób przyjezdnych oraz szanującego posiadane walory i zasoby przyrodnicze i kulturowe.*

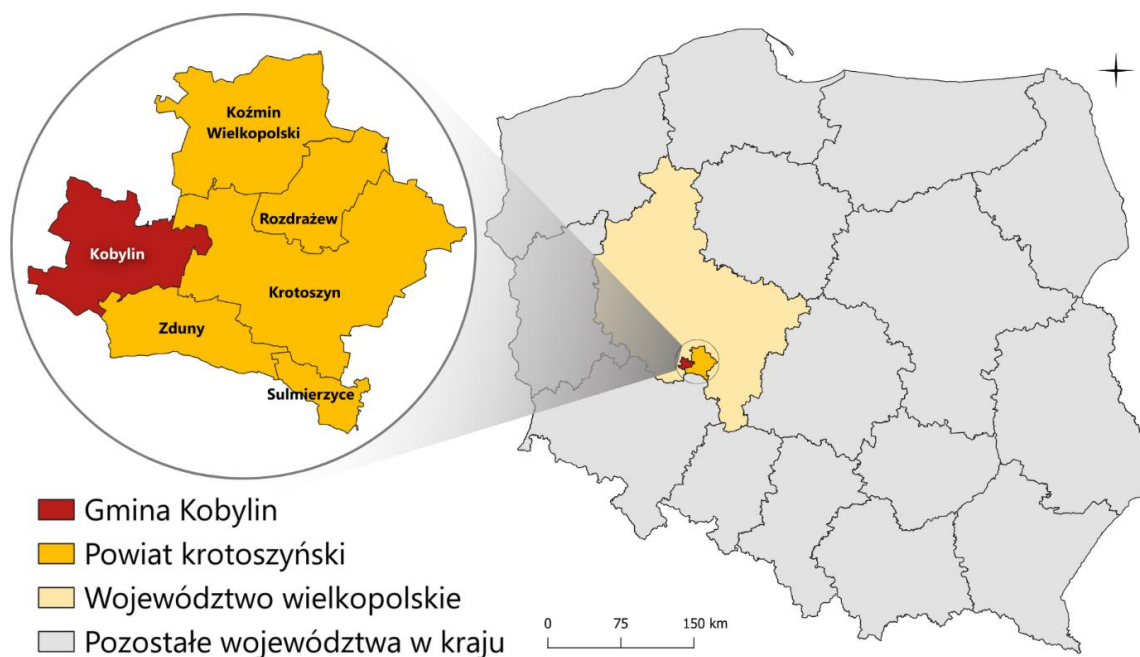
Strategiczne kierunki rozwoju Gminy zawarte w w/w Strategii obejmują 3 obszary: społeczeństwo i jakość życia mieszkańców, rozwój gospodarczy i otwartość na przedsiębiorców, a także przyjazne środowisko. Do poszczególnych obszarów przypisane zostały cele strategiczne, kierunki działań i odpowiadające im szczegółowe zadania do realizacji w perspektywie najbliższych kilku lat.

CHARAKTERYSTYKA GMINY KOBYLIN

Położenie

Kobylin to gmina miejsko-wiejska w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie krotoszyńskim. Jej powierzchnia wynosi 10 745 ha, z czego: 7 635 ha stanowią grunty orne, 14 ha sady, 904 ha łąki, 81 ha pastwiska i 1 293 ha lasy. Gminę tworzy miasto Kobylin oraz 20 sołectw obejmujących 22 miejscowości⁴.

Rysunek 1. Położenie gminy Kobylin na tle powiatu, województwa i kraju

Źródło: Opracowanie własne

Sytuacja demograficzna

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk i procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju.

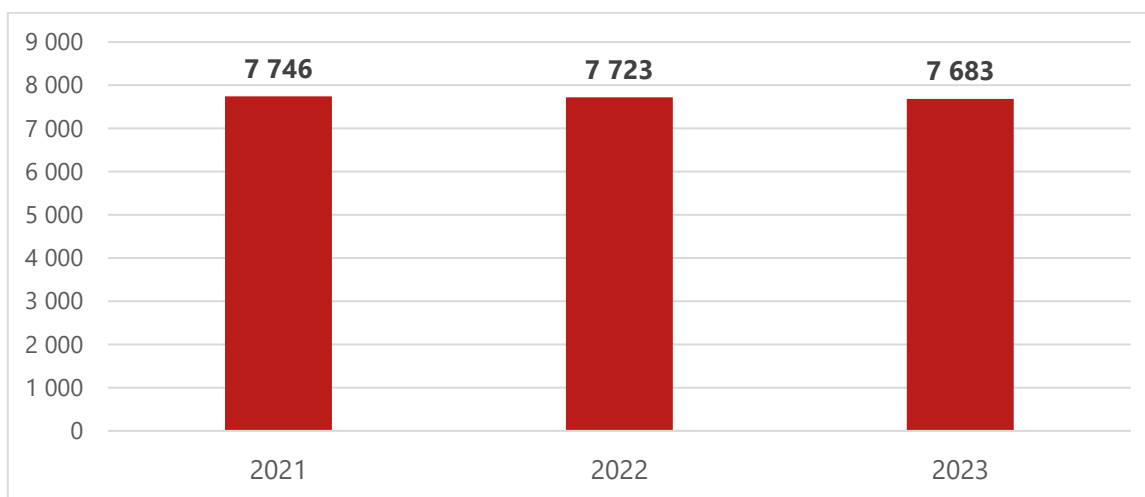
⁴ <https://www.kobylin.pl/> [dostęp: 8.06.2024]

W 2021 roku liczba mieszkańców wynosiła 7 746 osób. W 2022 roku nieznacznie zmniejszyła się do 7 723 osób, a w 2023 roku spadła do 7 683 osób. Na przestrzeni analizowanych lat liczba mieszkańców przyjmowała tendencje spadkowe – w 2023 roku w stosunku do roku 2021 odnotowano spadek na poziomie 0,8%.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Kobylin w latach 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. W gminie Kobylin w 2023 roku przyrost naturalny na 1 000 ludności kształtował się na poziomie -3,38 co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował niższą i jednocześnie mniej korzystną wartość niż odnotowano w przypadku powiatu krotoszyńskiego (-3,02) oraz województwa wielkopolskiego (-2,18). Wskaźnik ten był jednak wyższy niż krajowy (-3,62). Na przełomie ostatnich trzech lat w Gminie obserwowano wahania wartości współczynnika. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejna tabela.

Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Kobylin w porównaniu do powiatu krotoszyńskiego, województwa wielkopolskiego i kraju na przestrzeni lat 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1.	Gmina Kobylin	-2,31	-1,55	-3,38
2.	Powiat krotoszyński	-2,76	-2,21	-3,02
3.	Województwo wielkopolskie	-2,74	-2,16	-2,18
4.	Polska	-4,95	-3,79	-3,62

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Kobylin według ekonomicznych grup wieku w roku 2023 przedstawiała się następująco:

- 20,4% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia,
- 58,1% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia,
- 21,5% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Poniższa tabela prezentuje ekonomiczne grupy wiekowe w gminie Kobylin. Na przestrzeni lat 2021-2023 udział ludności w wieku przedprodukcyjnym utrzymywał się na względnie stałym poziomie – stanowili oni niezmiennie około 20,5% populacji. Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności nieznacznie spadł – różnica pomiędzy rokiem 2021 a 2023 wyniosła 0,7 pp. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł natomiast o 1,1 pp.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2021-2023 (w procentach)

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1.	Wiek przedprodukcyjny	20,7	20,6	20,4
2.	Wiek produkcyjny	58,8	58,3	58,1
3.	Wiek poprodukcyjny	20,4	21,1	21,5

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Udział osób w poszczególnych, ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się na nieco odmiennym poziomie w odniesieniu do wskaźników w powiecie krotoszyńskim, województwie wielkopolskim i w całym kraju – udział ludności w wieku przedprodukcyjnym przyjmuje w Gminie najwyższe wartości, z kolei w przypadku ludności w wieku produkcyjnym wskaźnik ten jest niższy niż w pozostałych jednostkach, ale oscyluje wokół podobnych wartości. Biorąc pod uwagę osoby w wieku poprodukcyjnym odnotowano przewagę w odniesieniu do pozostałych jednostek, jako iż niższy udział tej grupy wiekowej w ogóle populacji świadczy o nieco mniej

zaawansowanym zjawisku starzejącego się społeczeństwa w Gminie. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 4. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w gminie Kobylin, powiecie krotoszyńskim, województwie wielkopolskim i kraju w 2023 roku (w procentach)

Lp.	Wyszczególnienie	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
1.	Wiek przedprodukcyjny	20,4	19,9	19,4	18,2
2.	Wiek produkcyjny	58,1	58,2	58,8	58,4
3.	Wiek poprodukcyjny	21,5	22,0	21,8	23,3

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

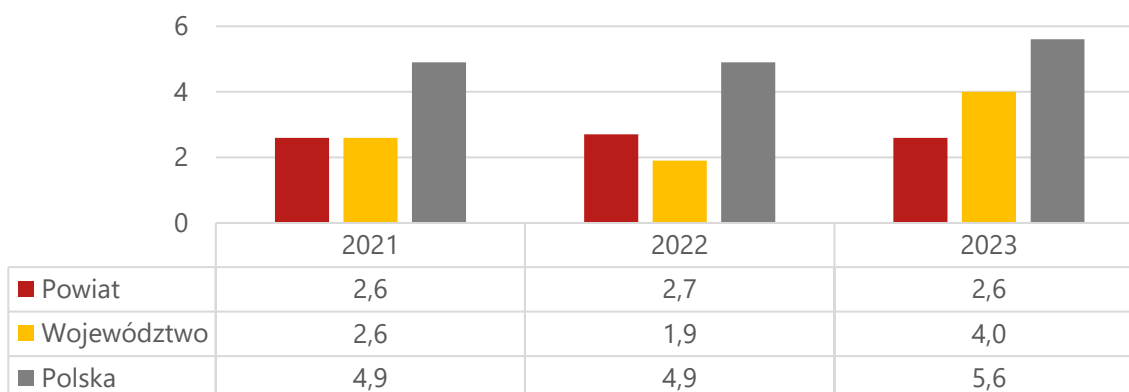
Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Ważnym wskaźnikiem w ocenie rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która jest wyrażonym w procentach stosunkiem liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy, do liczby ludności aktywnej zawodowo (zasobu siły roboczej danej populacji).

Dane dotyczące stopy bezrobocia na poziomie gmin nie są dostępne, w związku z tym wskaźnik przedstawia dane dla powiatu krotoszyńskiego. W 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 2,6%, a więc była niższa niż wartość odnotowana w województwie wielkopolskim (4,0%) i w całej Polsce (5,6%). W latach 2021-2023 stopa bezrobocia na terenie powiatu krotoszyńskiego utrzymywała się na względnie stałym poziomie. W przypadku województwa wielkopolskiego zaobserwowano wahania wskaźnika, z kolei jego wartość w odniesieniu do całego kraju uległa wzrostowi. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

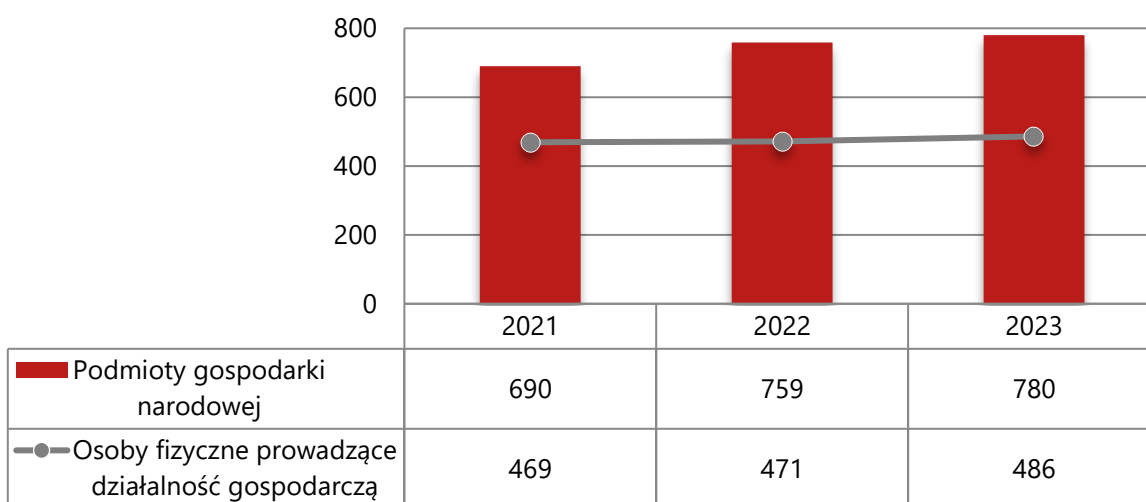
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie krotoszyńskim na przestrzeni lat 2021-2023 w porównaniu do województwa wielkopolskiego i Polski (stan na koniec roku, w procentach)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości, jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W gminie Kobylin na koniec 2023 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było łącznie 780 podmiotów gospodarki narodowej, z czego większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w liczbie 486 (62,3%). Zauważyć można, że na przestrzeni analizowanych lat, liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie Kobylin uległa wzrostowi. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Kobylin w latach 2021-2023

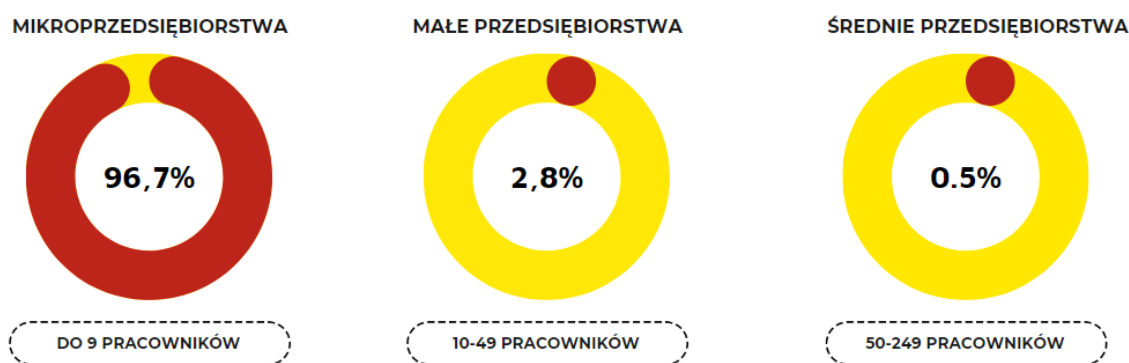

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Największa liczba podmiotów gospodarczych działających w gminie Kobylin według klas wielkości to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników – jest ich 754 (stan na koniec 2023 roku). Małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 pracowników jest w Gminie 22. Na terenie Gminy działalność prowadzą także przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 50 pracowników – jest ich 4.

Rysunek 2. Udział podmiotów wg poszczególnych klas wielkości w ogóle podmiotów wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy Kobylin (stan na koniec 2023 roku)

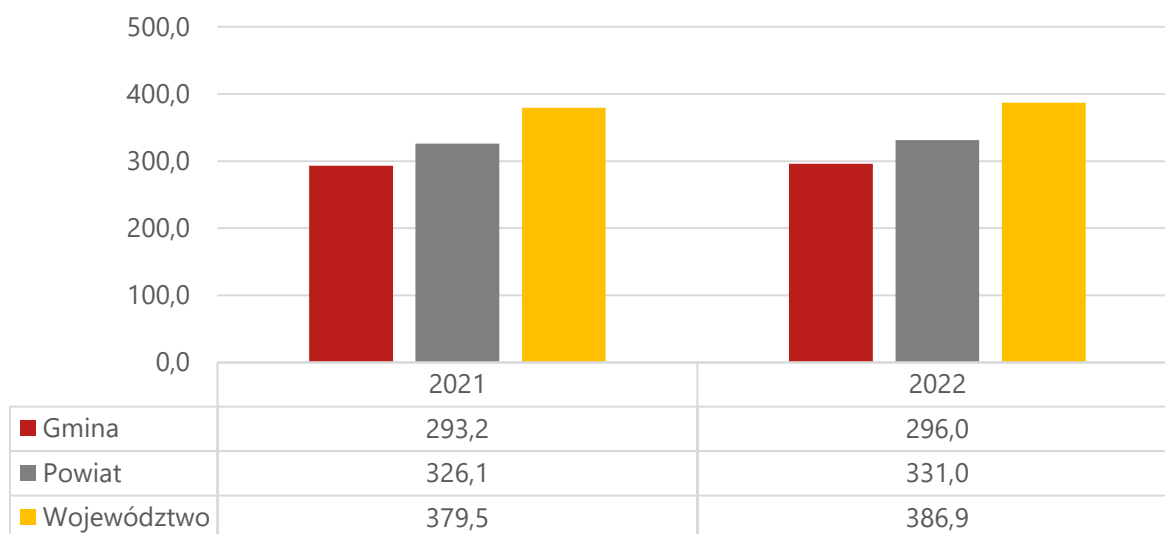
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Zgodnie z dostępnymi danymi, liczba mieszkań przypadająca na każdych 1 000 mieszkańców w gminie Kobylin w 2022 roku wyniosła 296 i tym samym była mniejsza od liczby odnotowanej w całym powiecie (331) i województwie wielkopolskim (386,9). Świadczy to o mniej korzystnej sytuacji na rynku mieszkaniowym na terenie Gminy, względem powiatu i województwa. Na wykresie wskazano dane za 2021 oraz 2022 rok, ponieważ dane za 2023 rok nie są jeszcze dostępne⁵.

⁵ Stan na 20.06.2024

Wykres 4. Liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców w gminie Kobylin na tle powiatu krotoszyńskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2021-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Edukacja i wychowanie

W 2023 roku na terenie gminy Kobylin funkcjonowały cztery szkoły podstawowe, wraz z trzema oddziałami przedszkolnymi, jedna Branżowa Szkoła I stopnia oraz jedno Przedszkole.

W roku szkolnym 2023/2024 łączna liczba uczniów kształtowała się na poziomie 748 osoby⁶. Do przedszkola uczęszczało 229 dzieci. W latach 2020-2023 dostrzegalne są wahania w zakresie liczby uczniów Szkoły Podstawowej – liczba ta w 2022 roku spadła o 22 osoby, co stanowi spadek o 3,1% w porównaniu do 2021 roku. Natomiast w 2023 roku liczba uczniów wzrosła o 66 osób, co stanowi wzrost o 9,7% w porównaniu do 2022 roku. Liczba uczniów w Szkole Branżowej w latach 2021-2023 oscyluje wokół podobnych wartości. W przypadku Punktu Przedszkolnego zauważalna jest tendencja wzrostowa.

⁶ Stan na koniec września 2023 roku.

Tabela 5 Liczba uczniów Szkół Podstawowych, Szkoły Branżowej I Stopnia oraz Przedszkola na terenie gminy Kobylin w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie		2021	2022	2023
1.	Szkoly podstawowe	Szkoly podstawowe	704	682	748
		Oddziały Przedszkolne	116	123	113
2.	Szkoła Branżowa	-	96	95	98
3.	Punkt przedszkolny	-	194	209	229

Źródło: Raport o stanie gminy za rok 2021, 2022 i 2023 rok

Na terenie gminy Kobylin funkcjonuje niepubliczna placówka zapewniająca opiekę nad dziećmi do lat 3.

W roku szkolnym 2022/2023 dzieci ze szkół podstawowych miały możliwość uczestniczenia w następujących zajęciach pozalekcyjnych i dodatkowych:

- Umiem pływać,
- Szkolny Klub Sportowy,
- Kobylński Uczeń Zawodowiec,
- EKOPRACOWNIA,
- Poznaj Polskę,
- Zrób sobie puzzle,
- Aluminiowe rzeźby,
- Magnesy,
- Szycie filcowych serduszek,
- Misja na Marsa,
- Snowtubing (jazda na oponach),
- Warsztaty Włoskiej Pizzy,
- Cuda Wianki.

Działalność kulturalna na terenie Gminy koncentruje się głównie w **Gminnym Ośrodku Kultury w Kobylinie (GOK)**, który jest samorządową instytucją kultury o charakterze publicznym. Zgodnie ze statutem, przedmiotem działania placówki jest organizowanie działalności kulturalnej na terenie Gminy. Cel ten realizowany jest m.in. poprzez: organizowanie wystaw artystycznych, wernisaży, przedstawień teatralnych, koncertów, projekcji filmów, wspieranie imprez artystycznych i rozrywkowych, prowadzenie zajęć i warsztatów artystycznych oraz kół zainteresowań, promocję kultury gminy Kobylin i lokalnych twórców kultury, a także tworzenie, udostępnianie i dokumentowanie dóbr i wartości kultury. W 2023 roku GOK był organizatorem ponad 50 imprez i wydarzeń integrujących społeczność lokalną, wśród których znalazły się m.in:

- Wielkanocny Poranek z GOKiem,
- MOTOPIKNIK, Scena dla Młodych,
- Gminny Dzień Dziecka,
- Dni Kobylina,
- Spotkanie z podróżniczką Martą Błaszczak,
- Koncert Krawczyk Show,
- Wystawa „Tam i wtedy”.

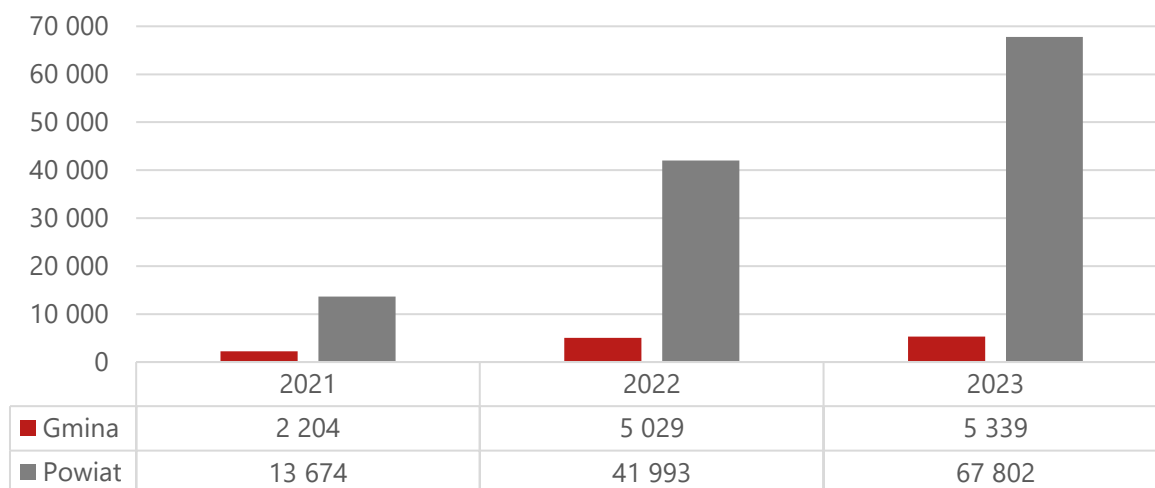
Na terenie Gminy funkcjonuje także Biblioteka Publiczna z siedzibą w Kobylinie, wraz z filią w Smolicach. Placówki organizują wiele wydarzeń kulturalnych o charakterze literackim, edukacyjnym, a także wystawowym, m.in. spotkania autorskie, spotkania z przedszkolakami i uczniami w formie lekcji bibliotecznych, zajęć edukacyjnych, spotkania z ciekawymi ludźmi promującymi swoje pasje i zainteresowania, akcje promujące czytelnictwo - wystawy nowości książkowych, wystawy fotografii, konkursy. Uczestniczą w imprezach i festynach gminnych: Dzień Dziecka, Dni Kobylina, Mikołajki oraz akcjach ogólnopolskich: Narodowe Czytanie, Noc Bibliotek, Jak nie czytam – jak czytam.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na to, że w latach 2021-2023 liczba uczestników imprez kulturalnych organizowanych przez Gminę przyjmowała tendencję wzrostową. W 2023 roku odnotowano wzrost uczestników aż o 142,2% względem roku 2021 – ma to jednak związek z pandemią COVID-19 i wynikającymi z niej obostrzeniami. Różnica między rokiem 2022 a 2023 wynosi już tylko 6,2%. W przypadku powiatu krotoszyńskiego zaobserwować można jeszcze większy wzrost – liczba uczestników w 2023 roku była ponad pięciokrotnie większa niż w roku 2021 (rok pandemii COVID-19 i obostrzeń).

Wykres 5. Liczba uczestników imprez organizowanych przez placówki kulturalne na terenie gminy Kobylin oraz powiatu krotoszyńskiego w latach 2021-2023

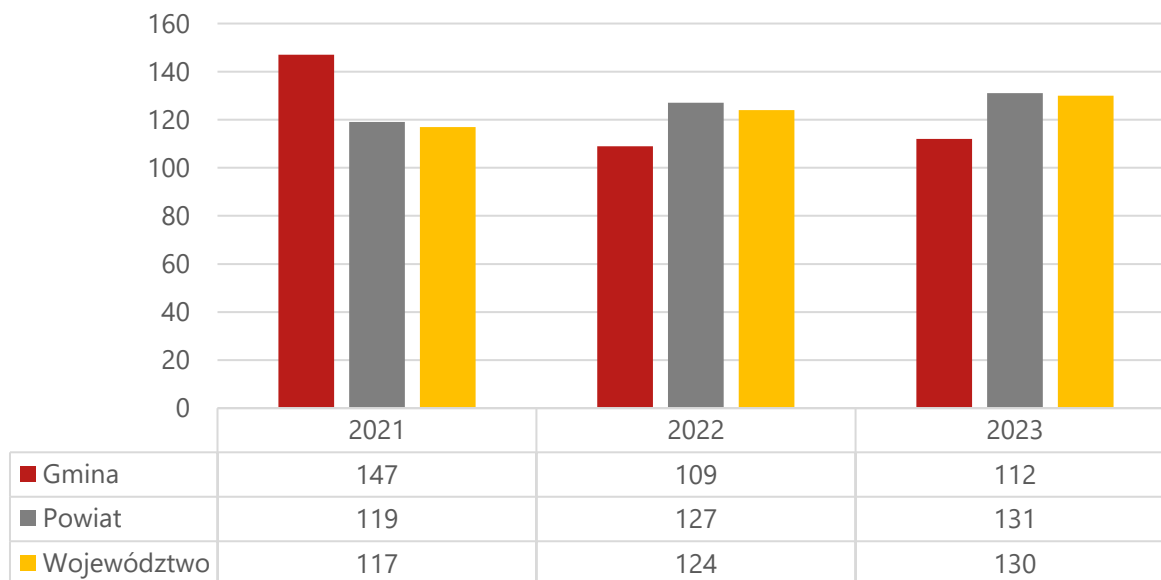
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie Gminy funkcjonuje **Biblioteka Publiczna**, w której w 2023 roku zarejestrowanych było 112 czytelników, co oznacza wzrost o 2,6% względem roku poprzedniego oraz spadek o 23,8% względem roku 2021. Na podstawie danych statystycznych widać, że wskaźnik liczby czytelników w 2023 roku przyjmuje w Gminie niższą wartość niż w pozostałych jednostkach – w całym powiecie na 1 000 mieszkańców przypadało 127 czytelników, z kolei w województwie – 124. W 2021 roku sytuacja była odwrotna, bo to w Gminie było najwięcej czytelników na 1 000 mieszkańców (147 osób). Na przestrzeni ostatnich 3 lat odnotowano wahania w zakresie liczby czytelników Biblioteki na terenie Gminy, z kolei w przypadku

pozostałych jednostek obserwowano stopniowy wzrost wskaźnika. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejny wykres.

Wykres 6. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Kobylin, powiecie krotoszyńskim oraz województwie wielkopolskim w latach 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie Gminy działalność prowadzi Kobylińskie Towarzystwo Kulturalne, które obecnie liczy 37 członków. Od 2002 roku wydaje Zeszyty Historyczne o różnorodnej tematyce związane z miastem i gminą Kobylin oraz organizuje uroczystości patriotyczne. W Gminie funkcjonują także świetlice wiejskie, które organizują m.in. zajęcia dla dzieci, różnego rodzaju warsztaty oraz wydarzenia muzyczne i kulturalne.

Atrakcją turystyczną Gminy są również zasoby przyrodnicze wśród których na uwagę zasługuje 5 pomników przyrody⁷.

Opieka zdrowotna

Na terenie gminy Kobylin funkcjonują dwa ośrodki zdrowia oraz dwie apteki. Mieszkańcy Gminy mogą korzystać także z usług zdrowotnych oferowanych przez

⁷ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

placówki służby zdrowia zlokalizowane w Krotoszynie (również w nagłych przypadkach, wymagających wizyty w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym).

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego. Bezpieczeństwo publiczne umożliwia sprawne funkcjonowanie społeczeństwa. W gminie Kobylin o bezpieczeństwo i porządek dbają dzielnicowi z **Komendy Powiatowej Policji w Krotoszynie**. W Kobylinie znajduje się także lokalny Posterunek Policji.

Ochronę przeciwpożarową w gminie Kobylin zapewnia **9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP)**, w tym dwie należące do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. W latach 2021-2023 liczba zdarzeń, w których wzięły udział jednostki OSP z terenu Gminy systematycznie malała – w 2021 roku było to 198 zdarzeń, w 2022 roku – 162, natomiast w 2023 roku – 127. Największą część zagrożeń pożarowych na terenie Gminy stanowią zagrożenia miejscowe obejmujące zdarzenia (inne niż pożar) wynikające z rozwoju cywilizacyjnego, działań człowieka lub naturalnych sił przyrody, stwarzające zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska – w 2023 r. stanowiły one 82,7% wszystkich zdarzeń.

Tabela 6. Liczba zdarzeń, w których wzięły udział jednostki OSP z terenu gminy Kobylin w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1.	Pożary	25	19	21
2.	Miejscowe zagrożenia	173	142	105
5.	Fałszywe alarmy	1	1	1
6.	OGÓŁEM	198	162	127

Źródło: Raport o stanie gminy za rok 2021, 2022 i 2023

Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej

Na przestrzeni dekad zmieniały się sposoby zarządzania w biznesie i administracji, a co za tym idzie – funkcja jednostki w wewnętrznym systemie. W wyniku koncentracji na wynikach, coraz mniejszą rolę w strukturach organizacyjnych pełnił człowiek, a w efekcie zwiększyła się skala wykluczenia społecznego. Narastanie nierówności społecznych wpłynęło na konieczność intensyfikacji oddolnych działań podejmowanych przez środowiska dotknięte nimi, na kanwie czego zainicjowany został ruch spółdzielczy, umożliwiający całym grupom społecznym zaspokojenie podstawowych potrzeb, a u jego podstaw leżała podmiotowość jednostki oraz wartość pracy indywidualnej. Ówczesne przesłanki umożliwiły wykreowanie się ekonomii społecznej znanej obecnie, czyli ekonomii skoncentrowanej na jednostce i oddziaływaniu społecznym, zarządzanej w sposób autonomiczny i partycypacyjny oraz wykazującej nadrzędność świadczenia usług dla członków, pracowników lub wspólnoty ponad bezwzględnym zyskiem⁸.

Ekonomia społeczna prowadzona jest przez szereg podmiotów, wśród których znajdują się organizacje pozarządowe wskazane w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, tj. stowarzyszenia, fundacje i prowadzone przez nie jednostki reintegracyjne, a także w art. 3 ust. 3, w tym spółdzielnie socjalne, spółki non profit, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, itp. Obecnie rozwijający się sektor ekonomii społecznej wpisuje się zarówno w politykę gospodarczą, poprzez wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców gmin i powiatów oraz konkurencyjności lokalnych podmiotów, jak i politykę społeczną, gdyż odpowiednie wykorzystanie potencjału PES umożliwia aktywizację zawodową, rozwój turystyki, kultury czy mieszkalnictwa, a także reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

---

⁸ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. *Ekonomia Solidarności Społecznej*, str. 10

Wśród podmiotów ekonomii społecznej wyszczególnia się podmioty ekonomii solidarnej, których celem działania jest w szczególności aktywizacja zawodowa i integracja społeczna, w tym reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

Rysunek 3. Klasyfikacja podmiotów ekonomii społecznej

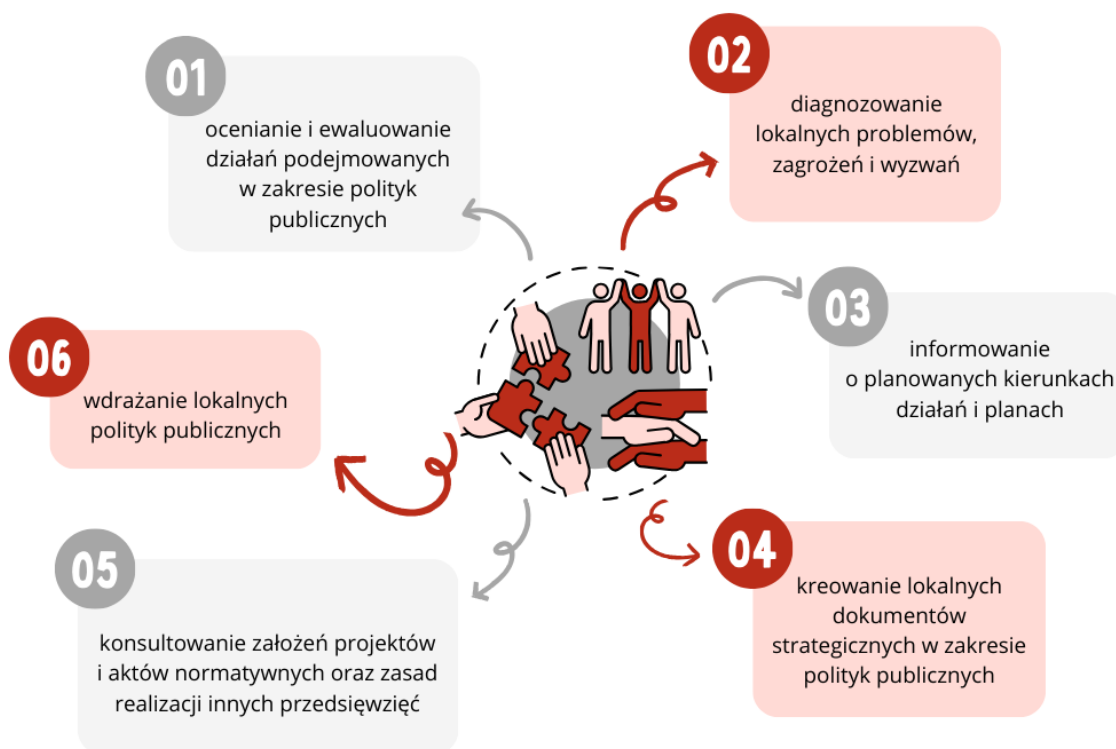
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. *Ekonomia Solidarności Społecznej*

Podmioty ekonomii społecznej prowadzą szeroką działalność na rzecz lokalnej społeczności i grup zagrożonych lub doświadczających wykluczenia społecznego. Doświadczenie wynikające z podejmowanych działań umacnia przyzwolenie tych podmiotów do powzięcia części odpowiedzialności za kierunek i kształt lokalnej polityki społecznej. W dotychczasowych praktykach wiodącą formą współpracy międzyinstytucjonalnej w tym obszarze było zlecenie zadań publicznych oraz usług społecznych odpowiednim fundacjom i stowarzyszeniom, niemniej wraz z rozwojem sektora ekonomii społecznej zasadne jest włączenie wszystkich jego podmiotów do tworzenia lokalnych rozwiązań, w tym w zakresie rozpoznawania problemów

społecznych, opracowywania dokumentów strategicznych, wdrażania działań i ich oceny.

Rysunek 4. Obszary współpracy międzyinstytucjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019

W świetle ustawy o ekonomii społecznej rozszerzona została sfera zadań publicznych możliwych do realizacji przez organizacje pozarządowe, która dała im możliwość *działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych*, z kolei ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych uregulowała kwestie obszarów usług możliwych do realizacji przez PES w ramach otwartych konkursów ofert, małych grantów oraz w oparciu o prawo zamówień publicznych. Korelacja ustawy o ekonomii społecznej, ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie kreuje obraz szerokiego spektrum działalności i inicjatyw możliwych do podjęcia przez PES w ramach realizacji zadań publicznych i usług społecznych, wśród których znajduje się 14 obszarów usług oraz 43 sfery zadań.

Zdefiniowane poniżej usługi społeczne są ściśle związane z katalogiem zadań w ramach pożytku publicznego.

Tabela 7. Zakres usług społecznych i przypisane do nich zadania publiczne

Lp.	Katalog usług społecznych z zakresu:	Zadania publiczne w obszarze:
1.	Polityki prorodzinnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka
2.	Wspierania rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ▪ działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży
3.	Systemu pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
4.	Pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób
5.	Promocji i ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej
6.	Wspierania osób z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami
7.	Edukacji publicznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania
8.	Przeciwdziałania bezrobociu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy
9.	Kultury	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego
10.	Kultury fizycznej i turystyki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa
11.	Pobudzania aktywności obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych ▪ upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji ▪ udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego ▪ upowszechniania i ochrony praw konsumentów

Lp.	Katalog usług społecznych z zakresu:	Zadania publiczne w obszarze:
12.	Mieszkalnictwa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej
13.	Ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego
14.	Reintegracji zawodowej i społecznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ▪ działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości ▪ rewitalizacji ▪ działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ▪ działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Wśród zadań publicznych wskazanych do realizacji przez organizacje pozarządowe znajdują się dodatkowo działania w obszarze wzmocnienia integralności społeczności lokalnej, zapewnienia bezpieczeństwa, wsparcia grup wykluczonych i mniejszościowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Główne zasady współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego w 2024 roku określa *Program Współpracy Gminy Kobylin z organizacjami pozarządowymi oraz pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024*, który został przyjęty uchwałą Nr L/336/23 Rady Miejskiej w Kobylinie z dnia 26 października 2023 r. Wyznacza on cele i formy współpracy, katalog zadań, przy których wykonywaniu powinna być realizowana współpraca międzysektorowa.

Ważnym aspektem rozróżniającym usługi społeczne od zadań publicznych realizowanych przez PES jest sposób, w jaki dany podmiot otrzymuje je do realizacji. W przypadku zadań publicznych rozróżnia się ich 5, w tym:

- otwarty konkurs ofert,
- „małe granty” (tryb pozakonkursowy),
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert przez organ administracji publicznej w razie wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej,
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert przez Prezesa Rady Ministrów ze względu na ważny interes społeczny lub publiczny,
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu na podstawie samodzielnie złożonej oferty.

Realizacja usług społecznych następuje poprzez zlecenie zadań w formie:

- zlecenia usług,
- zlecenia instytucji,
- bonu na aktywność (regranting),
- kooperacyjnego rozwiązania problemów.

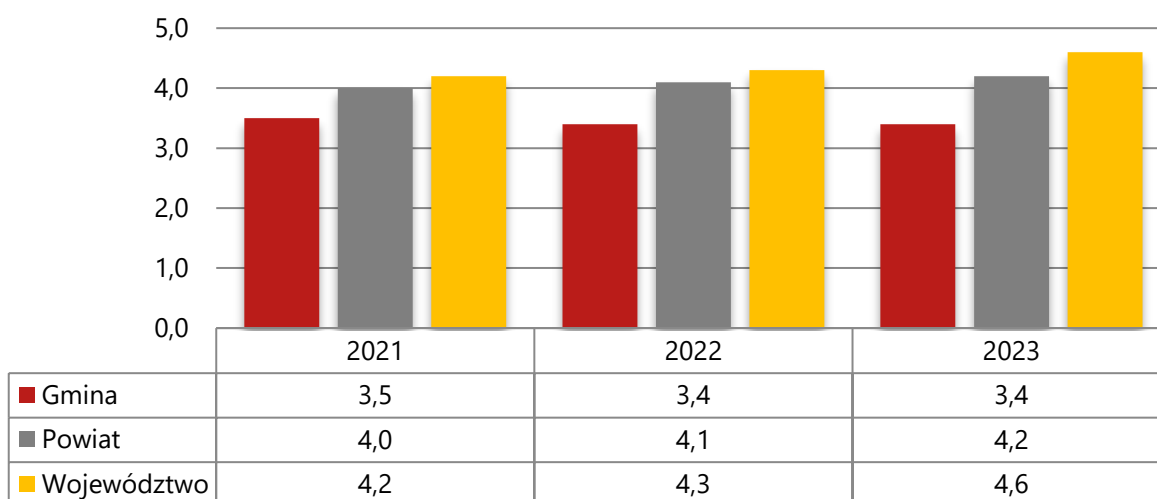
Na terenie gminy Kobylin w 2023 roku zarejestrowanych było 780 **podmiotów gospodarki narodowej**, w tym 24 stowarzyszenia i organizacje społeczne, które stanowiły 3,1% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej. W 2023 roku na terenie Gminy działały również 2 fundacje (0,3% ogółu). Na przełomie analizowanych lat wzrosła liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, z kolei liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji utrzymywała się na względnie stałym poziomie.

Tabela 8. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Kobylin na przestrzeni lat 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1.	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	690	759	780
2.	Liczba fundacji	3	2	2
3.	Liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych	24	24	24

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców w gminie Kobylin w 2023 roku spadł względem 2021 roku o 0,1 pp. W odniesieniu do danych powiatowych i wojewódzkich wskaźnik w Gminie zawsze przyjmował niższe wartości. Szczegółowe dane zostały przedstawione na kolejnym wykresie.

Wykres 7. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Kobylin, powiecie krotoszyńskim i województwie wielkopolskim na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie Gminy nie funkcjonują żadne przedsiębiorstwa społeczne.

W kontekście prawidłowości i efektywności prowadzenia działań w Gminie, niezwykle istotnym potencjałem jest kadra Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych (MGOPS, placówki oświatowe itp.). System realizacji zadań publicznych determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania

nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów itp.).

Gminny system pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości⁹.

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Kobylin jest **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. Zadania Ośrodka wynikają wprost z ustawy o pomocy społecznej. MGOPS realizuje zadania własne Gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb Gminy bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. Ośrodek realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Burmistrza oraz uchwałami Rady Miejskiej.

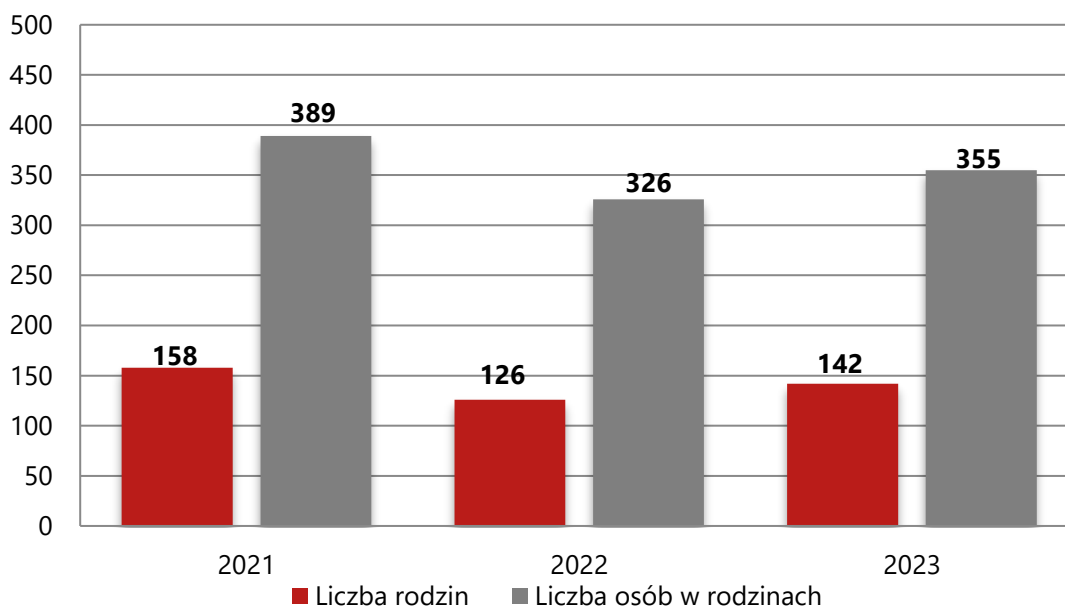
Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Kobylin ulegała wahaniom. W 2023 roku pomocą społeczną objętych było 142 rodziny – to o 10,1% mniej niż w 2021 roku, lecz o 12,7% więcej niż w 2022 roku.

---

⁹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.)

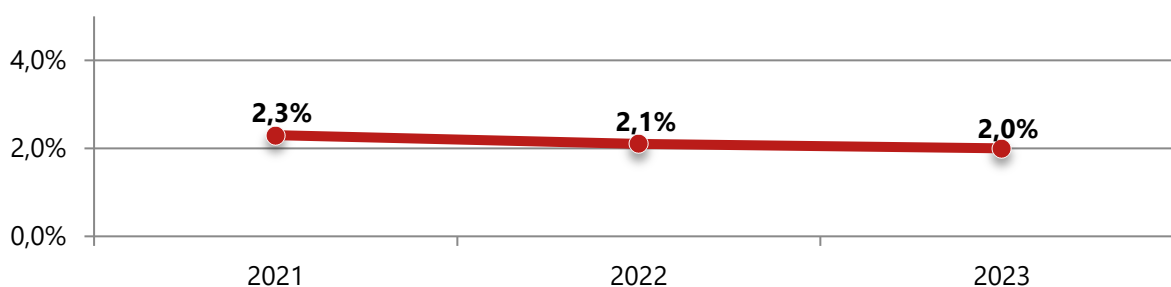
Wykres 8. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Kobylin w latach 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Liczba pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców określana jest jako wskaźnik deprivacji lokalnej. Na przestrzeni lat 2021-2023 wartość tego wskaźnika ulegała systematycznemu spadkowi, by w 2023 roku osiągnąć wartość 2,0%. Dane w tym zakresie zaprezentowane zostały na kolejnym wykresie.

Wykres 9. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na ekonomiczne grupy wieku i płeć. Z danych tych wynika, iż w 2023 roku z tego typu pomocy korzystało 70 osób w wieku przedprodukcyjnym, 79 osób w wieku produkcyjnym oraz 30 osób w wieku poprodukcyjnym. Pod względem płci nie zauważono znacznych dysproporcji (liczba mężczyzn – 90, liczba kobiet – 89).

Analizując dynamikę zmian na przestrzeni lat 2021-2023, dostrzec można spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym korzystających ze wsparcia oraz wahania liczby osób w wieku poprodukcyjnym

Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć na podstawie liczby przyznanych świadczeń w latach 2021-2023

Wiek	2021		2022		2023	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
0-17	78	37	70	32	70	33
Produkcyjny	122	60	104	45	79	35
Poprodukcyjny	35	27	29	21	30	21
Ogółem	235	124	203	98	179	89

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2021, 2022, 2023

W 2023 roku świadczenia pieniężne zostały udzielone 81 mieszkańcom gminy Kobylin, natomiast świadczenie niepieniężne – 76 osobom. Na przestrzeni omawianych lat widoczny jest spadek w zakresie liczby osób otrzymujących świadczenia pieniężne oraz nieznaczny wzrost liczby osób otrzymujących świadczenia niepieniężne.

Tabela 10. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Świadczenia pieniężne	116	98	81
Świadczenia niepieniężne	74	71	76

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej to te, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy. Na przestrzeni analizowanych lat, liczba osób długotrwale pobierających świadczenie ulegała spadkowi – w 2021 roku wyniosła 100, w 2022 roku – 84, natomiast w 2023 roku osiągnęła wartość 74. Różnice w zakresie płci osób długotrwale pobierających świadczenie w 2023 roku są nieznaczne – w 2023 roku mężczyźni stanowili 51,4% wszystkich osób, którym świadczenie to zostało przyznane, a kobiety – 48,6%.

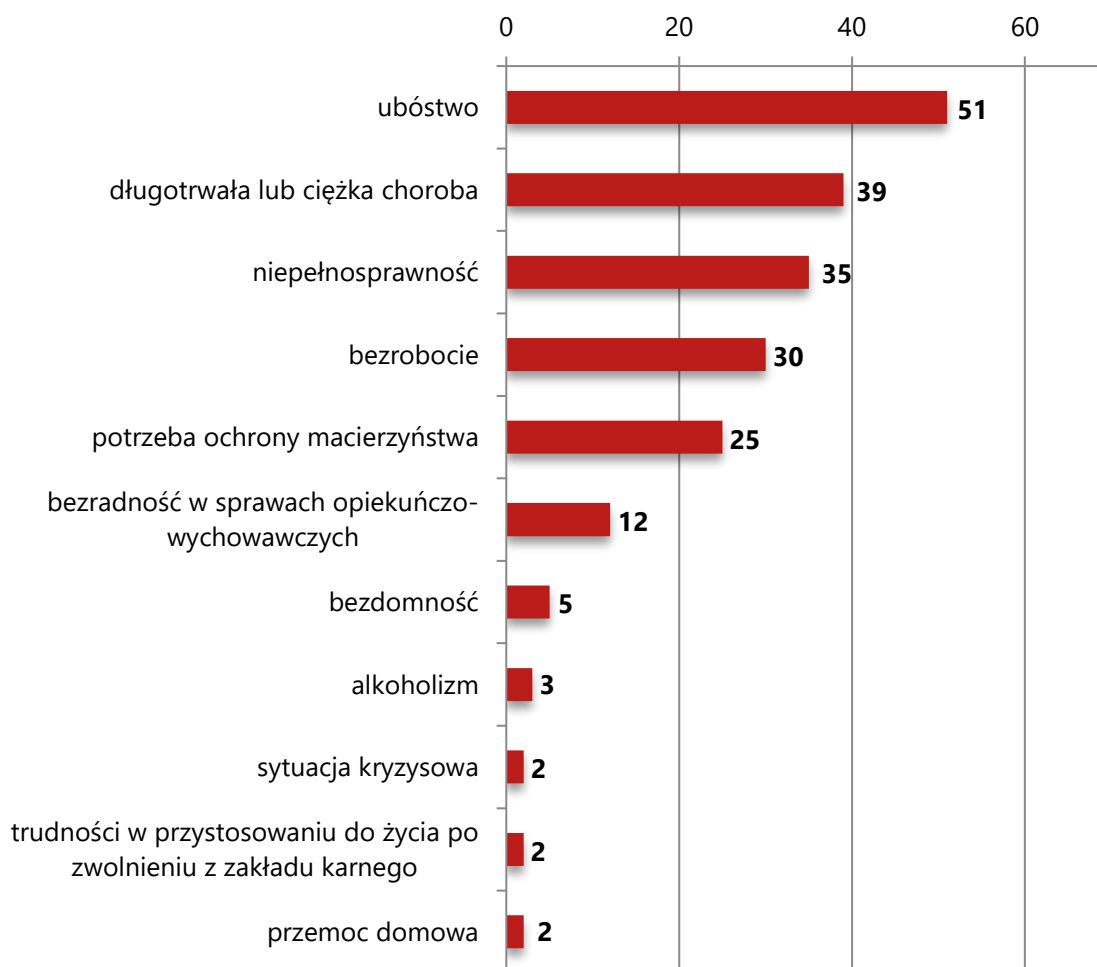
Tabela 11. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2021-2023

Płeć	2021	2022	2023
Kobiety	56	39	36
Mężczyźni	44	45	38
Ogółem	100	84	74

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

W 2023 roku najczęstszym powodem udzielania pomocy społecznej w gminie Kobylin było ubóstwo – z tego powodu pomoc otrzymało 51 rodzin. Na drugim miejscu pod względem liczby rodzin, którym przyznano pomoc znajdowała się długotrwała lub ciężka choroba (39 rodzin), natomiast na trzecim – niepełnosprawność (35 rodzin). Wśród najczęściej wymienionych powodów udzielania świadczeń, znajdowały się także: bezrobocie (30 rodzin) oraz potrzeba ochrony macierzyństwa (25 rodzin).

Wykres 10. Powody udzielania świadczeń w 2023 roku (liczba rodzin)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Do istotnych zasobów instytucjonalnych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy Kobylin należą:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobylinie,
- Komenda Powiatowa Policji w Krotoszynie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie,
- organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO),
- Urząd Miejski w Kobylinie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Kobylin,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Krotoszynie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krotoszynie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Krotoszynie,
- placówki oświatowe.

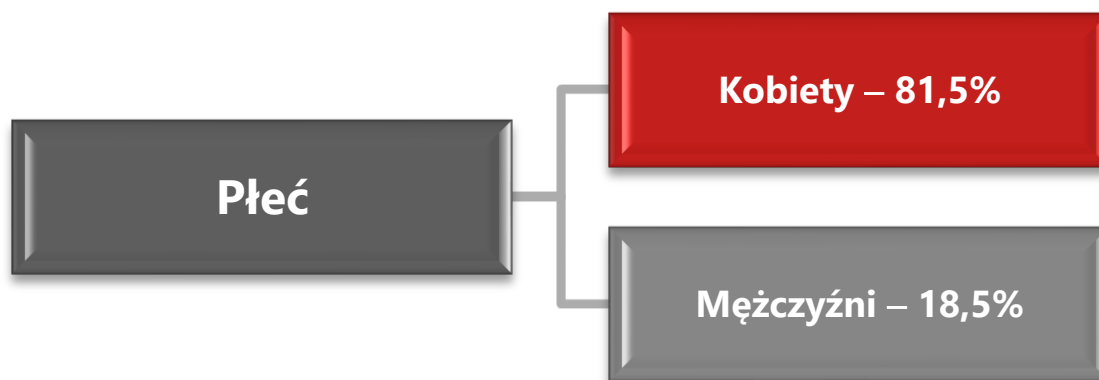
ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy Kobylin, a także skala zjawiska przemocy. Dodatkowo zbadano takie kwestie jak rynek pracy, ubóstwo, wykluczenie społeczne, niepełnosprawność, zdrowie psychiczne oraz sytuacja osób starszych.

Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Kobylin wzięło udział 168 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu przewagę miały kobiety – stanowiły one 81,5% ogółu, zaś mężczyźni – 18,5%.

Rysunek 5. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=168¹⁰

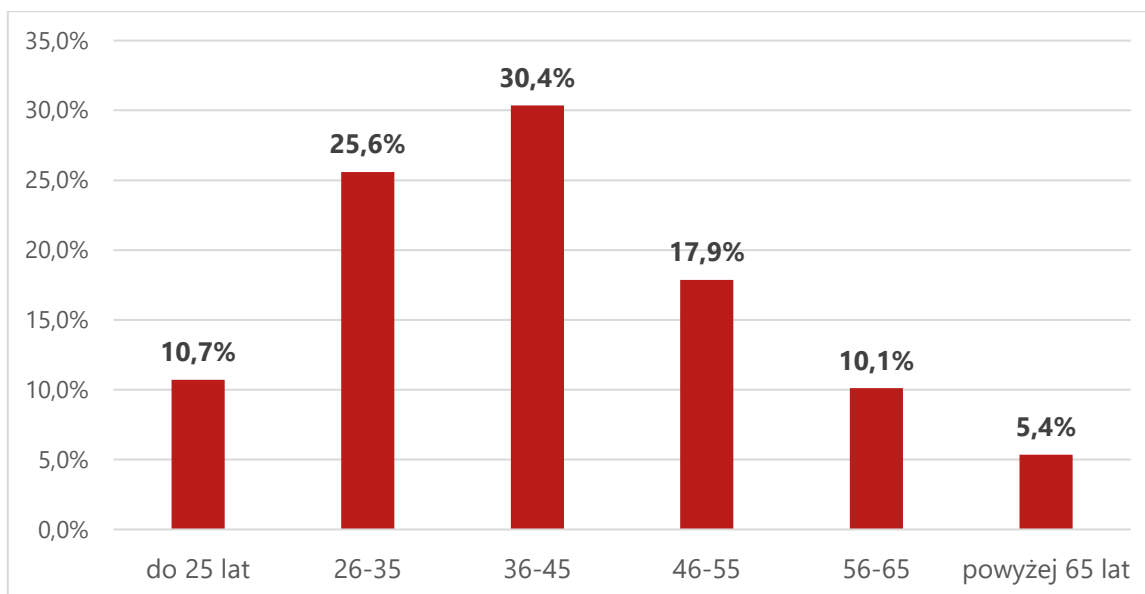
Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci są zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowią ankietowani mający 36-45 lat (30,4%). Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy mający 26-35 lat, (25,6%), 46-55 lat (17,9%), do 25 lat (10,7%) oraz 56-65 lat (10,1%). Udział respondentów mających powyżej 65 lat (5,4%) był najmniejszy.

¹⁰ N oznacza liczbę osób biorących udział w badaniu lub odpowiadających na dane pytanie

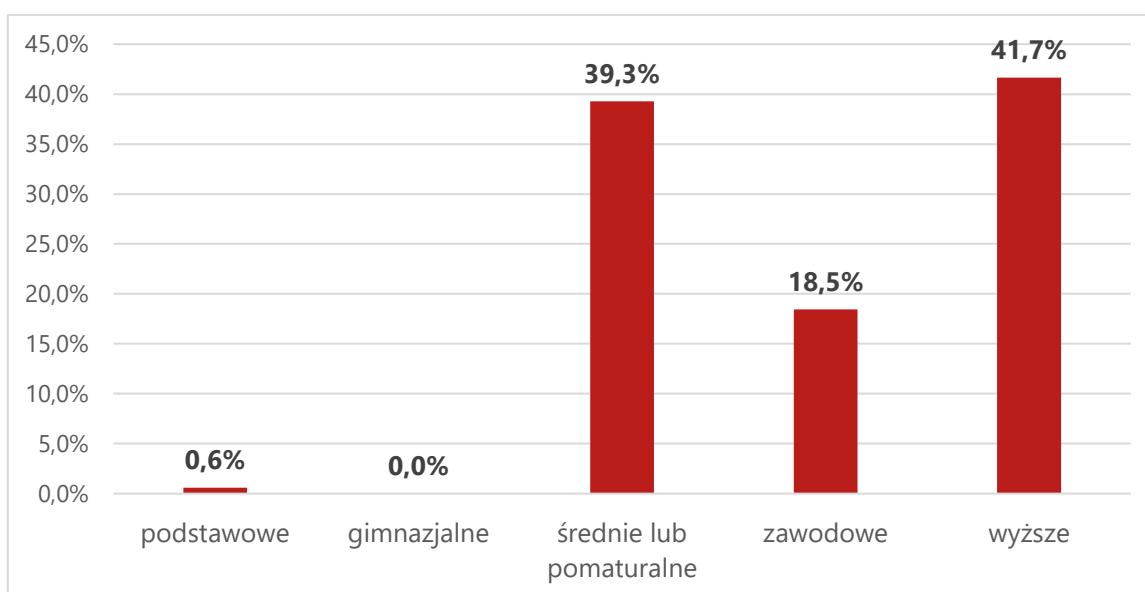

Wykres 11. Wiek dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=168

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (41,7%), 39,3% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, 18,5% – z wykształceniem zawodowym, natomiast pozostałe 0,6% – z wykształceniem podstawowym. Żaden z badanych nie legitymował się wykształceniem gimnazjalnym.

Wykres 12. Wykształcenie dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=168

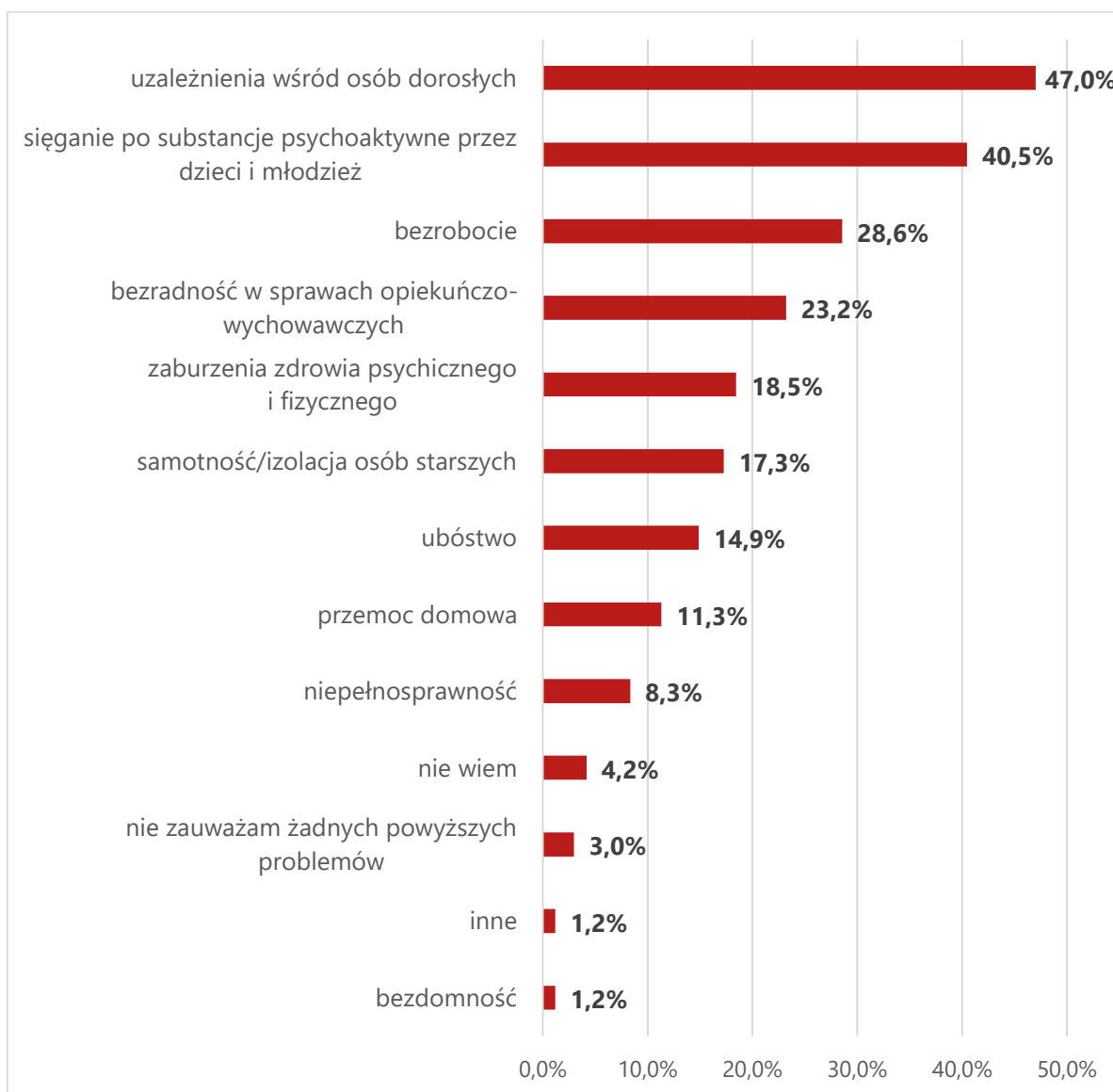

Problemy społeczne

W pierwszym pytaniu respondenci zostali poproszeni o wskazanie głównych problemów w sferze społecznej na obszarze gminy Kobylin. Najczęściej wskazywanym problemem były uzależnienia wśród dorosłych, na które zwróciło uwagę 47,0% respondentów. Sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież zostało uznane za poważny problem przez 40,5% mieszkańców. Bezrobocie jako kolejny istotny temat, zostało wskazane przez 28,6% uczestników badania. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych została zidentyfikowana przez 23,2% ankietowanych. Zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego wymieniło 18,5% mieszkańców, podczas gdy samotność i izolacja osób starszych była wskazana przez 17,3% badanych. Ubóstwo zostało sklasyfikowane jako istotny problem przez 14,9% respondentów, a przemoc domowa przez 11,3%. Niepełnosprawność została wymieniona przez 8,3% respondentów. 4,2% uczestników ankiety przyznało, że nie ma zdania na temat najczęściej występujących problemów społecznych na terenie Gminy. Brak odnotowania jakiegokolwiek z wymienionych problemów zadeklarowało 3,0% badanych. Inne kwestie, takie jak *problemy związane z komunikacją i transportem*, zostały wskazane przez 1,2% respondentów, podobnie jak bezdomność, która również została wymieniona przez 1,2% mieszkańców

**Wykres 13. Jakie Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotykają mieszkańców Gminy?
N=168**

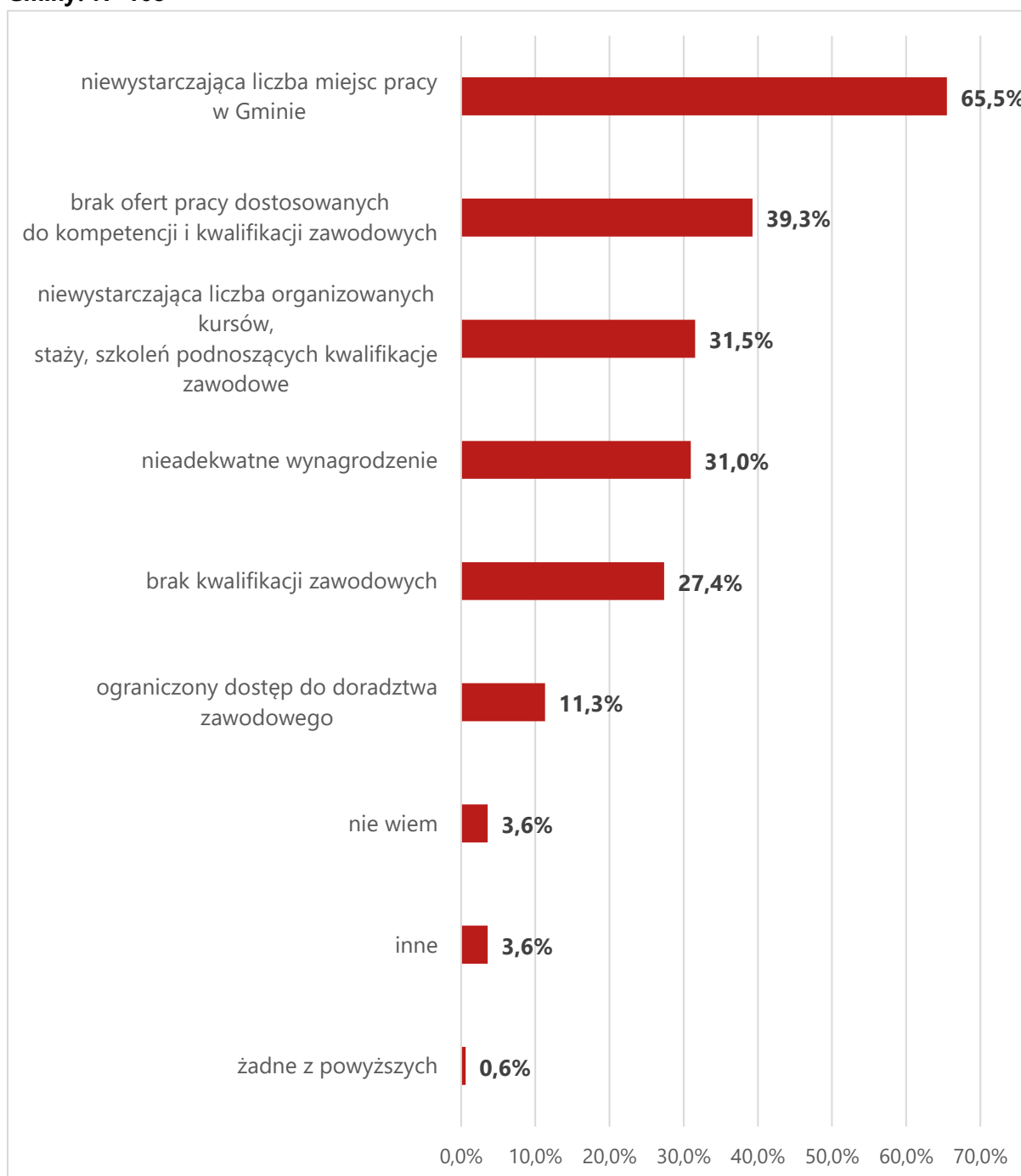
*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejne pytanie dotyczyło trudności, jakie najczęściej napotykały osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy. Najczęściej wskazywaną trudnością jest niewystarczająca liczba miejsc pracy w Gminie, na którą zwróciło uwagę 65,5% respondentów. Brak ofert pracy dostosowanych do kompetencji i kwalifikacji zawodowych został uznany za poważny problem przez 39,3% mieszkańców. Średnio co trzeci respondent wskazał na niewystarczającą liczbę kursów i warsztatów (31,5%) lub nieadekwatne wynagrodzenie (31,0%), a brak kwalifikacji zawodowych wskazało 27,4% ankietowanych. Ograniczony dostęp do doradztwa zawodowego jest

problemem w opinii 11,3% respondentów. 3,6% uczestników ankiety przyznało, że nie ma zdania na temat najczęstszych trudności, a 3,6% wskazało na inne problemy, takie jak *problemy z dojazdem do pracy oraz brak chęci i motywacji do podjęcia pracy, w tym lenistwo*. Brak odnotowania jakiegokolwiek z wymienionych trudności zadeklarowało 0,6% badanych.

Wykres 14. Jakie trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=168

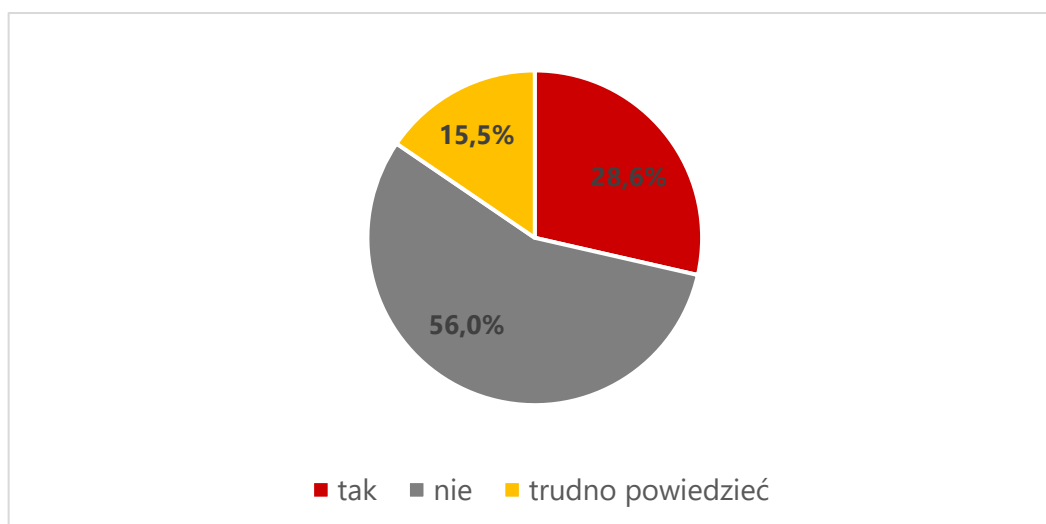

*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

Następna zbadana kwestia dotyczyła trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych w ciągu ostatnich 12 miesięcy, ze względu na niewystarczające środki finansowe. 56,0% respondentów odpowiedziało „nie”, co oznacza, że większość z nich zaprzeczyła, jakoby miała trudności z zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych w ostatnich 12 miesiącach, z kolei 28,6% respondentów potwierdziło, że doświadczyli oni problemów finansowych w tym zakresie. Pozostałe 15,5% respondentów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, co sugeruje, że nie byli pewni, czy mieli takie trudności, czy też nie.

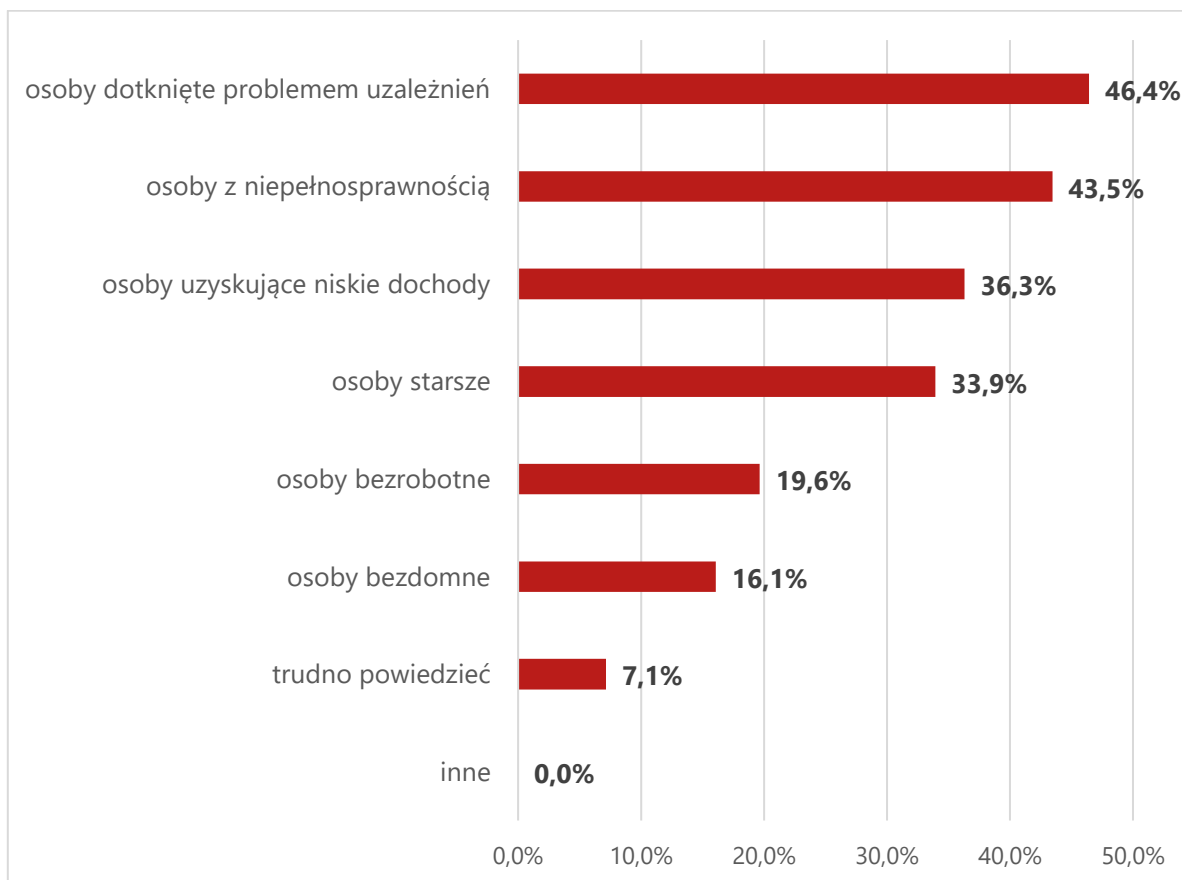
Wykres 15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, ze względu na niewystarczające środki finansowe? N=168

Kolejne pytanie dotyczyło określenia grup osób, które zdaniem respondentów są najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy. Największa część respondentów (46,4%) stwierdziła, że najbardziej narażone na wykluczenie społeczne są osoby dotknięte problemem uzależnień. Następnie 43,5% respondentów wskazało osoby z niepełnosprawnością. Osoby uzyskujące niskie dochody zostały wymienione przez 36,3% ankietowanych, a osoby starsze przez 33,9%. Osoby bezrobotne zostały wskazane przez 19,6% respondentów, a osoby bezdomne przez 16,1%. 7,1% respondentów miało trudności z odpowiedzią na to pytanie, a żadna z osób nie wybrała opcji „inne”.

Wykres 16. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=168

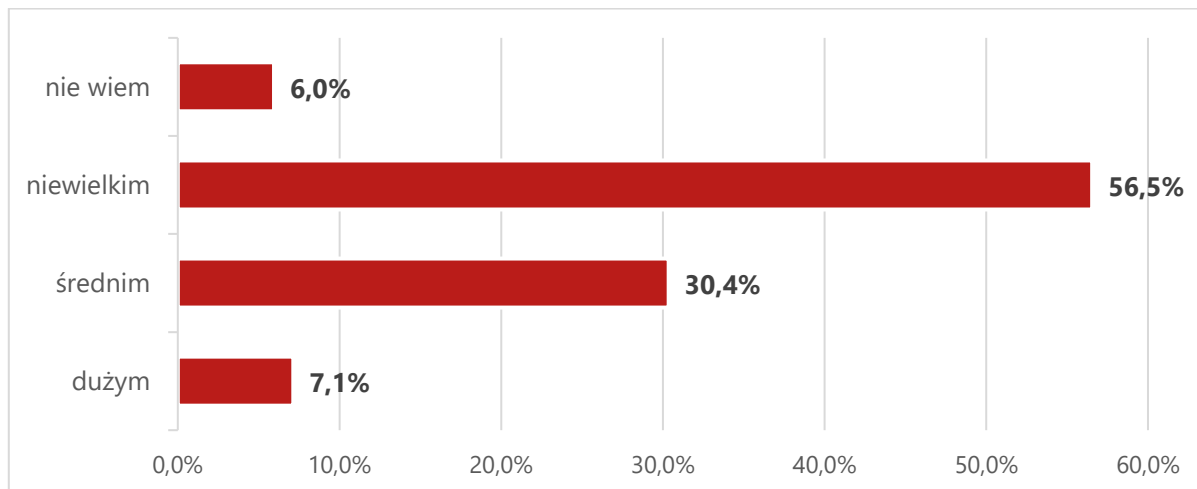

*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

Następne pytanie dotyczyło oceny stopnia dostosowania infrastruktury technicznej w Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi respondentów na to pytanie. 56,5% respondentów oceniło, że infrastruktura techniczna jest dostosowana w niewielkim stopniu, 30,4% respondentów uważa, że dostosowanie jest na średnim poziomie. 7,1% badanych stwierdziło, że infrastruktura jest dostosowana w dużym stopniu, natomiast 6,0% respondentów nie miało zdania na ten temat.

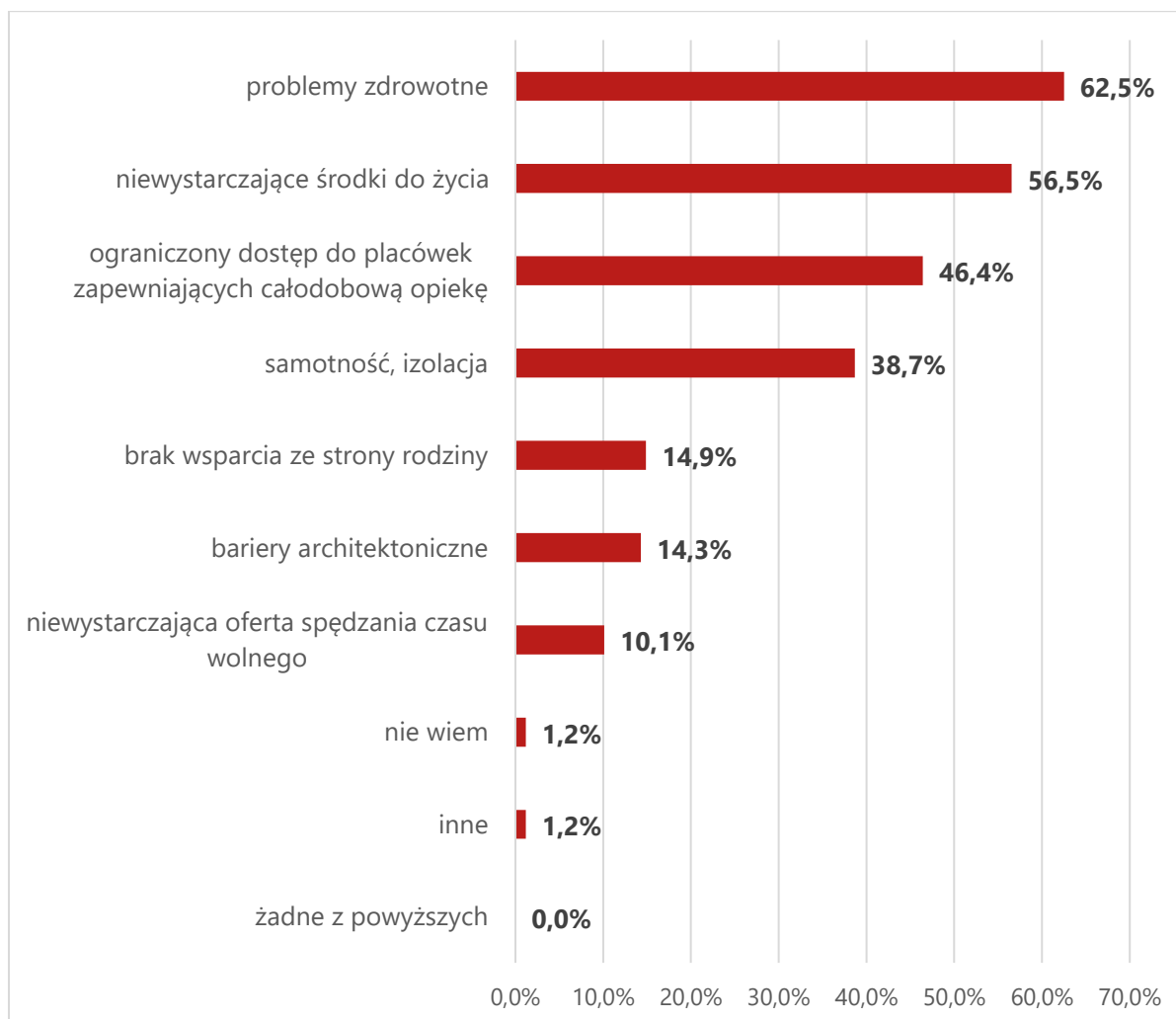
Wykres 17. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=168

Następna badana kwestia dotyczyła najważniejszych problemów osób starszych w Gminie. 62,5% respondentów wskazało problemy zdrowotne jako najważniejszy problem osób starszych. Niewystarczające środki do życia zostały uznane za istotny problem przez 56,5% badanych. Ograniczony dostęp do placówek zapewniających opiekę zdrowotną i społeczną został wskazany przez 46,4% respondentów. Samotność i izolacja dotyczy 38,7% osób starszych według ankietowanych. Brak wsparcia ze strony rodziny został wskazany przez 14,9% respondentów, a bariery architektoniczne przez 14,3%. Niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego jest problemem w opinii 10,1% respondentów. 1,2% badanych przyznało, że nie wie, jakie są najważniejsze problemy osób starszych, a 1,2% wskazało inne problemy, takie jak *brak autobusów* i *brak dostępności lekarzy*. Żaden z respondentów nie wybrał opcji „żadne z powyższych”.

Wykres 18. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N= 168

*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

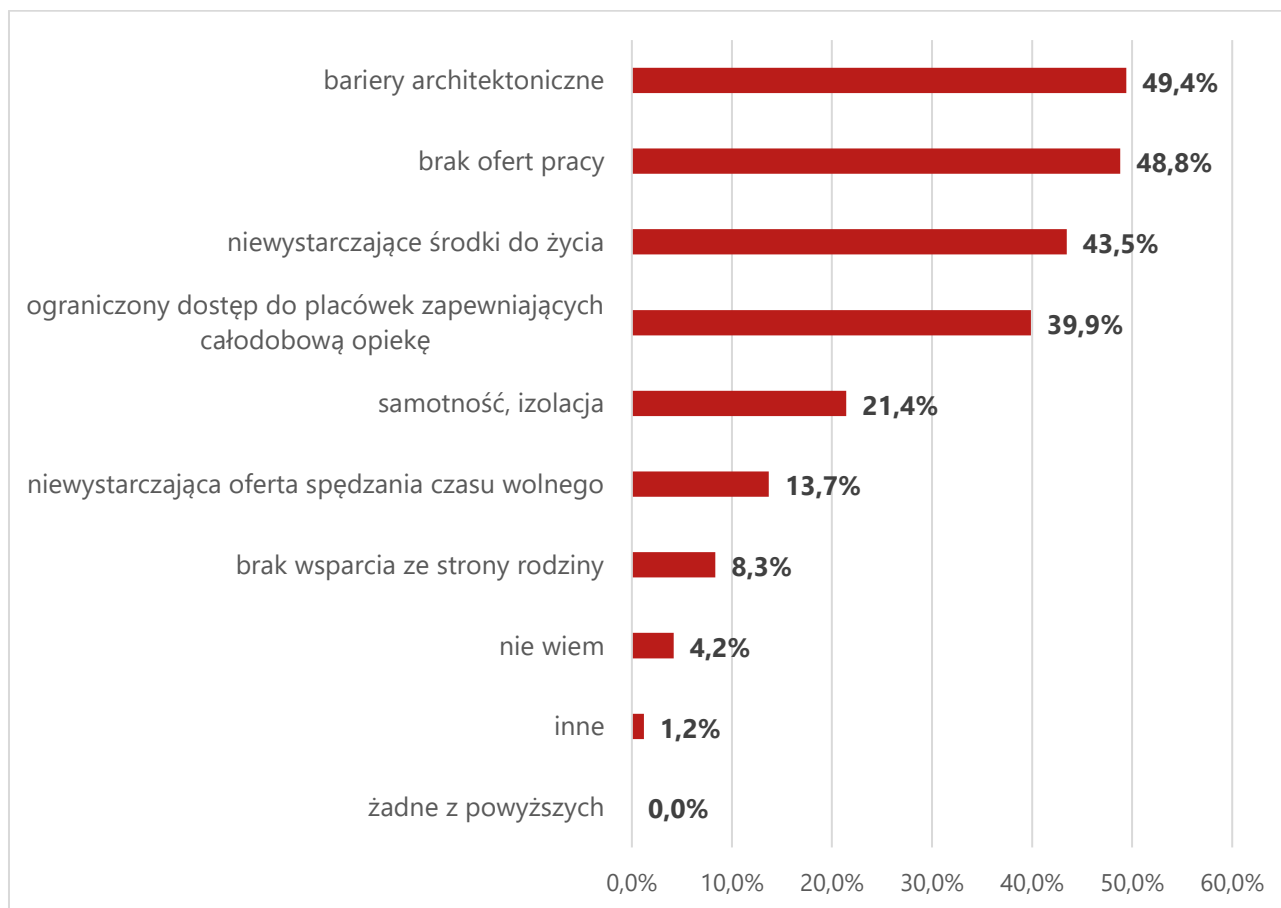
Następne pytanie dotyczyło najważniejszych problemów osób z niepełnosprawnościami w Gminie. Najczęściej wskazywanym problemem są bariery architektoniczne, które wymieniło 49,4% respondentów. Brak ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami został uznany za istotny problem przez 48,8% badanych. Niewystarczające środki do życia były wymieniane przez 43,5% ankietowanych, a ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę został wskazany przez 39,9% respondentów. Samotność i izolacja były problemem w opinii 21,4% respondentów, na niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego wskazało 13,7%. Brak wsparcia ze strony rodziny był wytypowany przez 8,3% respondentów. 4,2% badanych przyznało, że nie wie, jakie są najważniejsze problemy

osób z niepełnosprawnościami, a 1,2% wskazało inne problemy, takie jak *niedostosowanie placówek publicznych do obsługi osób niepełnosprawnych* oraz *brak domu dziennego pobytu dla emerytów*. Żaden z respondentów nie wybrał opcji „żadne z powyższych”.

Wykres 19. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami

*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

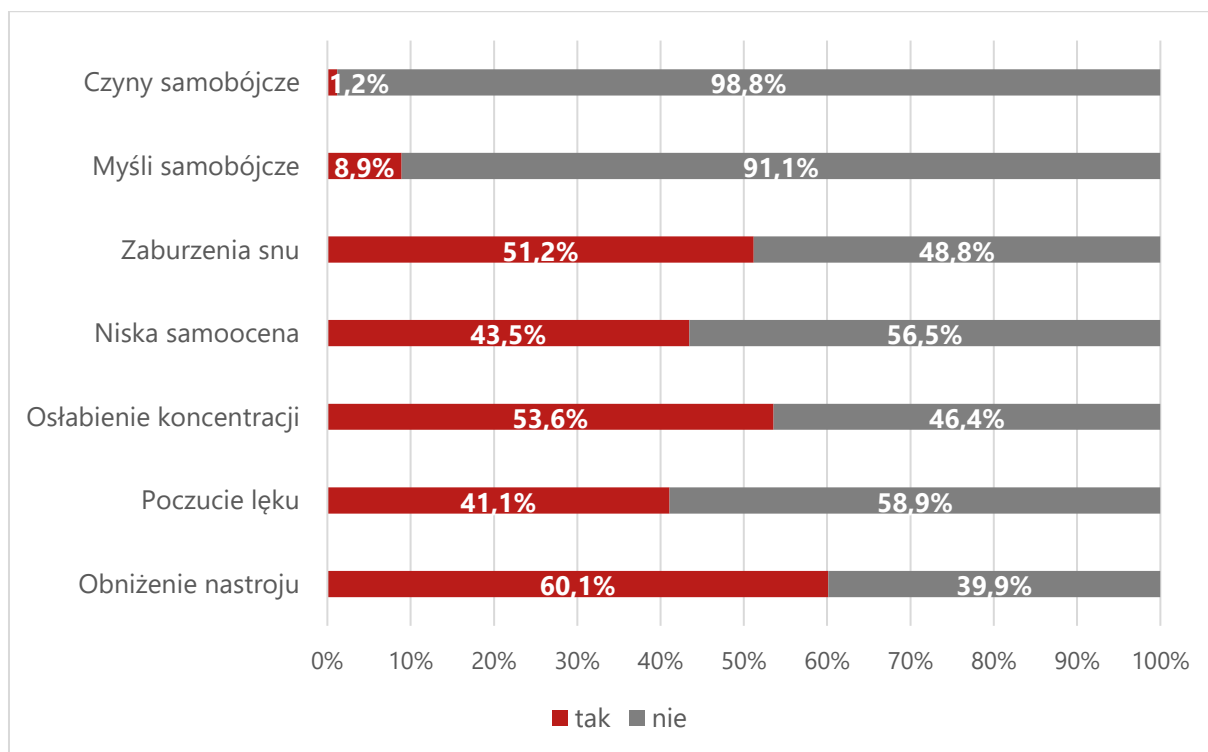
Zdrowie psychiczne

W tej części badania ankietowani mieli ocenić swój stan zdrowia psychicznego. Pytanie skierowane do mieszkańców miało na celu identyfikację problemów zdrowia psychicznego i negatywnych stanów, jakich doświadczyli w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, które utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdecydowana większość ankietowanych doznała w tym okresie obniżenia nastroju (60,1%), 53,6% badanych wskazało na osłabienie koncentracji, a średnio co drugi uczestnik badania zaobserwował u siebie zaburzenia

snu (51,2%). 43,5% dorosłych mieszkańców wskazało na niską samoocenę, natomiast 41,1% przyznało się do odczuwania stanów lękowych. Niepokojący jest fakt, że wśród części respondentów z terenu Gminy występują również myśli samobójcze (8,9%) oraz czyny samobójcze (1,2%).

Wykres 20. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie)? N=168

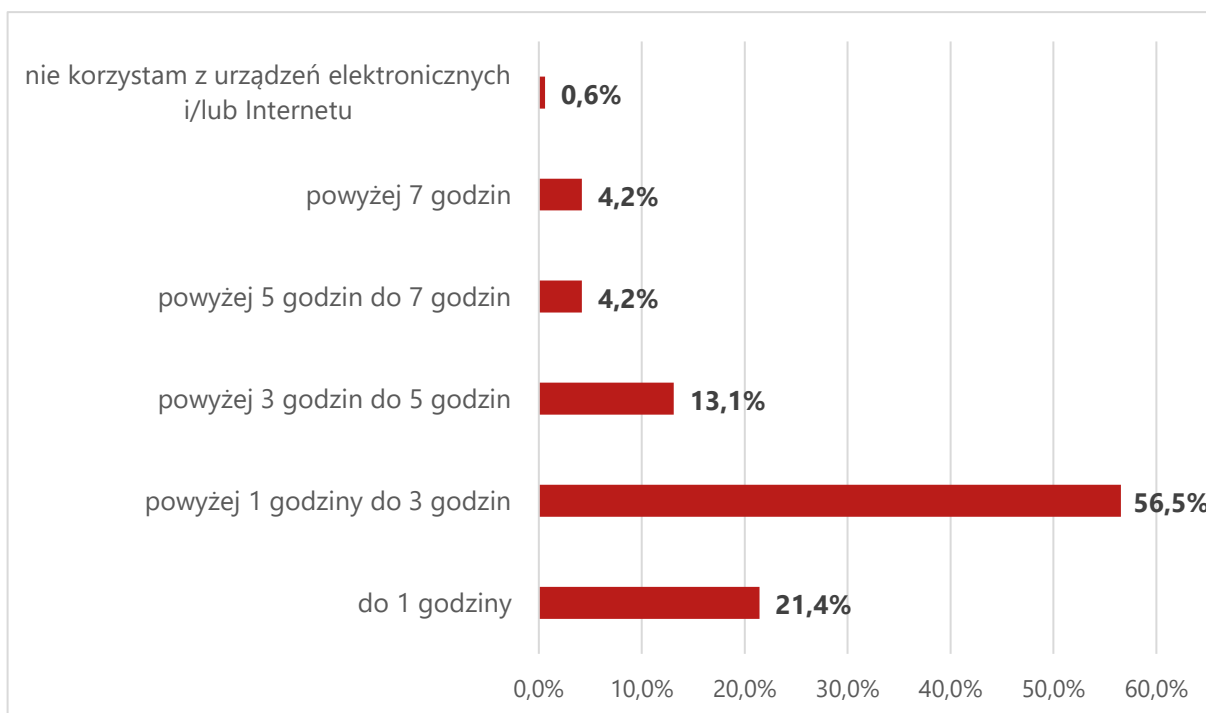

Korzystanie z urzędzeń elektronicznych

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często dorośli mieszkańcy gminy Kobylin korzystają z urzędzeń elektronicznych. Jak wynika z odpowiedzi, średnio co drugi respondent poświęca na korzystanie z urzędzeń elektronicznych i/lub Internetu od 1 do 3 godzin dziennie (56,5%). 21,4% badanych poświęca na to do 1 godziny dziennie, kolejne 13,1% respondentów spędza na korzystaniu z tych urzędzeń od 3 do 5 godzin dziennie, natomiast po 4,2% ankietowanych korzysta z urzędzeń elektronicznych i/lub Internetu powyżej 5 do 7 godzin lub powyżej 7 godzin dziennie. Tylko 0,6% badanych stwierdziło, że nie korzysta z urzędzeń elektronicznych i/lub Internetu.

Wykres 21. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=168

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, mieszkańcy zostali zapytani o to, czy zdarzyło im się spędzać na korzystaniu z urządzeń elektronicznych więcej czasu niż wcześniej zakładali. Takie zachowanie potwierdziło łącznie 73 badanych (43,7%), 46 uczestników zadeklarowało, że taka sytuacja nie miała miejsca (27,5%), z kolei po 24 badanych miało trudności z udzieleniem jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie lub nie przewidywało określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (po 14,4%).

Tabela 12. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=167

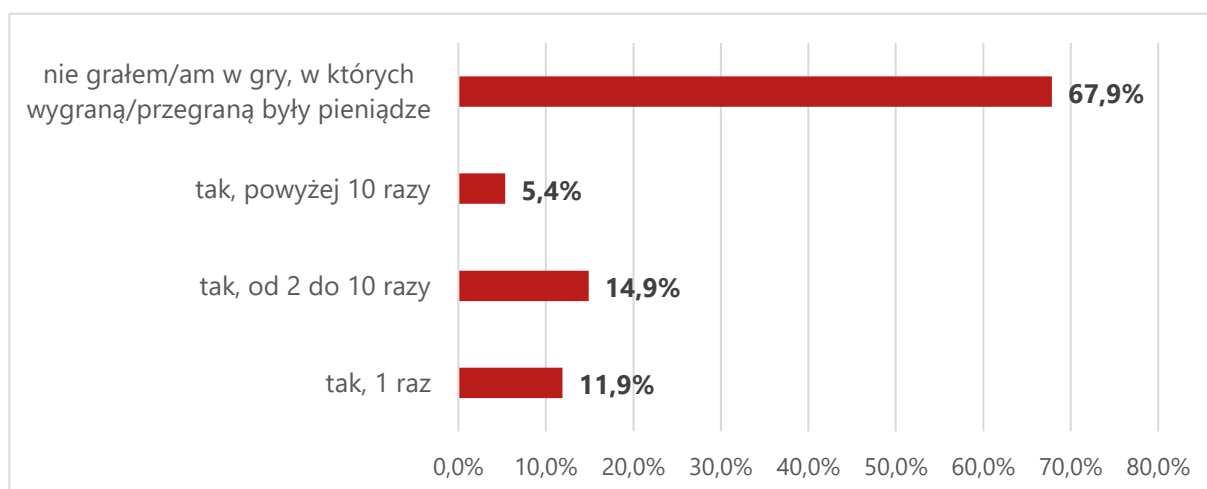
Odpowiedź	%	Liczba odp.
Tak	43,7%	73
Nie	27,5%	46
trudno powiedzieć	14,4%	24
nie przewiduję określonego czasu	14,4%	24

Uczestnictwo w grach hazardowych

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez dorosłych mieszkańców Gminy, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się uprawiać hazard w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego łącznie 32,1% badanych, przy czym 11,9% przystąpiło do gry 1 raz, 14,9% respondentów robiło to 2-10 razy, a 5,4% wskazało na więcej niż 10 razy.

Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=168

W następnej kolejności respondenci zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy kiedykolwiek powodem przystępowania przez nich do gier hazardowych była potrzeba poprawy sytuacji ekonomicznej. Taką sytuację potwierdziło 16 osób (29,6%) ankietowanych. Zaprzeczyło temu 35 respondentów (64,8%). Jednocześnie 3 osoby (5,6%) zaznaczyły odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Tabela 13. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których można było wygrać pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić? N=24

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	29,6%	16
nie	64,8%	35
trudno powiedzieć	5,6%	3

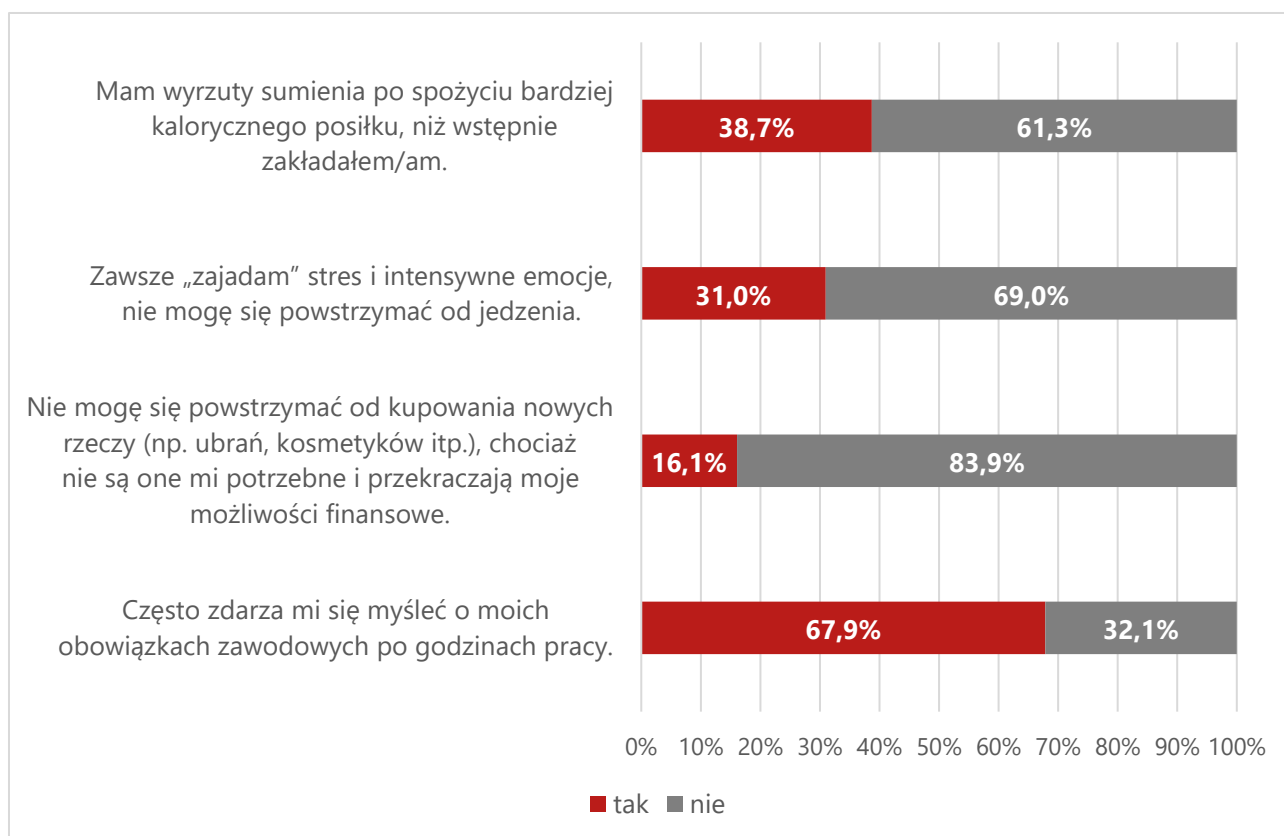

Uzależnienia behawioralne

W kolejnym pytaniu badani mieli ustosunkować się do kilku stwierdzeń. Z poniższego wykresu wynika, że:

- 38,7% badanych **ma wyrzuty sumienia**, gdy zdarzy im się zjeść bardziej kaloryczny posiłek niż wstępnie zakładali,
- 31,0% osób **„zajada” stres** i intensywne emocje,
- 16,1% badanych zdarza się kupić rzeczy, **które przekraczają ich możliwości finansowe**,
- 67,9% badanych w wolnym czasie **myśli o pracy**.

Wykres 23. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=168

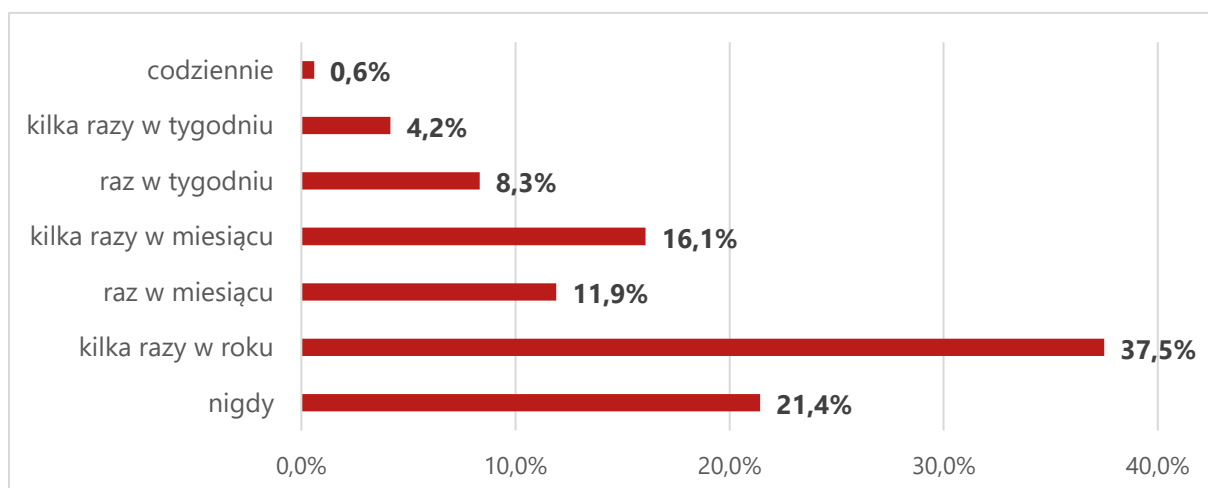

Problem alkoholowy

Jeden z analizowanych obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez mieszkańców gminy Kobylin. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety dotyczących tego obszaru tematycznego odnosiło się do częstotliwości spożywania alkoholu przez dorosłych mieszkańców Gminy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miało 78,6% respondentów, wśród których 37,5% spożywa go kilka razy w roku, 11,9% badanych – raz w miesiącu, 16,1% stwierdziło, iż pije alkohol kilka razy w miesiącu, natomiast 8,3% respondentów przyznało, iż taka sytuacja ma miejsce raz w tygodniu. Częste spożywanie alkoholu, tj. kilka razy w tygodniu zadeklarowało 4,2% badanych, natomiast 0,6% spożywa go regularnie – codziennie.

Wykres 24. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=168

Kolejne pytanie skierowane do respondentów miało na celu oszacowanie jak często dorośli mieszkańcy gminy Kobylin tracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, taka sytuacja miała miejsce w przypadku 25 ankietowanych (18,9%), z czego 16 osobom zdarzyło się to raz (12,1%), w przypadku 6 osób było to 2-5 razy (4,5%), natomiast powyżej 10 razy upiło się 3 dorosłych mieszkańców Gminy (2,3%). Pozostali ankietowani odpowiadający na to pytanie nie stracili kontroli nad ilością spożywanego alkoholu w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie (107 osób, tj. 81,1%).

Tabela 14. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=132

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	12,1%	16
2-5 razy	4,5%	6
6-10 razy	0,0%	0
powyżej 10 razy	2,3%	3
ani razu	81,1%	107

Kolejną analizowaną w Diagnostyce kwestią było prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Większość respondentów zadeklarowała, że nigdy nie kierowała pojazdem w stanie nietrzeźwości (116 osób, tj. 88,5%), z kolei jedna osoba przyznała, że podobna sytuacja miała miejsce raz (0,8%). Pozostali badani odpowiadający na to pytanie nie mają uprawnień do prowadzenia samochodu (14 osób, tj. 10,7%). Jedna osoba pominęła to pytanie.

Tabela 15. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=131

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	88,5%	116
raz mi się to zdarzyło	0,8%	1
zdarzało mi się to sporadycznie	0,0%	0
zdarzało mi się to często	0,0%	0
nie posiadam prawa jazdy	10,7%	14

W jednym z pytań poprosiliśmy ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród nielicznych mieszkańców Gminy, występuje brak świadomości w tym zakresie – odpowiedź „nie wiem” zaznaczyło 0,6% badanych. Pozostała część badanych stwierdziła, że spożywanie alkoholu ma negatywny wpływ na rozwój dziecka (99,4%).

Wykres 25. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka?
N=168

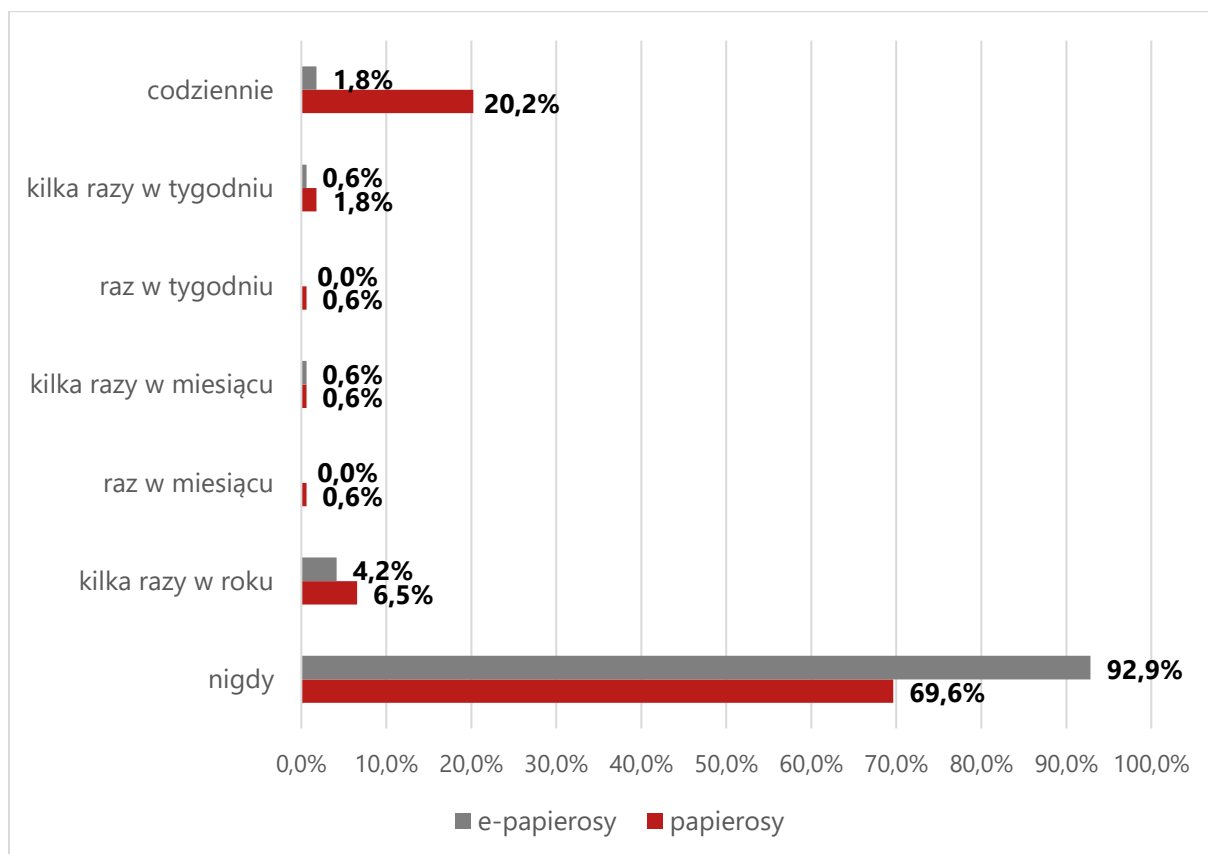
Problem nikotynowy

W badaniu przeprowadzonym wśród dorosłych mieszkańców gminy Kobylin podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. 30,4% respondentów przyznaje, że sięga po tradycyjne wyroby tytoniowe, wśród których 6,5% pali je kilka razy w roku, po 0,6% badanych sięga po nie raz w miesiącu, kilka razy w miesiącu lub raz w tygodniu. 1,8% ankietowanych twierdziło, że robi to kilka razy w tygodniu. Codzienne/regularne palenie papierosów zadeklarowało 20,2% badanych. W kwestii częstotliwości palenia przez mieszkańców Gminy papierosów elektronicznych uzyskano wyniki wskazujące, iż e-papierosy są mniej popularne niż tradycyjne wyroby tytoniowe, gdyż sięga po nie 7,1% respondentów. Z deklaracji 4,2% badanych wynika, iż palą je kilka razy w roku, natomiast po 0,6% odpowiedzi padło na „kilka razy w miesiącu” oraz „kilka razy w tygodniu”. Ponadto, 1,8% ankietowanych przyznało, że po e-papierosy sięga regularnie/codziennie.

Wykres 26. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=168

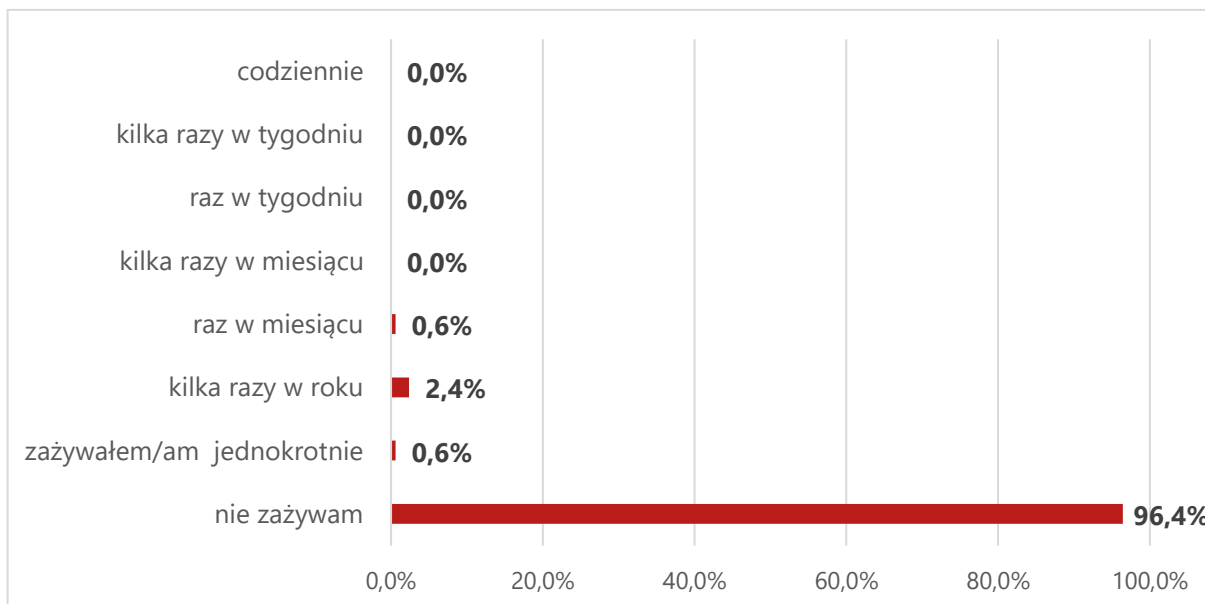

Problem narkotykowy

Kolejny z analizowanych obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców Gminy. W celu określenia skali występowania tego problemu respondentów zapytano o to, jak często zdarza im się sięgnąć po tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, po inicjacji narkotykowej jest 3,6% respondentów, z czego 2,4% badanych zażywa je kilka razy w roku, a po 0,6% ankietowanych jednokrotnie lub raz w miesiącu.

Wykres 27. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=168

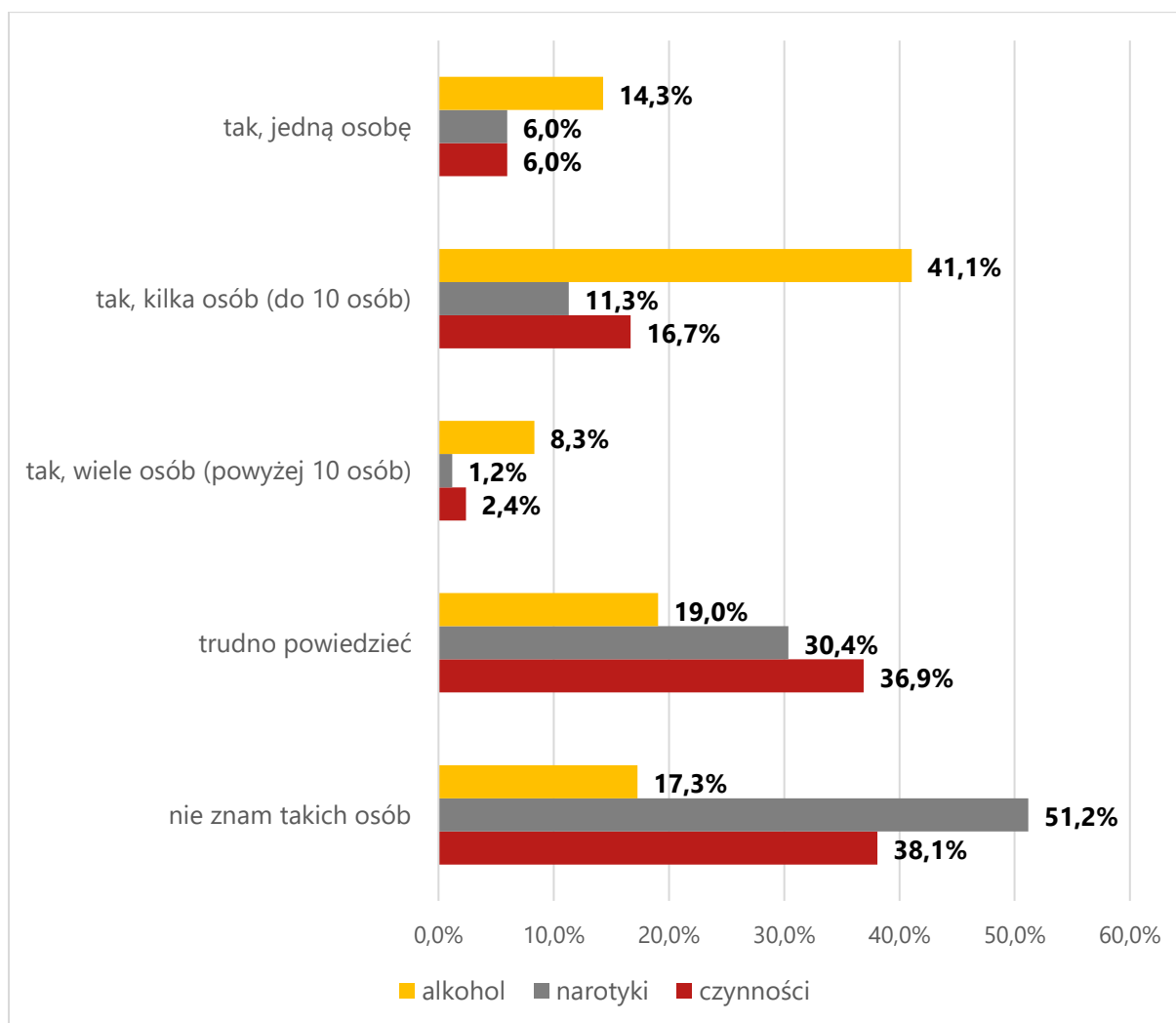

W ostatnim pytaniu tego bloku tematycznego respondentów poproszono o określenie czy znają w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkoholu, narkotyków lub różnych czynności, np. zakupów czy oglądania treści pornograficznych. Z danych wynika, że 14,3% respondentów zna jedną osobę w swoim otoczeniu, która nadużywa alkoholu, a 41,1% respondentów zna kilka takich osób (do 10). Dodatkowo, 8,3% respondentów zadeklarowało znajomość wielu osób (powyżej 10), które nadużywają alkoholu. Znaczna część badanych, 19,0%, miała trudność z odpowiedzią na to pytanie. Natomiast 17,3% respondentów stwierdziło, że nie zna żadnej osoby w swoim otoczeniu, która miałaby problem z nadużywaniem alkoholu. W przypadku narkotyków, 6,0% respondentów zna jedną osobę, która nadużywa tych substancji, a 11,3% zna kilka takich osób (do 10). Mniejsza część respondentów, 1,2%, zadeklarowała znajomość wielu osób (powyżej 10) z problemem narkotykowym. Większa grupa badanych, 30,4%, miała trudność z odpowiedzią na to pytanie. Największy odsetek, 51,2%, stwierdził, że nie zna nikogo w swoim otoczeniu, kto nadużywa narkotyków. Odnośnie nadużywania pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu, uprawianie sportu, oglądanie treści pornograficznych), 6,0% respondentów zna jedną osobę z takim problemem, a 16,7% zna kilka takich osób

(do 10). 2,4% ankietowanych wskazało na znajomość wielu osób (powyżej 10) nadmiernie podejmujących się pewnych czynności. Znacząca grupa respondentów, 36,9%, miała trudność z odpowiedzią na to pytanie. 38,1% respondentów stwierdziło, że nie zna żadnej osoby w swoim otoczeniu z takim problemem.

Wykres 28. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=168

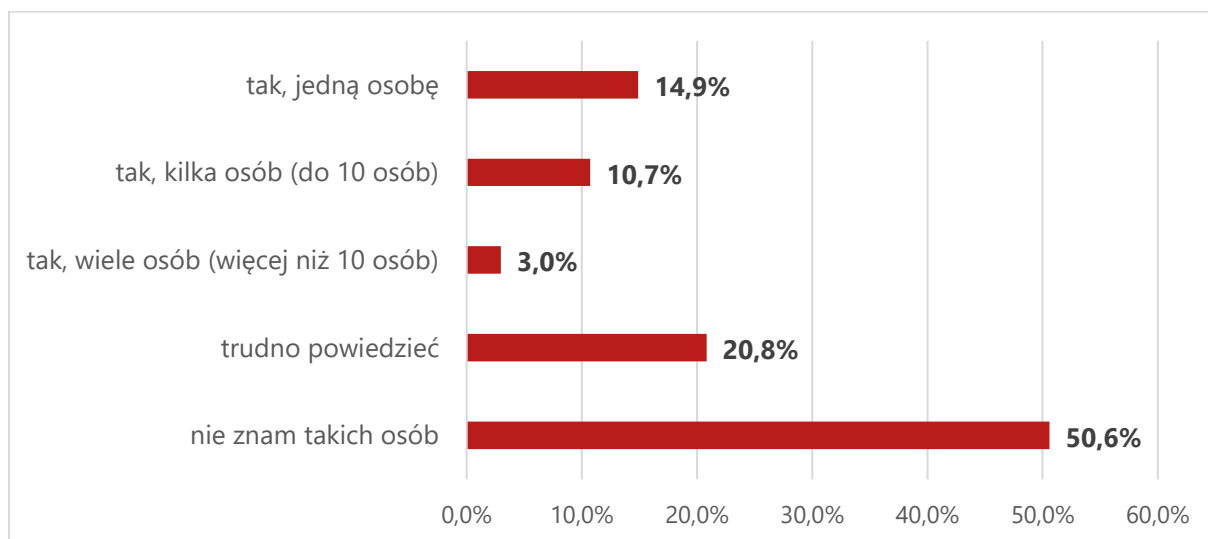

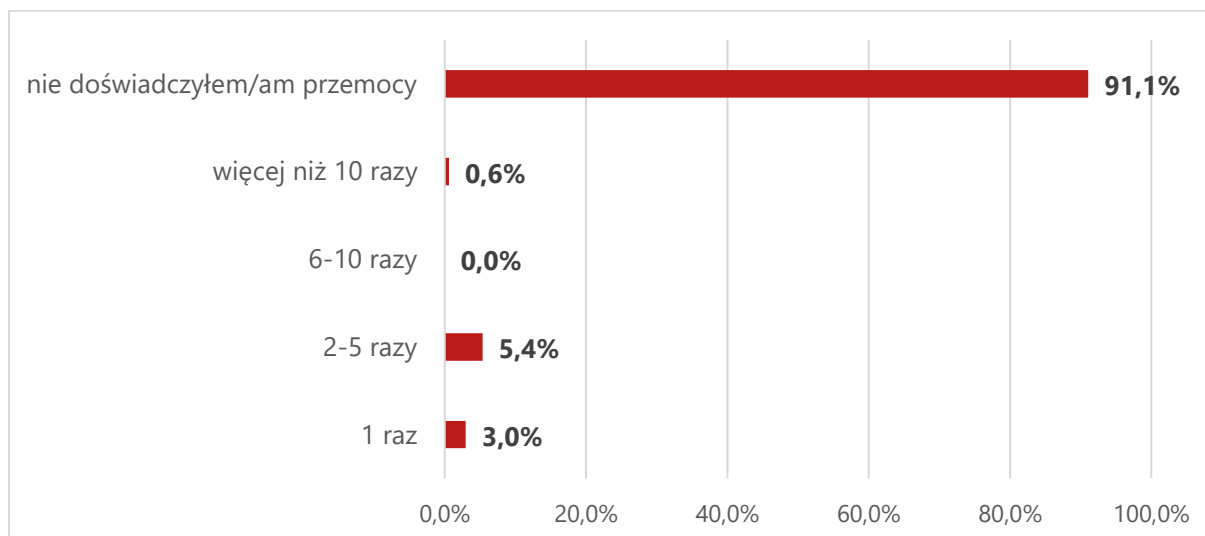
Problem przemocy

Dalsza część analizy stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość osób w swoim najbliższym otoczeniu, które doświadczają problemu przemocy domowej. 14,9% badanych odpowiedziało, że zna jedną taką osobę, a 10,7% respondentów – kilka osób (do 10). Ponadto, 3,0% ankietowanych zna wiele takich osób (więcej niż 10). Połowa ankietowanych stwierdziła, że nie zna żadnej osoby, która doświadcza przemocy domowej (50,6%), natomiast średnio co piąty uczestnik badania nie potrafił jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie (20,8%).

Wykres 29. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej?
N=168

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatniego roku. Z zebranych danych wynika, że w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, przemocy doznało 9,0% mieszkańców, wśród których 5,4% doświadczyło jej od 2 do 5 razy, 3,0% – 1 raz, a 0,6% ankietowanych więcej niż 10 razy.

Wykres 30. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzało się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=168

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy psychicznej (12 osób, tj. 80,0%). 3 badanych, tj. 20%, zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”. Po 2 osoby, tj. po 13,3%, doznało przemocy fizycznej, seksualnej, ekonomicznej oraz zaniedbania.

Tabela 16. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=13

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	80,0%	12
nie wiem	20,0%	3
przemoc fizyczna	13,3%	2
przemoc seksualna	13,3%	2
przemoc ekonomiczna	13,3%	2
zaniedbanie	13,3%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

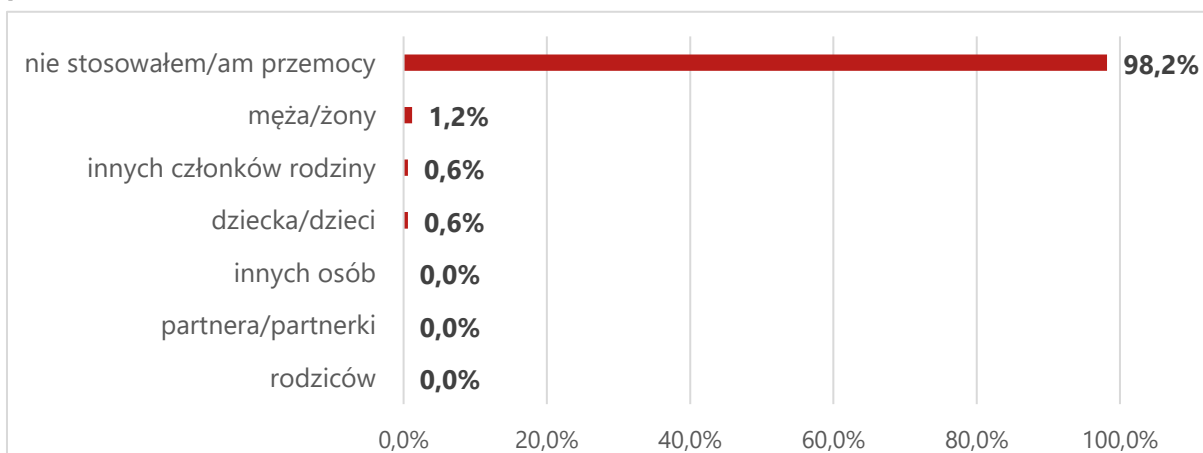
W dalszej części ankiety respondenci zostali poproszeni o wskazanie osób, które stosowały wobec nich przemoc. Najczęściej wskazywano na męża/żonę (6 osób, tj. 46,2%), partnera/partnerkę (4 osoby, tj. 30,8%). Przemocy doznawano także ze strony rodziców (2 osoby, tj. 15,4%) oraz innych członków rodziny (1 osoba, tj. 7,7%).

Tabela 17. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=13

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/zona	46,2%	6
partner/partnerka	30,8%	4
rodzice	15,4%	2
inni członkowie rodziny	7,7%	1
inne osoby	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

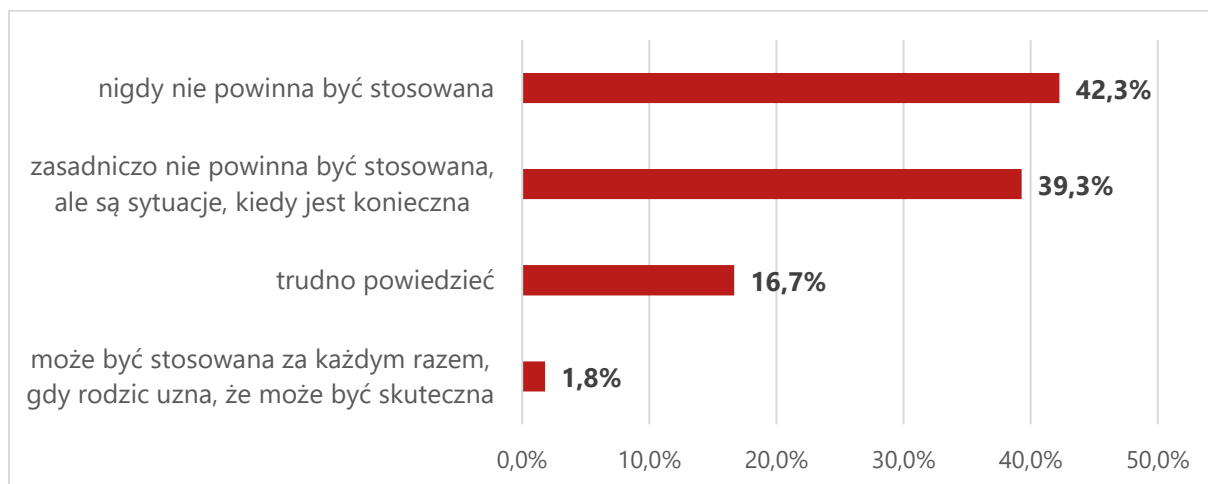
W kolejnym pytaniu mieszkańcy zostali poproszeni o określenie czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie doszło do sytuacji, gdy zastosowali przemoc wobec drugiej osoby. Zdecydowana większość ankietowanych zaprzeczyła, jakoby doszło do takiej sytuacji (98,2%), z kolei pozostali przyznali, że takie zdarzenie miało miejsce wobec: męża/zony (1,2%), innych członków rodziny lub dziecka/dzieci (po 0,6%).

Wykres 31. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc wobec: N=168

Kolejną analizowaną kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy, na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród znacznej części respondentów występuje brak zdania w tym zakresie (16,7%), z kolei 1,8% odnosi się do nich pozytywnie. Negatywnie tego typu zachowanie ocenia 81,6% mieszkańców, przy czym 42,3% jest zdania, że kary fizyczne w stosunku do dzieci nigdy nie powinny być stosowane, natomiast w opinii 39,3% badanych zdarzają się sytuacje, kiedy można tego typu zachowanie uzasadnić.

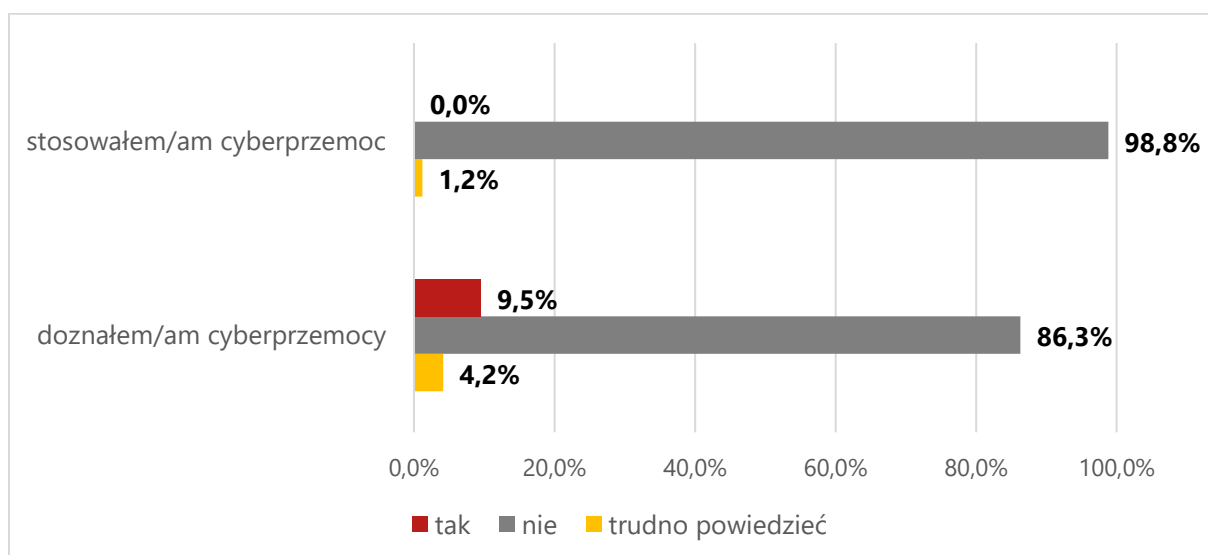

**Wykres 32. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych może być metodą wychowawczą która:
N=168**

Kolejne pytanie odnosiło się do problemu cyberprzemocy i miało na celu zweryfikowanie, czy dorosłym mieszkańcom gminy Kobylin zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie doświadczyć lub stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że problemu tego doznało 9,5% mieszkańców, z kolei żaden ankietowany nie przyznał się do jej stosowania.

Wykres 33. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=107

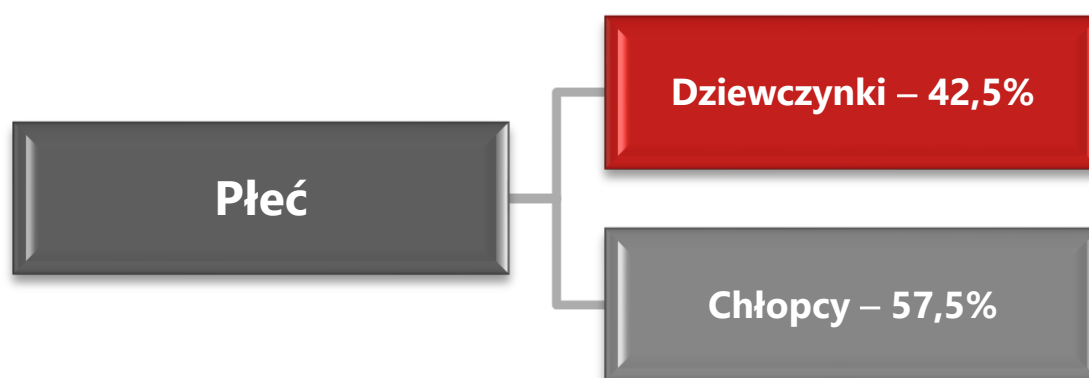
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem sięgania po substancje psychoaktywne i przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały również na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także poznanie opinii młodych mieszkańców na temat ich zdrowia psychicznego oraz zaburzeń odżywiania.

Struktura badanej próby

Uczniowie z gminy Kobylin wypełnili 160 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu przewagę mieli chłopcy – stanowili oni 57,5% ogółu, zaś dziewczynki wypełniły 42,5% kwestionariuszy.

Rysunek 6. Płeć uczniów biorących udział w badaniu: N=160

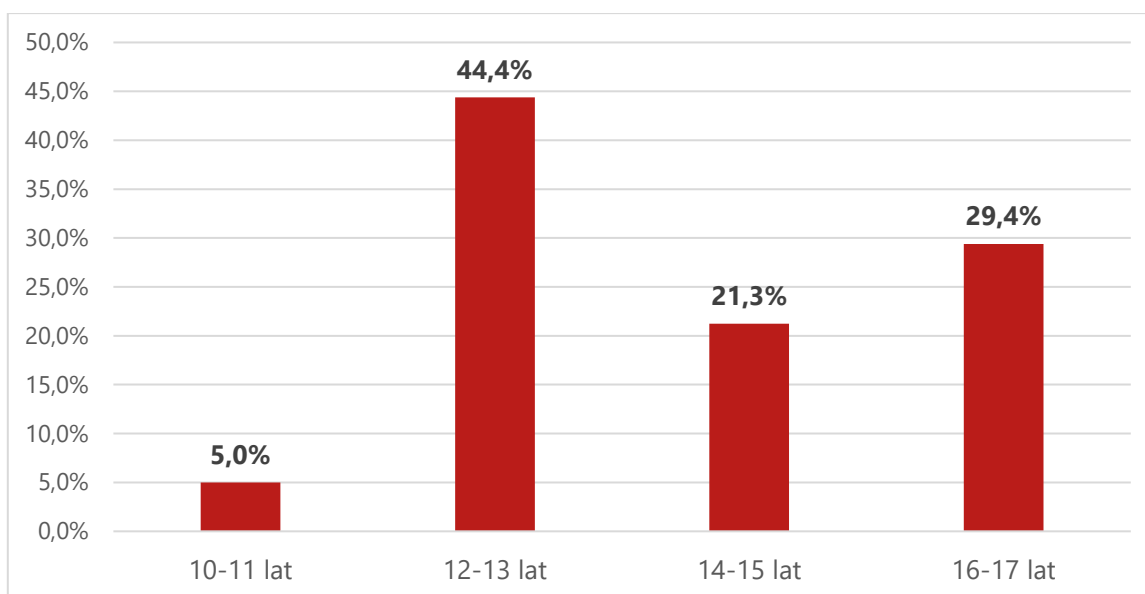

Najwięcej uczestników badania było w wieku 12-13 lat – 44,4%. Uczniowie w wieku 16-17 lat stanowili 29,4% badanych, a uczniowie w wieku 14-15 lat – 21,3% respondentów. Najmniej liczną grupą były dzieci w wieku 10-11 lat – 5,0%.

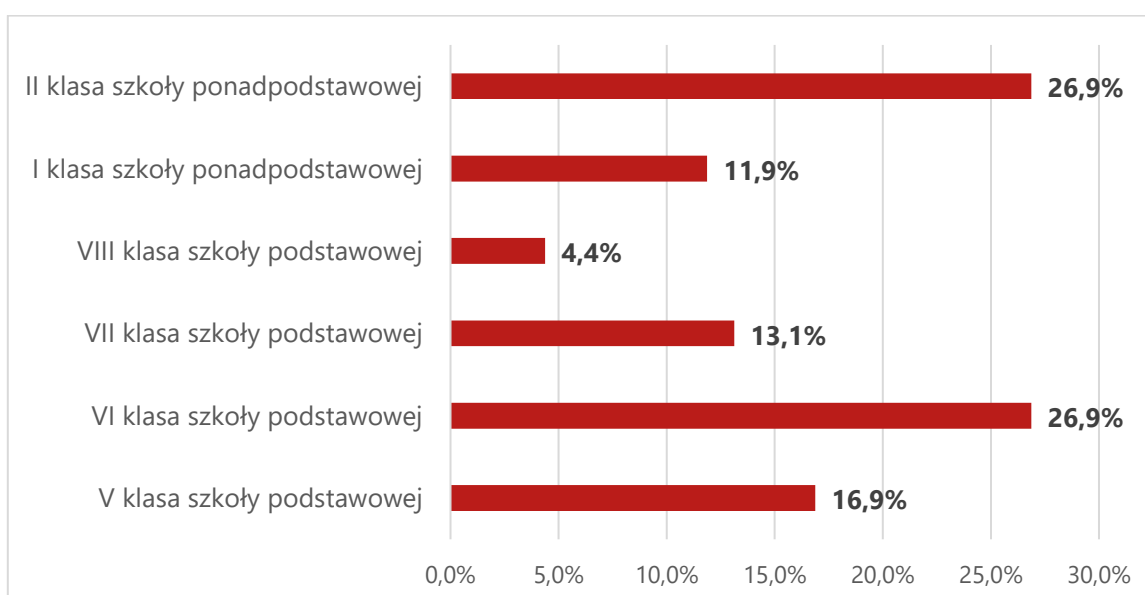

Wykres 34. Wiek uczniów biorących udział w badaniu: N=160

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Największy odsetek respondentów uczęszczał do II klasy szkoły ponadpodstawowej oraz VI klasy szkoły podstawowej – każda z tych grup stanowiła po 26,9% badanych. Kolejną grupę stanowili uczniowie V klasy szkoły podstawowej – 16,9%. Uczniowie VII klasy szkoły podstawowej stanowili 13,1% respondentów. Do I klasy szkoły ponadpodstawowej uczęszczało 11,9% ankietowanych, natomiast najmniejszą grupę stanowili uczniowie VIII klasy szkoły podstawowej – 4,4%.

Wykres 35. Klasa: N=160

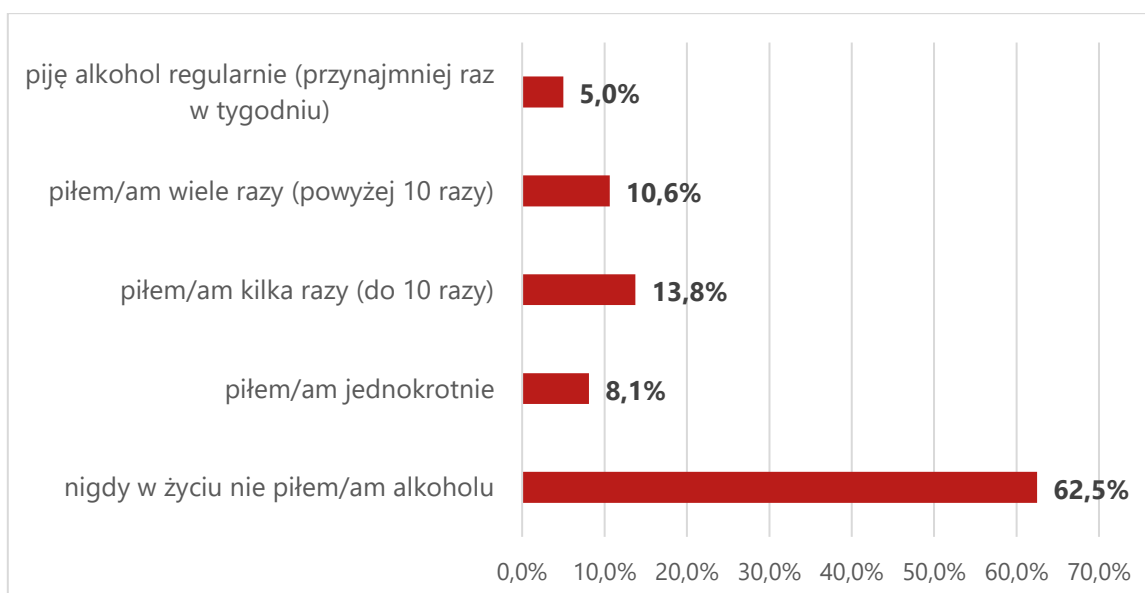

Problem alkoholowy

Jeden z analizowanych obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z gminy Kobylin. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety dotyczących tego obszaru tematycznego odnosiło się do częstotliwości spożywania go przez młodych mieszkańców Gminy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miało 37,5% respondentów, z czego 8,1% spożywało go jednokrotnie, 13,8% ankietowanych piło kilka razy (do 10), 10,6% – wiele razy (powyżej 10), a 5,0% pije go regularnie (przynajmniej raz w tygodniu).

Wykres 36. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=160

Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie ankietowe. 26 osób (43,3%) zadeklarowało, że nie piło alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni, 18 osób (30,0%) piło alkohol 1-2 razy, 10 osób (16,7%) spożywało alkohol 3-4 razy, natomiast 2 osoby (3,3%) wskazały na częstotliwość „5-7 razy”. 4 osoby (6,7%) spożywały alkohol więcej niż 7 razy w ciągu ostatnich 30 dni.

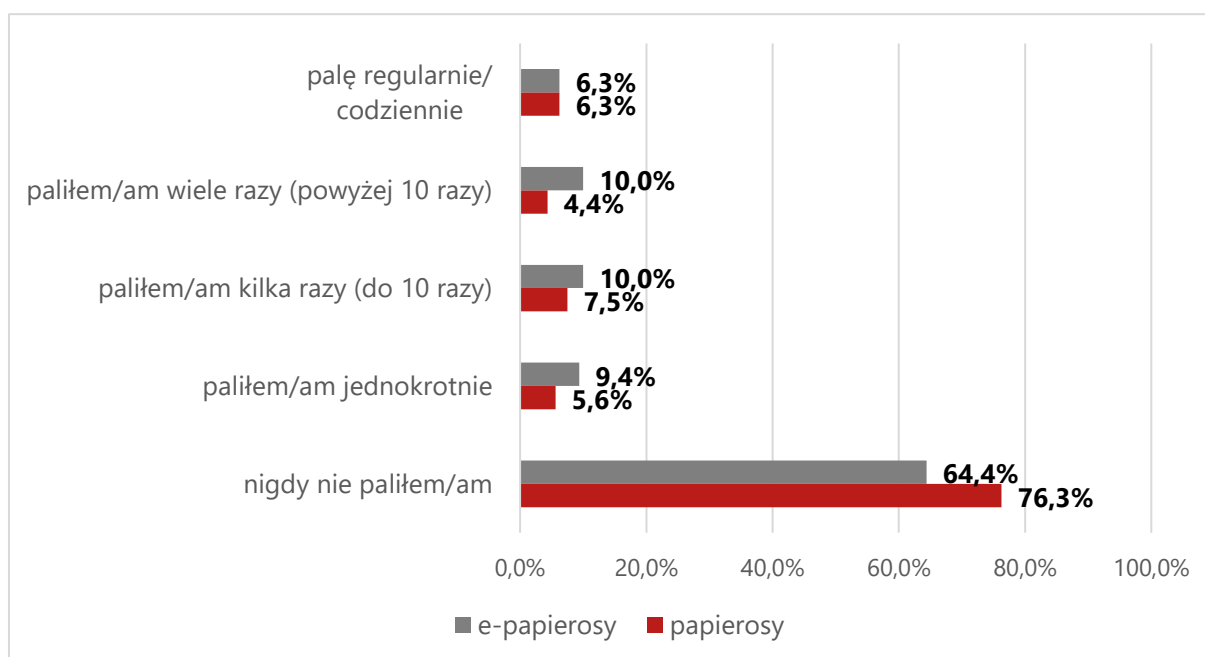
Tabela 18. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=60

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	43,3%	26
1 – 2 razy	30,0%	18
3 – 4 razy	16,7%	10
5 – 7 razy	3,3%	2
więcej niż 7 razy	6,7%	4

Problem nikotynowy

W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów z gminy Kobylin podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. W przypadku tradycyjnych papierosów – 76,3% respondentów zadeklarowało, że nigdy ich nie paliło. Spośród tych, którzy mieli styczność z papierosami, 5,6% paliło je jednorazowo, 7,5% – kilka razy (do 10 razy), a 4,4% – wielokrotnie (powyżej 10 razy). Regularne palenie lub codzienne palenie papierosów zadeklarowało 6,3% respondentów. Dane dotyczące e-papierosów ukazują, że 64,4% respondentów nigdy ich nie paliło. Jednorazowe użycie e-papierosów zadeklarowało 9,4% badanych, natomiast kilka razy (do 10 razy) korzystało z nich 10,0% respondentów. Wiele razy (powyżej 10 razy) e-papierosy paliło 10,0% respondentów, a 6,3% zadeklarowało regularne lub codzienne używanie e-papierosów.

Wykres 37. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe z pominięciem e-papierosów) lub e-papierosy (papierosy elektroniczne) N=160

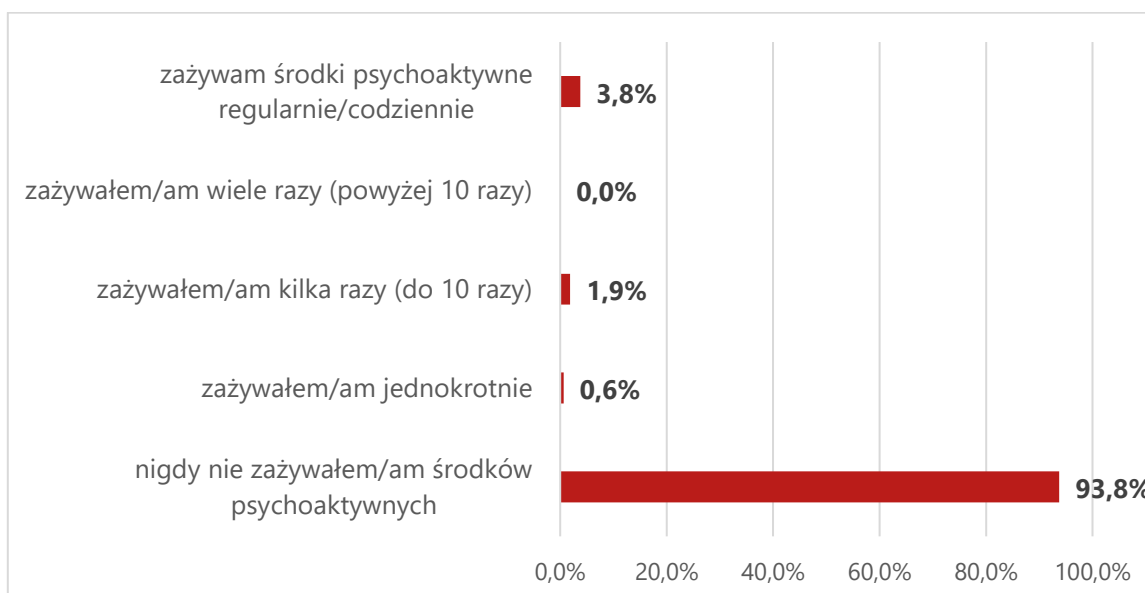

Problem narkotykowy

Kolejny z analizowanych obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów zamieszkujących Gminę. W celu określenia skali występowania tego problemu respondentów zapytano o to, ile razy w życiu zdarzyło im się sięgnąć po tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 6,2% ankietowanych miało styczność z takimi środkami, z czego 0,6% badanych zażyło je jednokrotnie, 1,9% – kilka razy (do 10), a 3,8% badanych zażywa je regularnie/codziennie.

Wykres 38. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=160

Kolejne pytanie skierowane było do osób, które sięgały kiedykolwiek po środki psychoaktywne i dotyczyło tego, jak często zażywały je przez ostatnie 30 dni. Z zebranych danych wynika, że 3 osoby (33,3%) sięgało po takie środki we wskazanym okresie więcej niż 7 razy. Po 2 osoby (22,2%) zażywało substancje psychoaktywne od 5 do 7 razy, od 1 do 2 razy lub wskazały, że nie zażywały ich w ciągu ostatnich 30 dni.

Tabela 19. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=10

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	22,2%	2
1 – 2 razy	22,2%	2
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	22,2%	2
więcej niż 7 razy	33,3%	3

Kolejne pytanie miało na celu zidentyfikowanie substancji, po które sięgali badani uczniowie. Z danych wynika, że najczęściej palono marihuanę – 6 osób, tj. 75,0%. Po dwie osoby, tj. 25,0%, wskazały na amfetaminę, mefedron oraz zażywanie leków w celu odurzenia.

Tabela 20. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=10

Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	75,0%	6
amfetamina	25,0%	2
mefedron	25,0%	2
leki w celu odurzenia	25,0%	2
dopalacze	0,0%	0
inne	0,0%	0

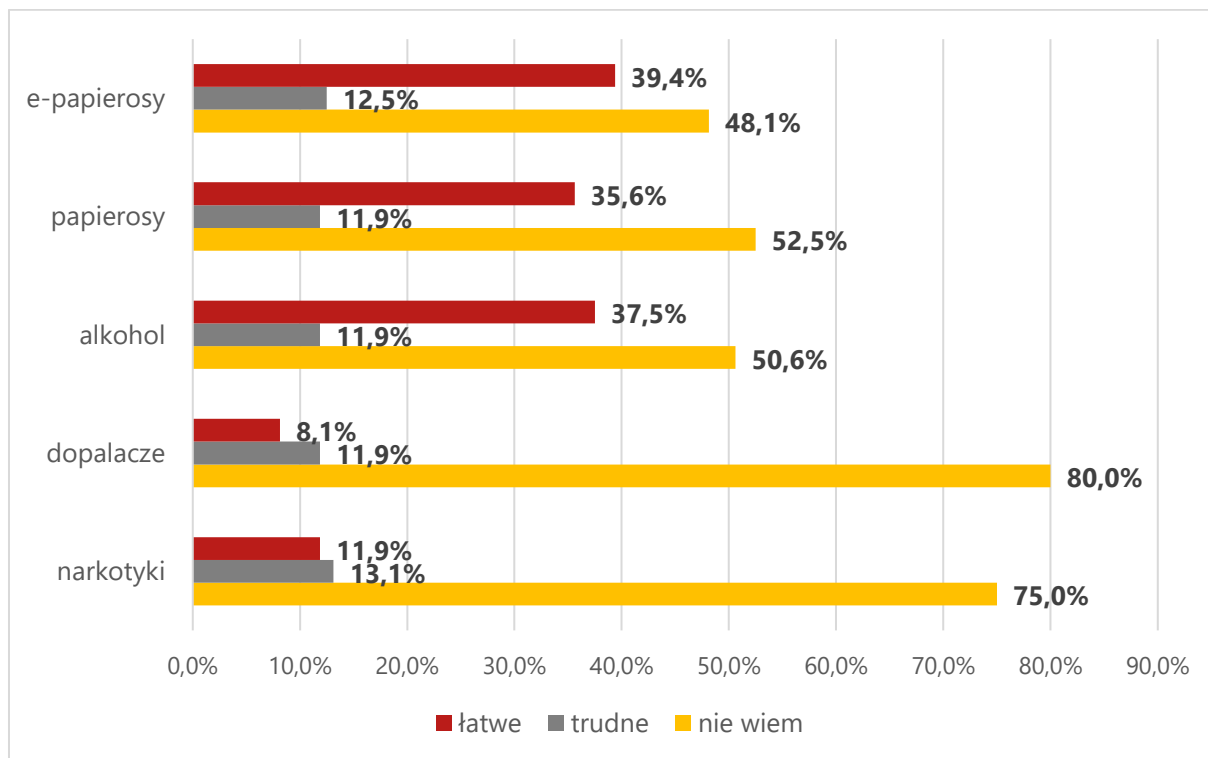
W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, wyroby nikotynowe oraz alkohol charakteryzują się w Gminie znaczną dostępnością. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 11,9% ankietowanych, a trudne dla 13,1%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 8,1% uczniów, a trudne dla 11,9%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 37,5% badanych, a trudny dla 11,9%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 35,6% respondentów, a trudne dla 11,9%,

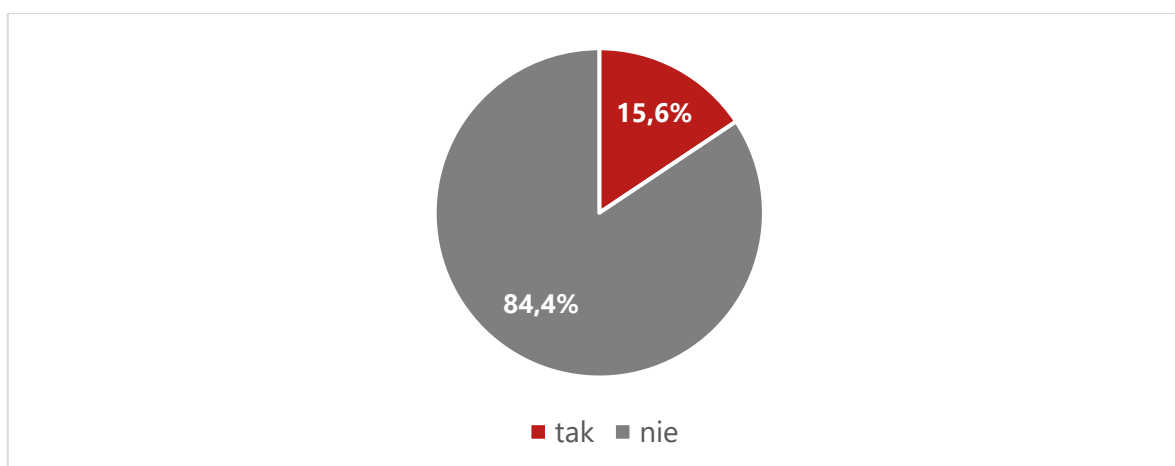
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 39,4% młodych mieszkańców, a trudne dla 12,5%.

Wykres 39. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=160

Problem przemocy

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących gminę Kobylin. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że 15,6% młodych mieszkańców Gminy doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Wykres 40. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=160

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły (11 osób, tj. 47,8%). Ankietowani przyznali również, że przemoc wobec nich stosowali koledzy/koleżanki spoza szkoły (10 osób, tj. 43,5%), a także rodzeństwo (6 osób, tj. 26,1%). 4 odpowiedzi padły na rodziców (17,4%), a 2 odpowiedzi na inne, bliżej nieokreślone osoby (8,7%).

Tabela 21. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=25

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	47,8%	11
koledzy/koleżanki spoza szkoły	43,5%	10
Rodzeństwo	26,1%	6
Rodzice	17,4%	4
inne osoby	8,7%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

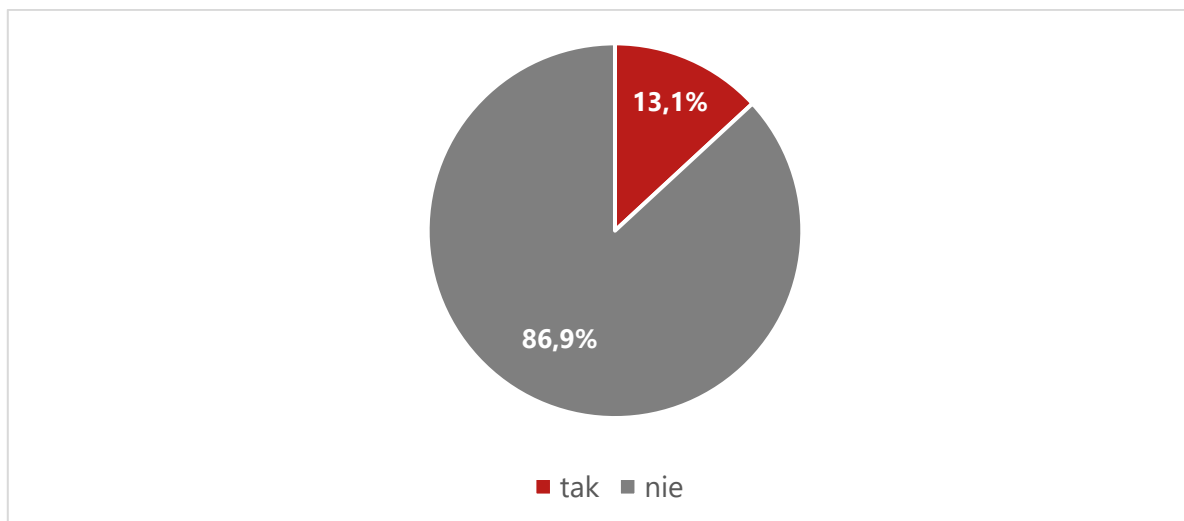
W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni poproszeni o wskazanie formy zachowań przemocowych jakich doświadczyli. Najpowszechniejsza w Gminie jest przemoc psychiczna, na którą wskazało 19 osób (79,2%) oraz fizyczna (5 osób, tj. 20,8%). Niemniej wśród innych form przemocy, jakich doświadczają badani znalazła się również przemoc seksualna, której doznało 4 respondentów (16,7%).

Tabela 22. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=25

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktos mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	79,2%	19
ktos mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	20,8%	5
ktos mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktos mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydział itp.	16,7%	4
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 13,1% uczniów, czyli mniejszy odsetek niż w przypadku doświadczania przemocy, a różnica wynosi 2,5 pp.

Wykres 41. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=160

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali poproszeni o określenie rodzaju przemocy, jaką zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że przemoc psychiczną zastosowało 12 uczniów (57,1%), a do stosowania przemocy fizycznej przyznało się 9 badanych (42,9%), a 1 badany wskazał, że stosował przemoc seksualną (4,8%).

Tabela 23. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=21

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	57,1%	12
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	42,9%	9
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czyimś ciele w sposób, który go zawstydział itp.	4,8%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Prawie połowa ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec kolegów/koleżanek spoza szkoły – wskazało na to 10 osób, tj. 47,6%. Odpowiedzi 8 respondentów padły na uczniów z tej samej szkoły (38,1%), a 6 badanych wskazało na rodzeństwo (28,6%). 2 uczniów zadeklarowało, że stosowało przemoc wobec innych, bliżej nieokreślonych osób (9,5%).

Tabela 24. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=21

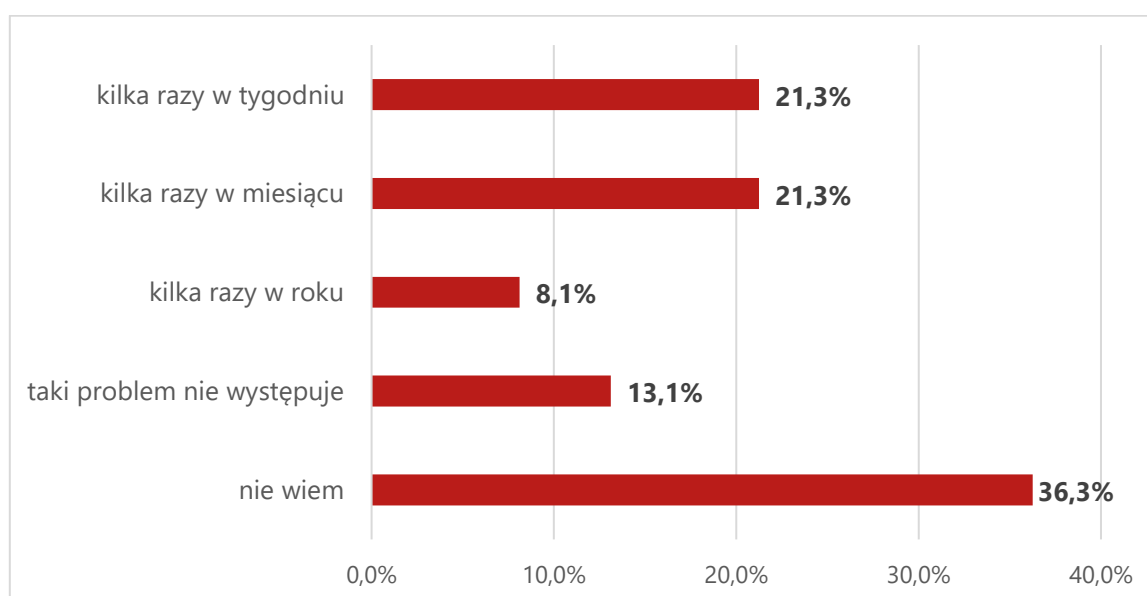
Odpowiedź	%	Liczba odp.
kolegów/koleżanek spoza szkoły	47,6%	10
uczniów z mojej szkoły	38,1%	8
Rodzeństwa	28,6%	6
innych osób	9,5%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. Znaczny odsetek respondentów nie potrafił jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii (36,3%), a zdaniem 13,1% osób takie zjawisko nie występuje w szkole, do której uczęszczają. Obecność przemocy w swojej szkole potwierdził natomiast średnio co drugi respondent, w tym 8,1% spośród nich stwierdziło, że ma to miejsce kilka razy w roku, natomiast po 21,3% ankietowanych twierdziło, że dzieje się to kilka razy w miesiącu lub kilka razy w tygodniu.

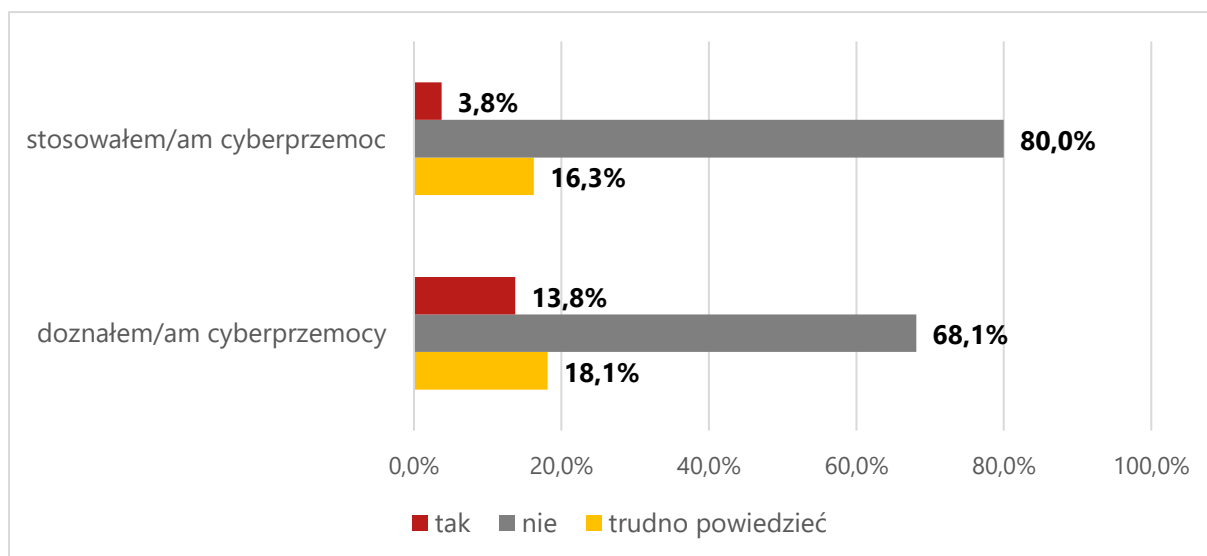
Wykres 42. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=160

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 13,8% z nich, natomiast przemoc w Internecie zastosował odsetek 3,8% ankietowanych. Znaczna część badanych miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” padło 16,3% odpowiedzi w przypadku stosowania cyberprzemocy i 18,1% w zakresie doświadczenia jej.

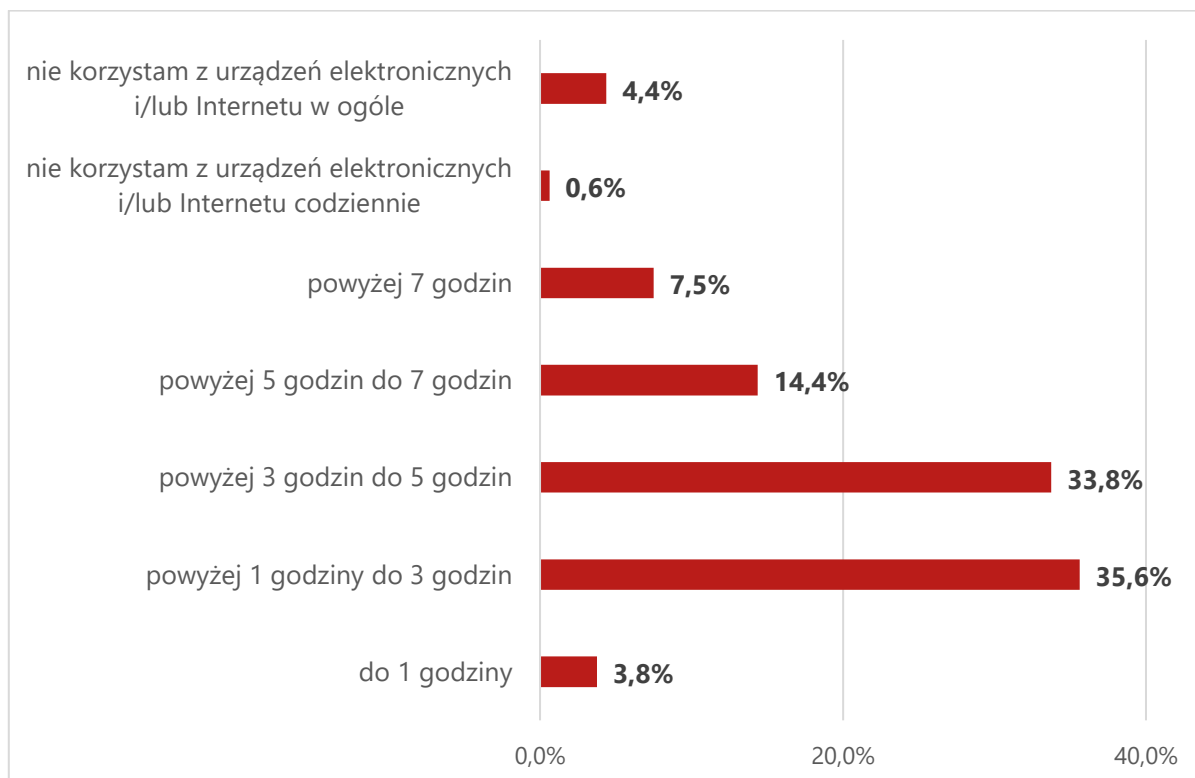

Wykres 43. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=160

Korzystanie z urzędów elektronicznych

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, ile czasu w ciągu dnia uczniowie przeznaczają na korzystanie z urzędów elektronicznych i/lub Internetu. Jak wynika z odpowiedzi młodych mieszkańców Gminy, znaczna część z nich poświęca na to duże ilości czasu, gdyż 35,6% odpowiedzi padło na przedział od 1 do 3 godzin dziennie, z kolei 33,8% na powyżej 3 do 5 godzin. 14,4% uczniów zadeklarowało, iż korzysta z nich od 5 do 7 godzin w ciągu dnia, natomiast 7,5% ankietowanych wskazało odpowiedź „powyżej 7 godzin”. Do 1 godziny na korzystanie z urzędów w ciągu dnia poświęca 3,8% ankietowanych, 4,4% badanych nie korzysta w ogóle z takich urzędów i/lub Internetu, a 0,6% respondentów nie korzysta z nich codziennie.

Wykres 44. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=160

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali zapytani o to, czy zdarzyło im się kłamać w celu ukrycia prawdziwej ilości czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych, np. przed rodzicami. Takie zachowanie potwierdziło łącznie 63 badanych (41,1%), w tym 4 uczniów stwierdziło, że zdarza im się to bardzo często (2,6%), 10 ankietowanym – często (6,5%), 36 osobom – czasami (23,5%), natomiast 13 respondentów skłamało w tej sprawie jeden raz (8,5%).

Tabela 25. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych np. przed rodzicami? N=153

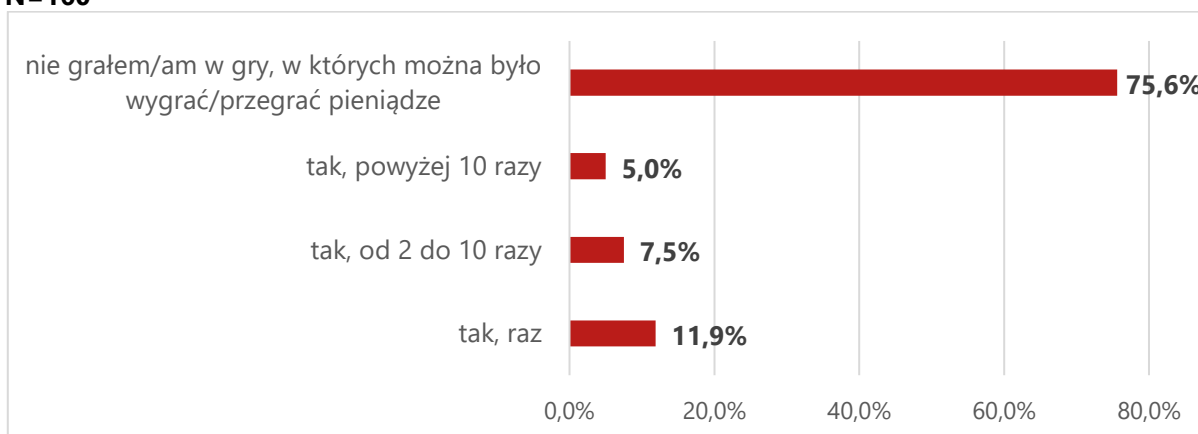
Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	2,6%	4
tak, często	6,5%	10
tak, czasami	23,5%	36
tak, jednokrotnie	8,5%	13
nie	58,8%	90

Uczestnictwo w grach hazardowych

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się uprawiać hazard w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego łącznie 24,4% badanych. Wśród tych osób 11,9% grało w nie 1 raz, 7,5% respondentów robiło to 2-10 razy, a 5,0% wskazało na więcej niż 10 razy.

Wykres 45. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=160

Zdrowie psychiczne

W przedostatniej części badania przeprowadzonego wśród młodych mieszkańców gminy Kobylin, zostali oni poproszeni o subiektywną ocenę swojego stanu zdrowia psychicznego. Pytanie skierowane do uczniów miało na celu identyfikację problemów zdrowia psychicznego i negatywnych stanów, jakich doświadczyli w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, które utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, blisko co drugi ankietowany doznał w tym okresie obniżenia nastroju (45,6%), z kolei co trzeci osłabienia koncentracji (33,1%) bądź też niskiej samooceny (35,0%). 28,1% badanych zmagало się z zaburzeniami snu, natomiast 19,4% z poczuciem lęku. Niepokojący jest fakt, że wśród znacznej części dzieci i młodzieży z terenu Gminy występują również myśli samobójcze (14,4%) oraz czyny autoagresywne (8,1%).

Wykres 46. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie) N=160

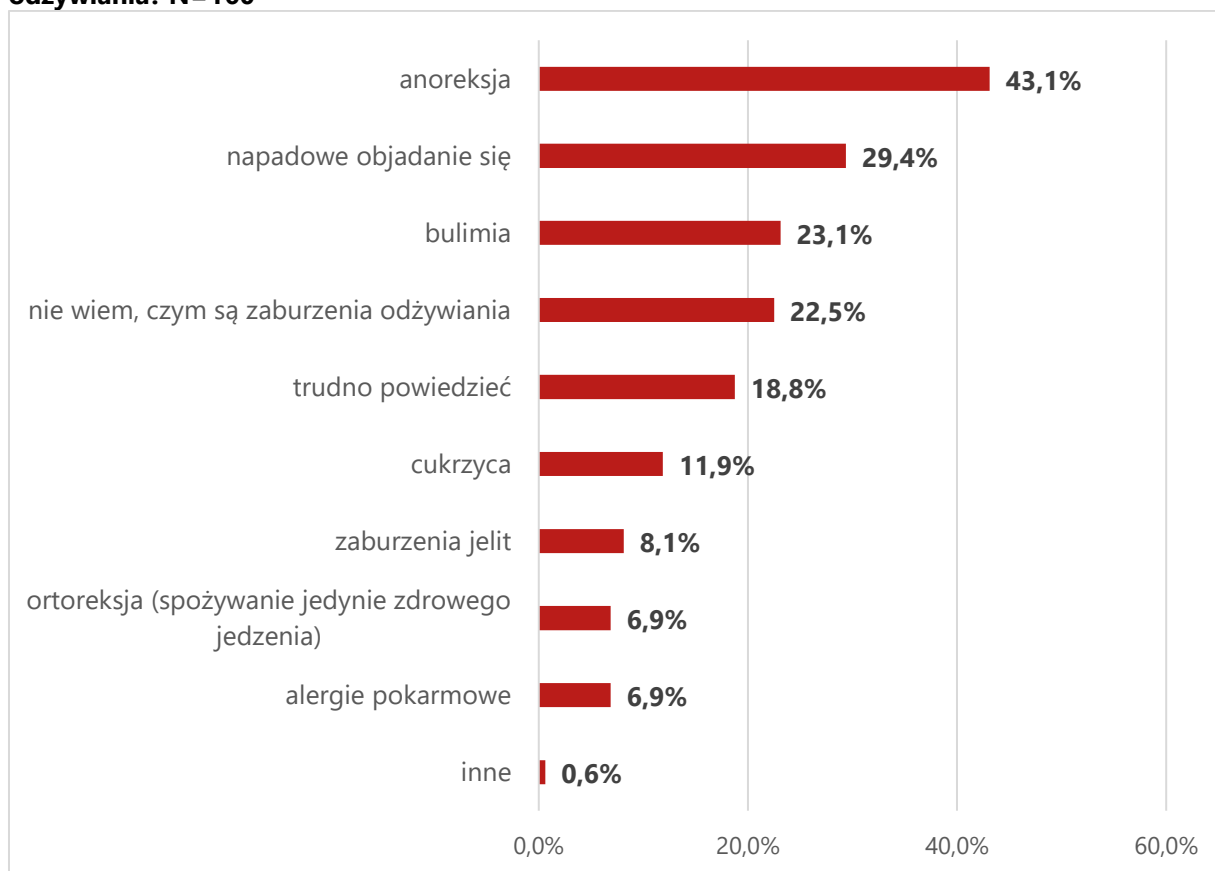

Zaburzenia odżywiania

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Kobylin dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które spośród wskazanych w kafeterii odpowiedzi ich zdaniem są zaburzeniami odżywiania. Ankietowani wskazali najczęściej na anoreksję (43,1%), uczniowie często zaznaczali także napadowe objadanie się (29,4%). W opinii 23,1% respondentów można do nich zaliczyć bulimię, z daniem 6,9% – ortoreksję. 22,5% badanych otwarcie przyznało, że nie wiedzą czym są zaburzenia odżywiania, a 18,8% zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”. Należy zauważyć, iż część ankietowanych błędnie wskazała na cukrzycę (11,9%), zaburzenia jelit (8,1%) oraz alergię pokarmową (6,9%).

Wykres 47. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=160

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100

SYTUACJA SPOŁECZNA GMINY KOBYLIN

Na podstawie danych empirycznych przekazanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie, danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do każdego z obszarów wymienionych we wprowadzeniu do Strategii przeprowadzono analizy diagnostyczne (diagnoza sytuacji społecznej), w skład których wchodzi charakterystyka i skala problemu oraz podejmowane działania interwencyjne.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Prowadzony jest on za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (w tym pomocy finansowej).

Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który służy pomocą rodzinom z Gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania

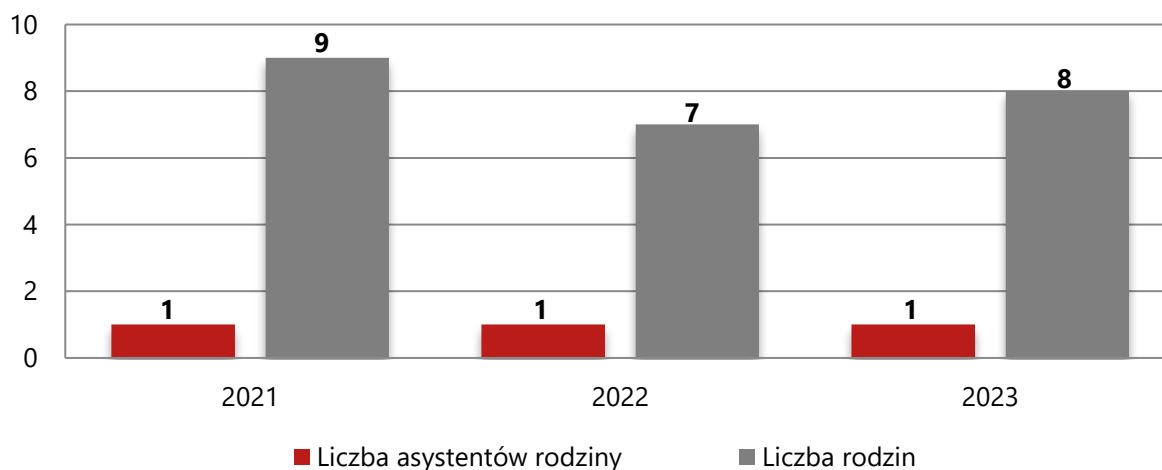

zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.), która kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została **instytucja asystenta rodziny**, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

W MGOPS w Kobylinie zatrudniony jest 1 asystent rodziny. W 2023 roku w ramach realizacji ustawowego zadania prowadził on pracę z 8 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W 2021 roku asystent rodziny pracował z 9 rodzinami, a w 2022 roku – 7. Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba zatrudnionych asystentów rodziny była stała.

Wykres 48. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2021-2023

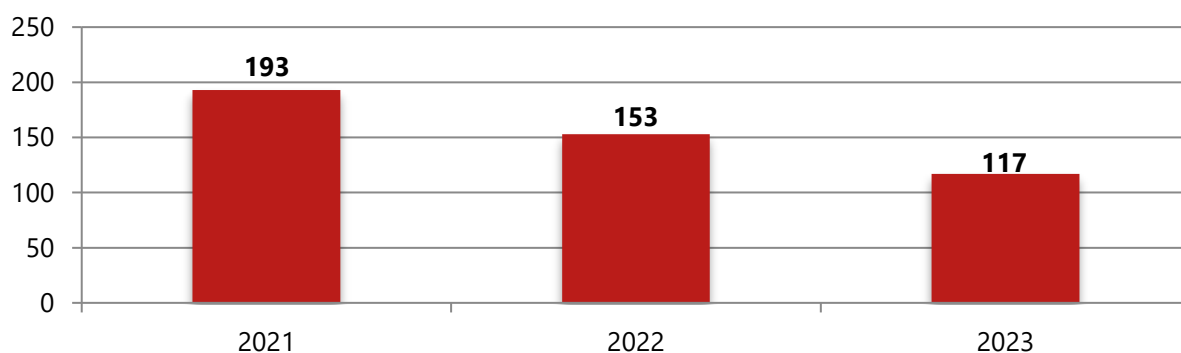
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

W latach 2021-2023 w gminie Kobylin nie było **rodzin wspierających**, to znaczy takich, które mają za zadanie pomóc rodzinie w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych (zakres działania obejmuje udzielanie wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce, racjonalnego gospodarowania budżetem rodzinnym oraz prowadzenia gospodarstwa domowego).

Na kolejnym wykresie zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2021-2023. Można zauważyć, że ze świadczeń tych w 2023 roku korzystało 117 rodzin, czyli o 39,3% mniej niż w roku 2021. W latach 2021-2023 dostrzegalny jest zatem systematyczny spadek średniomiesięcznej liczby rodzin korzystających z tego typu świadczeń, co ma związek z niezmienną się w ostatnich latach poziomem kryterium dochodowego.

Wykres 49. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Dodatkowym świadczeniem wspierającym rodzinę jest „świadczenie wychowawcze 500+” (obecnie 800+), które zostało wprowadzone 1 kwietnia 2016 roku, ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Od stycznia 2022 roku nowe sprawy oraz obsługę zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), jednakże dotychczas realizowały je Ośrodki Pomocy Społecznej, które przez kolejne lata będą wygaszały postępowania w tym zakresie i wypłacały świadczenia wyłącznie w ramach

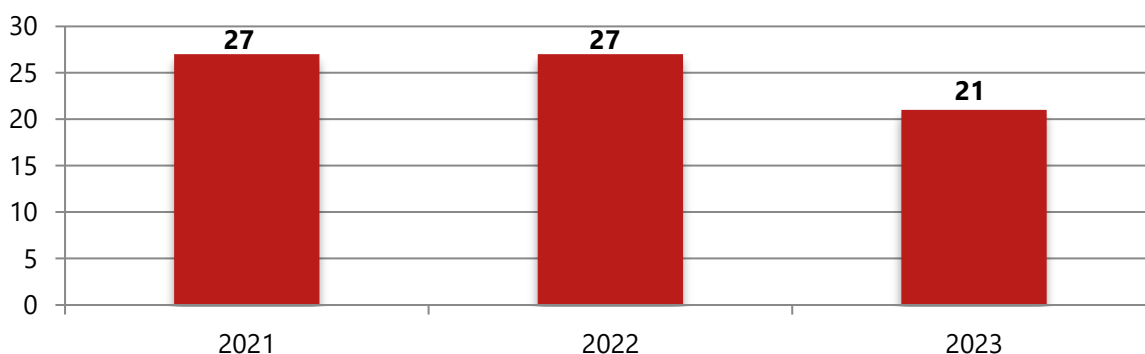
koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego. Świadczenie 500+ (obecnie 800+) przysługuje rodzicom bądź opiekunom dziecka do dnia ukończenia przez nie 18 roku życia. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od stycznia 2022 roku nowe sprawy oraz obsługę zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), jednakże dotychczas realizowały je Ośrodki Pomocy Społecznej, które przez kolejne lata będą wygaszały postępowania w tym zakresie i wyłącznie koordynowały system zabezpieczenia społecznego.

Ośrodki Pomocy Społecznej z dniem 01.07.2018 roku otrzymały do realizacji nowe zadanie, którym było ustalenie prawa i wypłata świadczeń „Dobry start”, przysługujących w związku z rozpoczęciem roku szkolnego dzieciom lub osobom uczącym się do 20 roku życia oraz dzieciom lub osobom uczącym się do 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się i legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. Od 1 lipca 2021 roku realizację tego zadania przejął również Zakład Ubezpieczeń Społecznych

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba osób korzystających z omawianego świadczenia uległa spadkowi – w latach 2021-2022 było to po 27 osób, natomiast w 2023 roku z tego typu świadczeń skorzystało 21 osób. Dane w tym zakresie przedstawione zostały na kolejnym wykresie.

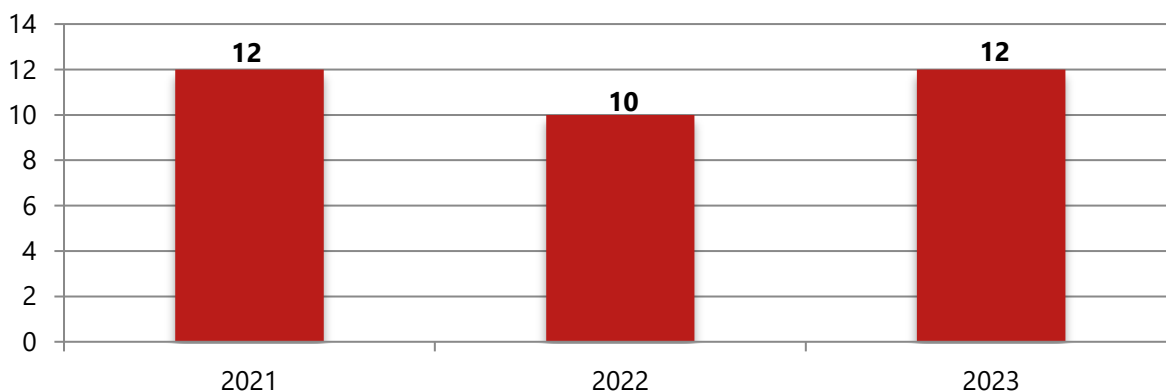
Wykres 50. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Na przestrzeni lat 2021-2022 liczba rodzin, którym udzielona została pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego uległa spadkowi, a w 2023 roku ponownie osiągnęła wartość 12. Wśród rodzin, którym zostało udzielone wsparcie z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w 2023 roku znajdowało się 8 rodzin niepełnych.

Wykres 51. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

W 2023 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na łączną kwotę 25 794 zł. Można zauważyć, że kwota ta na przestrzeni lat 2021-2023 systematycznie wzrastała.

Tabela 26. Dane dotyczące pobytu dzieci z terenu Gminy w pieczy zastępczej za lata 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Kwota odpłatności [zł]	13 595	22 980	25 794

Źródło: Informacja z zakresu działalności MGOPS w Kobylinie za lata 2021-2023

Gmina udziela dzieciom pomocy w formie stypendiów szkolnych. W 2021 roku pozytywnie rozpatrzono 6 wniosków na realizację stypendiów szkolnych, podobnie jak w roku 2022. Jednocześnie kwota przeznaczona na stypendia dla uczniów uległa zmniejszeniu w zestawieniu z rokiem 2021 – w 2023 roku wyniosła ona 10 713,60 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejna tabela.

Tabela 27. Dane dotyczące pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla dzieci z terenu Gminy w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków	6	6	5
Łączna kwota wypłaconych stypendiów [zł]	13 365,10	10 360,17	10 713,60

Źródło: Informacja z zakresu działalności MGOPS w Kobylinie za lata 2021-2023

Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

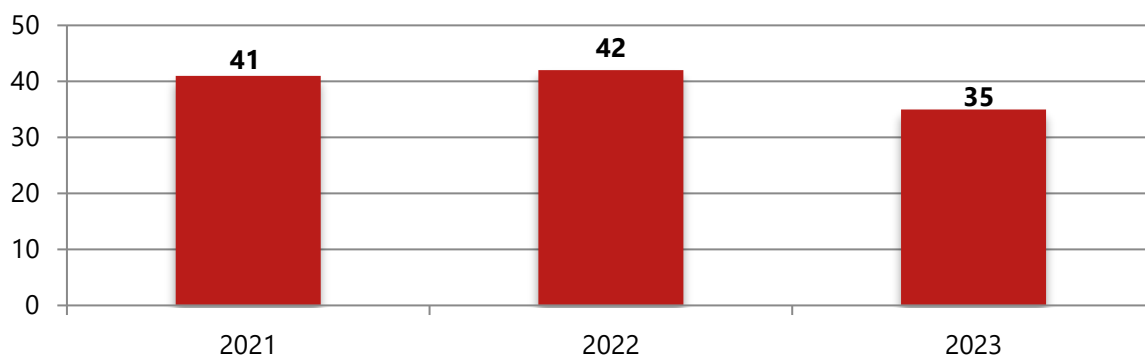
Dla potrzeb Strategii wykorzystano elementy definicji osoby z niepełnosprawnością z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i przyjęto, że: *osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnienie ról społecznych, a w szczególności wykonywanie pracy zawodowej*. Osoby z niepełnosprawnością dzieli się według różnych kryteriów: rodzaju niepełnosprawności, okresu życia, w którym ona wystąpiła oraz stopnia niepełnosprawności. Warty podkreślenia jest fakt, że osoby z niepełnosprawnością tworzą bardzo niejednorodną grupę, w związku z czym działania na ich rzecz powinny być adresowane z uwzględnieniem specyfiki występujących schorzeń i dysfunkcji.

W 2023 roku ogólna liczba rodzin korzystających, w ramach ustawy o pomocy społecznej, ze wsparcia z powodu niepełnosprawności kształtowała się na poziomie 35.

W 2023 roku liczba rodzin, która została objęta pomocą ze względu na niepełnosprawność uległa spadkowi względem dwóch poprzednich lat.

Wykres 52. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Kolejna tabela przedstawia wsparcie w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych dotyczące przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2021-2023. W 2021 roku przyznano 657 świadczeń na łączną kwotę 141 807,00 zł, w 2022 roku liczba świadczeń wyniosła 689 na kwotę 148 714,00 zł, z kolei w 2023 roku kształtowała się na poziomie 673 świadczeń na kwotę 145 260,00 zł. W omawianym okresie liczba przyznanych świadczeń ulegała wahaniom – najwyższą wartość odnotowano w 2022 roku. W przypadku kwoty świadczeń również dostrzegalne są wahania. Szczegółowe dane przedstawia kolejna tabela.

Tabela 28. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba świadczeń	657	689	673
Kwota świadczeń [zł]	141 807,00	148 714,00	145 260,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Liczba przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności od 2021 roku przyjmowała tendencje wzrostowe. W 2021 roku przyznano 627 świadczeń, w 2022 roku – 666, natomiast w 2023 roku – 675. Kwota przeznaczana na ten cel

w analizowanych latach również ulegała wzrostowi przyjmując w 2023 roku najwyższą wartość.

Tabela 29. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba świadczeń	627	666	675
Kwota świadczeń [zł]	135 332,00	143 749,00	145 692,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

W 2021 roku przyznano 782 świadczenia dla osób z niepełnosprawnością powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia, w 2022 roku było ich 744, natomiast w 2023 roku – 697. W ostatnich trzech latach obserwowany jest spadek zarówno w zakresie liczby przyznanych zasiłków z tego tytułu, jak i kwoty przeznaczanej na ten cel.

Tabela 30. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba świadczeń	782	744	697
Kwota świadczeń [zł]	168 787,00	160 585,00	150 440,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Kolejna tabela zawiera dane dotyczące przyznawanego na przestrzeni ostatnich lat specjalnego zasiłku opiekuńczego. Zasiłek ten przysługuje w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Jedynie w 2021 roku 1 osoba pobierała ten zasiłek, na co przypadła kwota świadczenia – 620,00 zł.

Tabela 31. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba świadczeń	1	0	0
Kwota świadczeń [zł]	620,00	0	0

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Kolejnym świadczeniem przyznawanym w związku z niepełnosprawnością jest świadczenie pielęgnacyjne. Jak przedstawia poniższa tabela w 2021 roku świadczenia pielęgnacyjne pobierały 52 osoby, w 2022 roku – 59, z kolei w 2023 roku – 57 osób. Jednocześnie na przestrzeni ostatnich trzech lat kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych ulegała wzrostowi, osiągając w 2023 roku wartość 1 676 576 zł

Tabela 32. Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz wypłacona kwota świadczeń na przestrzeni lat 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba świadczeniobiorców	52	59	57
Kwota świadczeń (świadczenia pielęgnacyjne ogółem) [zł]	1 217 380	1 496 610	1 676 576

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Zdrowie psychiczne

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Zdrowie psychiczne jest dynamicznym stanem wewnętrznej równowagi, która umożliwia osobom wykorzystywanie ich umiejętności w harmonii z uniwersalnymi wartościami społecznymi. Podstawowe umiejętności poznawcze i społeczne, zdolność rozpoznawania, wyrażania i modulowania własnych emocji, a także współczucia dla innych, elastyczność i zdolność radzenia sobie z niekorzystnymi zdarzeniami w życiu i pełnienia funkcji w rolach społecznych, a także harmonijny związek między ciałem, a umysłem to istotne składniki zdrowia psychicznego, które przyczyniają się w różnym stopniu do stanu równowagi wewnętrznej. Według tej definicji równowaga wewnętrzna jest uważana za „stan dynamiczny” głównie w celu

odzwierciedlenia faktu, że różne okresy życia człowieka (dojrzewanie, rodzicielstwo, przejście na emeryturę) naruszają ową równowagę i mogą wymagać zmian¹¹.

Dotarcie do wiarygodnych danych dotyczących zdrowia psychicznego zazwyczaj stwarza wiele problemów. Dzieje się tak ponieważ termin „zdrowie psychiczne” jest bardzo płynny i zawierają się w nim inne problemy społeczne.

Na terenie gminy Kobylin nie funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy, ani inna placówka ukierunkowana bezpośrednio na wsparcie osób zmagających się z problemami natury psychicznej.

W 2023 roku 4 osoby korzystały ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Alkoholizm jest problemem zdrowotnym i społecznym. Specjaliści z różnych profesji poszukują sposobu rozwiązywania tego problemu. Chcą poznać przyczyny powstawania alkoholizmu i działania, które mogłyby zapobiec rozprzestrzenianiu się tego zjawiska. Uzależnienie od alkoholu jest uznawane za chorobę, jako że spełnia trzy zasadnicze kryteria. Pierwsze kryterium dotyczy naruszonej równowagi między zdrowiem, a patologią. Drugim kryterium jest swoista etiologia uzależnienia. Trzecim wskaźnikiem choroby są zmiany patologiczne, w których obecny jest czynnik fizyczny¹².

---

¹¹ www.psychiatriapolska.pl

¹² Kinney J., Leaton G., *Zrozumieć alkohol*, Warszawa 1996 r.

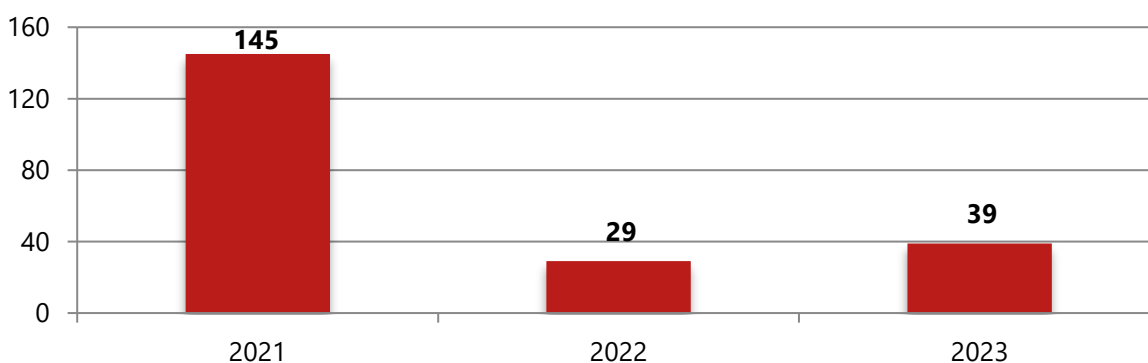
Działaniami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania przez nią podejmowane wynikają między innymi z *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii*.

W 2023 roku z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystały 3 rodziny, w 2022 i 2021 roku – po 4.

W latach 2021-2023 nie odnotowano przypadków skorzystania z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu narkomanii.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach przysługujących jej uprawnień. W budynku przy Alejach Powstańców Wielkopolskich działa Punkt Konsultacyjno – Informacyjny, w którym pracuje pedagog i psycholog. We wspomnianym Punkcie w 2021 roku udzielono 145 porad osobom z problemem alkoholowym, w 2022 roku – 29, a w 2023 roku – 39.

Wykres 53. Liczba udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób z problemem alkoholowym w latach 2021-2023

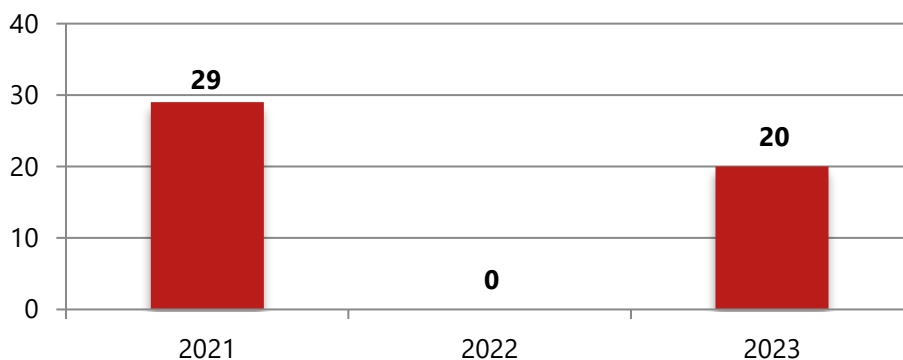

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień za lata 2021, 2022, 2023

W Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym na wsparcie mogą liczyć także członkowie rodzin osób, które są uzależnione od alkoholu. W 2023 z takiego wsparcia skorzystało 20 osób, w 2022 roku nikt z niego nie skorzystał, a w 2021 roku – 29 osób. Należy zaznaczyć, że dane te dotyczą dorosłych członków rodziny.

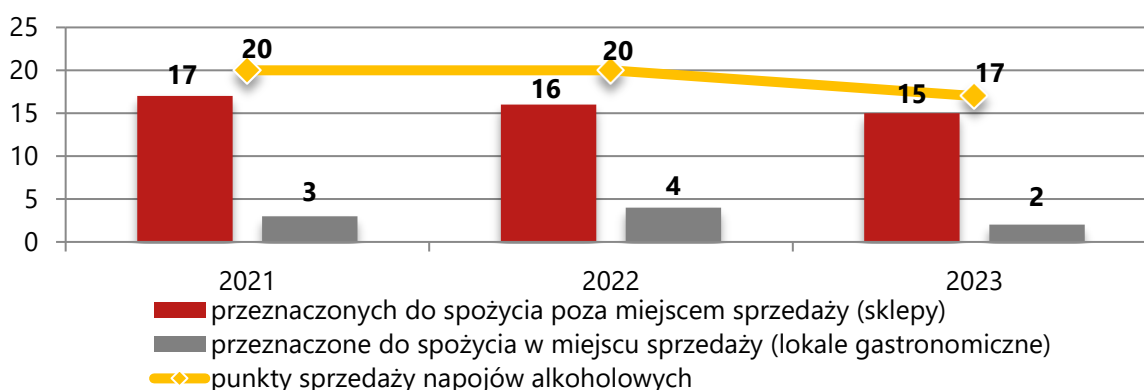
Wykres 54. Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym w latach 2021-2023

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień za lata 2021, 2022, 2023

W 2021 roku żaden uczeń nie był objęty rekomendowanymi programami, w 2022 roku zrealizowano programy, takie jak np. „Archipelag Skarbów”, w którym wzięło udział 51 uczniów i „Debata”, z którego skorzystało 66 osób. W 2023 roku ponownie zrealizowano „Archipelag Skarbów”, w którym wzięło udział 50 uczniów. Łącznie 350 uczniów wyjechało na 61 szkolnych wycieczek zorganizowanych w formie „zielonej szkoły”. Na przełomie analizowanych lat prowadzono działania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i dorosłych poprzez m.in. udział w programach z obszaru profilaktyki uniwersalnej, prowadzenie jednorazowych prelekcji/pogadank, organizowanie spektakli oraz festynów i imprez plenerowych.

W 2023 roku na terenie Gminy znajdowało się łącznie 17 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 15 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 2 przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczny). W stosunku do 2021 i 2022 roku liczba punktów prowadzących sprzedaż alkoholu zmalała o 3.

Wykres 55. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Kobylin na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Raport o stanie Gminy Kobylin za 2021, 2022 i 2023 rok

W 2023 roku na terenie Gminy nie funkcjonował żaden Klub abstynenta świadczący pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób z problemem alkoholowym.

W 2023 roku funkcjonariusze Policji podjęli 11 interwencji z udziałem osoby nietrzeźwej, kierującej pojazdem mechanicznym. Rok wcześniej, czyli w 2022 roku odnotowano 5 podobnych przypadków, a w 2021 roku – 6. Policjanci w 2022 roku ujawnili 2 nieletnie osoby, które były pod wpływem alkoholu, a w 2021 roku – 3 nieletnich.

Tabela 33. Działania funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w zakresie nietrzeźwych kierowców oraz osób nieletnich pod wpływem alkoholu w gminie Kobylin w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1.	Zatrzymania nietrzeźwych kierowców	6	5	11
2.	Osoby nieletnie ujawnione pod wpływem alkoholu	3	2	b.d.

Źródło: Raport o stanie Gminy Kobylin za rok 2021, 2022 i 2023

Przeciwdziałanie przemocy domowej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Definicja przemocy domowej wg ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej mówi, że za przemoc domową uważa się *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy konieczne jest podejmowanie interwencji socjalnej i psychologicznej niezależnie od możliwości wdrożenia czynności prawnych. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Kobylin zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny.

Celem funkcjonowania Zespołu jest skoordynowanie wszystkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie przemocy domowej. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania

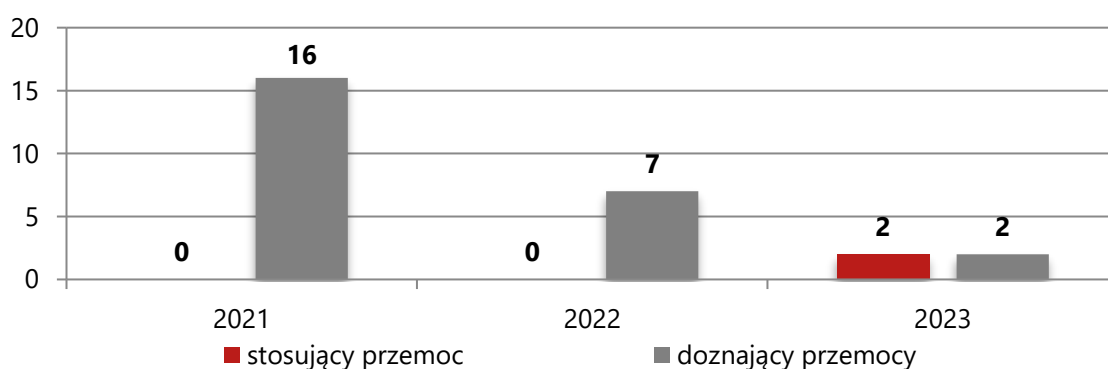

określone w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat, jedynie w 2023 roku 2 rodziny na terenie gminy Kobylin korzystały z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej.

W roku 2023 w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym udzielono 2 porad osobom, które stosują przemoc domową. W 2022 i 2021 roku nie udzielano porad dla osób stosujących przemoc. W przypadku osób, które doznały przemocy domowej – w 2023 roku udzielono 2 porady, w 2022 – 7, a w 2021 – 16.

Wykres 56. Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób stosujących lub doznających przemocy domowej w latach 2021-2023

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień za lata 2021, 2022, 2023

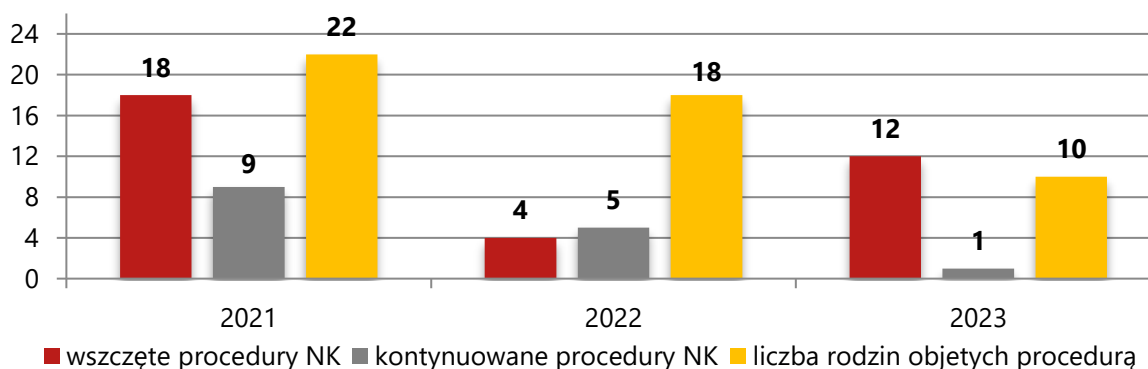
Jedną z analizowanych kwestii są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych (obecnie grup diagnostyczno-pomocowych). Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba posiedzeń Zespołu ulegała wahaniom – w 2021 roku odbyło się 1 spotkanie, w 2022 roku nie odbyło się żadne spotkanie, a w 2023 roku – 6. W celu bezpośredniej pracy z rodzinami, w których dochodzi do zachowań przemocowych w ramach Zespołu powoływane były grupy robocze (obecnie grupy diagnostyczno-pomocowe). W ciągu omawianych lat, zarówno liczba grup roboczych, jak i zorganizowanych przez nie spotkań ulegała wahaniom – najwięcej odnotowano ich w 2022 roku. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 34. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych (obecnie diagnostyczno-pomocowych) w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	1	0	6
Liczba powołanych grup roboczych	14	18	10
Liczba spotkań grup roboczych	65	69	47

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Na przestrzeni lat 2021-2023 dostrzec można wahania liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty” – najwyższą wartość odnotowano w 2021 roku. Podobne tendencje zaobserwowano w przypadku liczby kontynuowanych procedur z poprzednich lat oraz liczby rodzin nimi objętych. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejny wykres.

Wykres 57. Liczba wszczętych i kontynuowanych procedur NK oraz liczba rodzin objętych nimi na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023

W 2023 roku funkcjonariusze Policji przeprowadzili 8 interwencji związanych z przemocą domową oraz sporządzili 8 formularzy „Niebieskie Karty”. W porównaniu do 2021 roku odnotowany został spadek w zakresie liczby interwencji związanych z przemocą domową – na poziomie 33,3%, o tyle samo zmalała liczba sporządzonych formularzy. Niniejsze statystyki wskazują na zasadność prowadzenia dalszych działań interwencyjno-prewencyjnych oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy. Podejmowane przez funkcjonariuszy działania profilaktyczne, zajęcia w szkole i kampanie edukacyjne wzmacniają pożądane postawy wśród dzieci i młodzieży. Mając to na uwadze, funkcjonariusze Policji prowadzą szereg oddziaływań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców Gminy.

Tabela 35. Działania funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Kobylin w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1.	Liczba interwencji domowych	12	14	8
2.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty”	12	12	8

Źródło: Informacja dotycząca działalności KPP w Krotoszynie w latach 2021-2023

Aktywność i integracja społeczna seniorów

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowią niezwykle ważny i wymagający obszar dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dzięki postępowi medycznemu żyjemy coraz dłużej, coraz dłużej chcemy być aktywni i korzystać z życia w pełni. Pomimo tego w starszych osobach często nie dostrzega się potencjału i korzyści płynących dla społeczności lokalnej, należy pamiętać, że to właśnie seniorzy dzięki swej wiedzy i życiowemu doświadczeniu mogą stanowić niezwykle cenne źródło nauki dla młodych pokoleń. Równie często projektując infrastrukturę rekreacyjną pomija się potrzeby osób starszych, co negatywnie wpływa na ich samopoczucie, a co za tym idzie – na ich odbiór przez resztę społeczeństwa. Należy

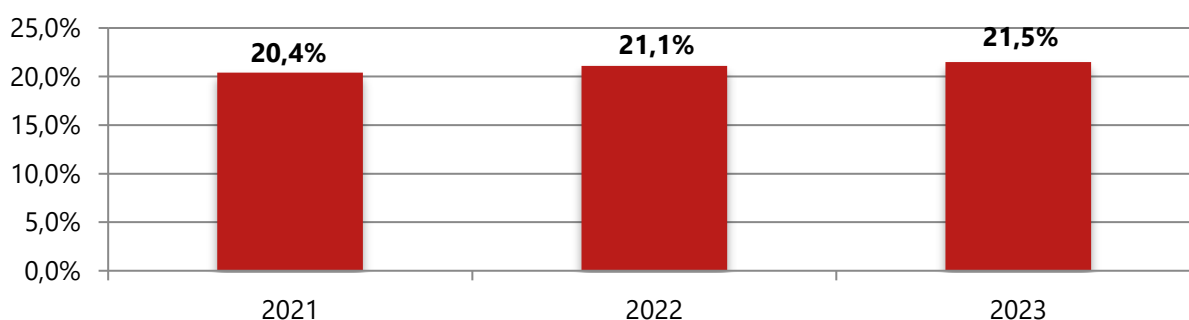

kreować zupełnie nowy wizerunek osoby starszej – jako osoby aktywnej, sprawnej i będącej pełnoprawnym obywatelem Gminy.

Na przestrzeni ostatnich lat możemy zauważyć niewielki wzrost udziału osób, które ukończyły 60 lat w populacji ogólnej. Zjawisko to nazywane starzejącym się społeczeństwem ma miejsce zarówno w Polsce, jak i w większości uprzemysłowionych krajów. Niesie to za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę wsparcia i integracji seniorów. W gminie Kobylin odsetek osób będących w wieku poprodukcyjnym w 2023 roku wyniósł 21,5%, co oznacza wzrost w stosunku do roku 2021 o 1,1 pp. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 58. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Kobylin na przestrzeni lat 2021-2023

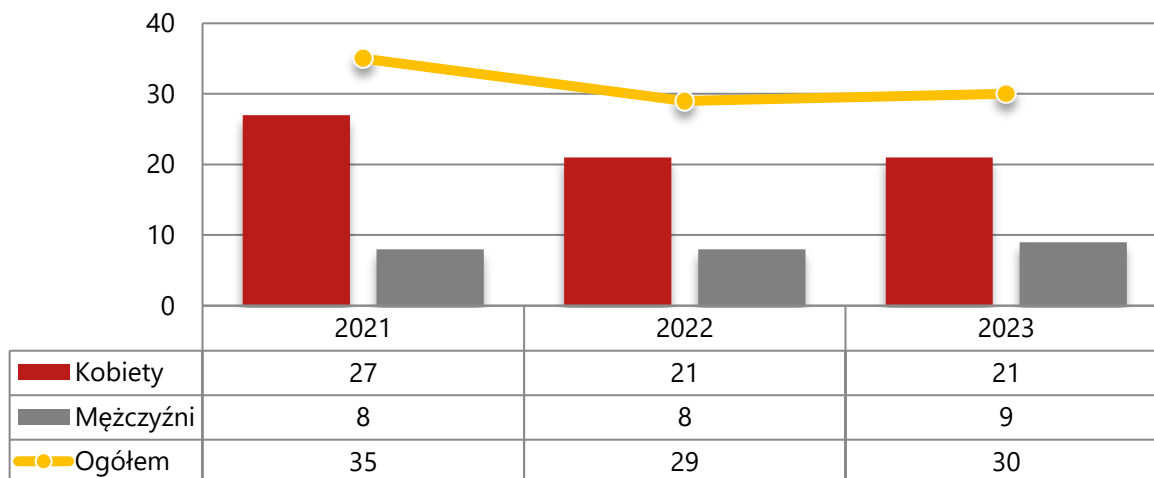

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Ogólna liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy i wsparcia z pomocy społecznej w 2023 roku wyniosła 30. Większość stanowiły kobiety – 21 osób, natomiast liczba mężczyzn wyniosła 9. Na przestrzeni lat 2021-2023 dostrzec można niewielkie wahania w zakresie liczby korzystających z pomocy społecznej mieszkańców Gminy będących w wieku poprodukcyjnym – największą liczbę odnotowano w 2021 roku. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejny wykres.

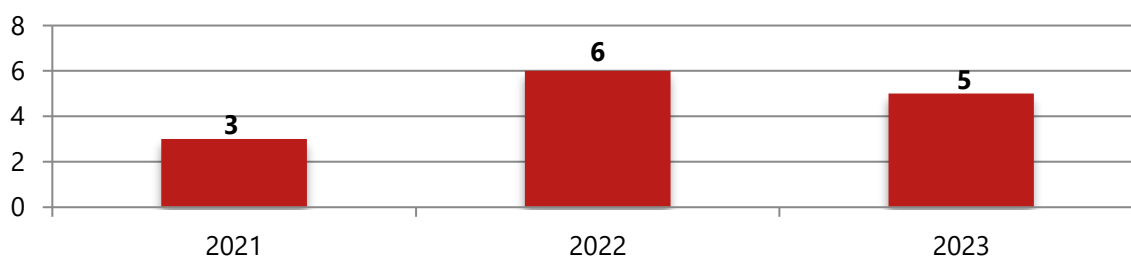
Wykres 59. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie realizuje usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione lub pomoc świadczona przez rodzinę jest niewystarczająca. W 2023 roku z tego rodzaju usług skorzystało 5 osób. Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba osób korzystających ze wsparcia w tym zakresie ulegała wahaniom.

Wykres 60. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2021-2023

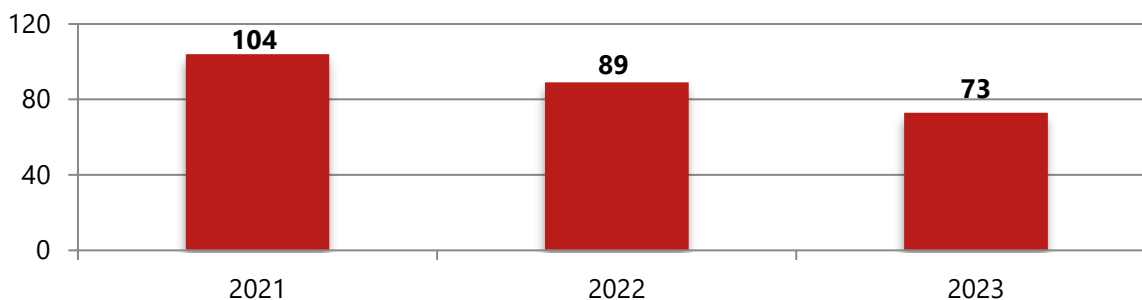
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Osoba, która ukończyła 75 rok życia, jest uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przez organy emerytalno-rentowe (np. ZUS, KRUS) lub zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego przez gminy w ramach systemu świadczeń rodzinnych. W obu przypadkach są to świadczenia przyznawane ze względu na wiek bez potrzeby weryfikowania stanu zdrowia w drodze specjalistycznych badań lekarskich, jak ma to miejsce wobec pozostałej grupy uprawnionych. W 2023 roku z zasiłku pielęgnacyjnego skorzystało 73 mieszkańców po 75 roku życia,

zamieszkujących gminę Kobylin. Na przestrzeni ostatnich trzech lat dostrzec można tendencję spadkową w tym zakresie – w 2021 roku ze świadczenia skorzystały 104 osoby, z kolei w 2022 roku – 89 osób.

Wykres 61. Liczba osób korzystających z zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Kluczowym zasobem w zakresie wsparcia seniorów są domy pomocy społecznej, świadczące usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności i nie są zdolne do samodzielnej egzystencji. Kierowanie do DPS i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w Domu jest zadaniem własnym Gminy o charakterze obowiązkowym. Opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70,0% swojego dochodu. Jeżeli nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą małżonkowie, zstępni przed wstępnymi, a w przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300% kryterium dochodowego, koszty ponosi Gmina. Liczbę osób przebywających w nich w analizowanym okresie czasu oraz przeznaczone na to środki prezentuje poniższa tabela. W latach 2021-2022 liczba mieszkańców, za których pobyt w DPS poniosła odpłatność Gmina ulegała wahaniom – w 2023 roku było to 16 osób, co oznacza wzrost względem roku 2021 o 2 mieszkańców. Przeznaczana na ten cel kwota świadczeń systematycznie rosła osiągając w 2023 roku najwyższą wartość – 579 733,00 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36. Odpłatność Gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób przebywających w DPS	14	13	16
Kwota świadczeń [zł]	368 751,00	480 557,00	579 733,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

Zadania w zakresie aktywizacji najstarszych mieszkańców gminy Kobylin realizuje m.in. Gminny Ośrodek Kultury kierując do Seniorów swoją ofertę zajęć rekreacyjno-kulturalnych.

Podobnie, jak funkcjonujący na terenie Gminy Kobylin Klub Seniora „Złoty Wiek”, którego różnego rodzaju inicjatywy mają na celu przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji seniorów.

Odsetek osób starszych w całym kraju z roku na rok coraz bardziej wzrasta. Poza samym zagrożeniem związanym z ryzykiem zachorowania i dotkliwym przechodzeniem choroby, istotnym problemem w czasie pandemii był utrudniony dostęp do leczenia chorób przewlekłych. Ryzykiem było również nasilenie się innych chorób czy schorzeń związanych z ograniczeniem aktywności ruchowej, jak i społecznej. Na podstawie badań przeprowadzonych w 2020 roku przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej na próbie 1 118 osób w wieku senioralnym wynika, że 1/3 ankietowanych przerwała dotychczasowe leczenie, większość badanych odczuła problemy z dostępem do opieki medycznej podczas pandemii, blisko połowa respondentów czuła się samotna podczas trwania pandemii i brakowało im spotkań z innymi ludźmi, a ponad połowa odczuwała potrzebę dostępu do lekarza specjalisty.

Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

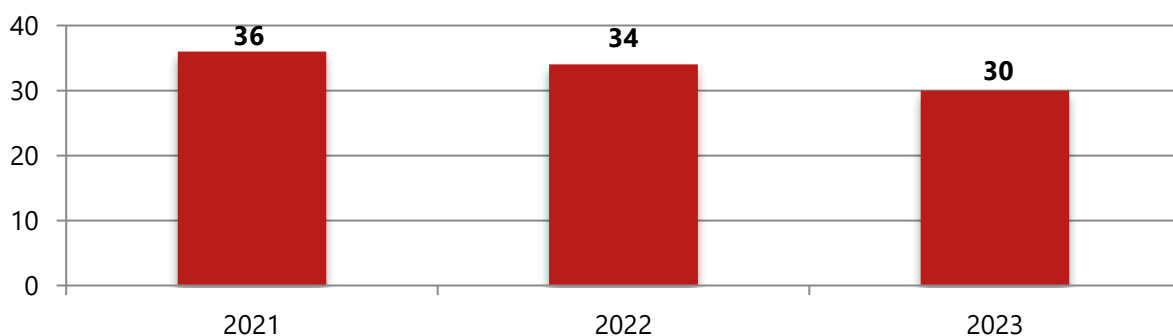
Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej znajduje się bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy)

jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość.

W 2023 roku liczba rodzin korzystających ze wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylinie z powodu bezrobocia kształtowała się na poziomie 30, co oznacza, że w stosunku do 2021 roku odnotowano spadek o 16,7%, z kolei w porównaniu do 2022 roku spadek o 11,8%. Bezrobocie w 2023 roku jako powód udzielania wsparcia z pomocy społecznej znajdowało się na czwartym miejscu.

Wykres 62. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2021-2023

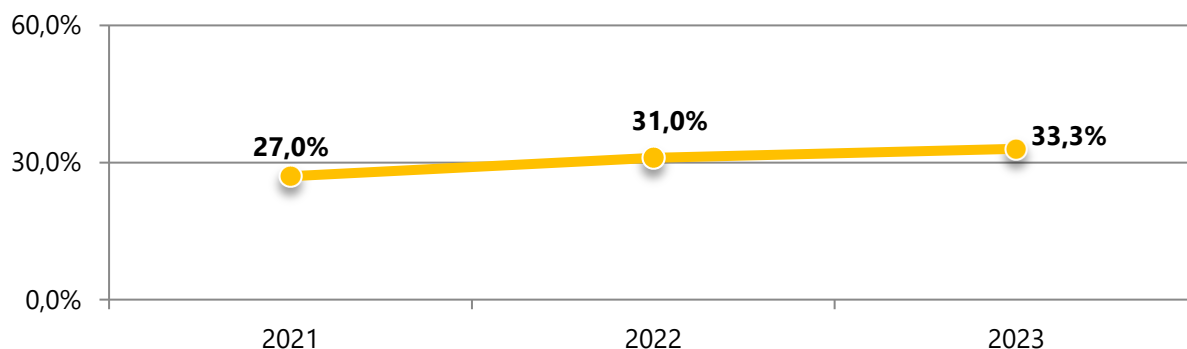
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Dostrzegalna jest tendencja wzrostowa, jeśli chodzi o wartości wskaźnika bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik ten obliczany jest jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem. W 2021 roku

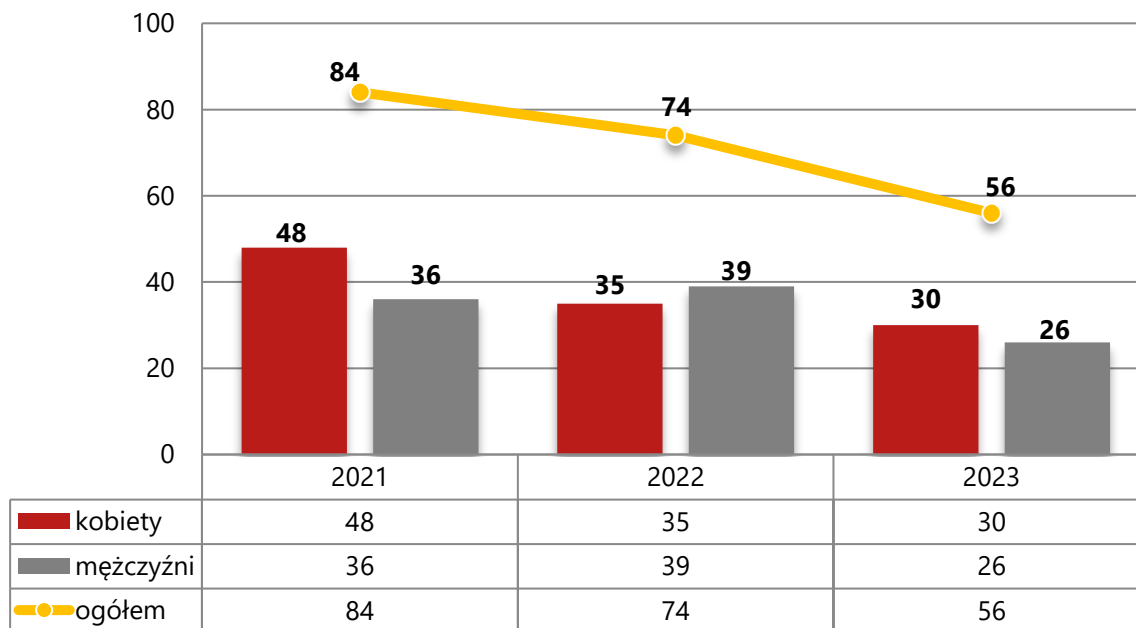
osiągnął on wartość 27,0%, w 2022 roku wzrósł do wartości 31,0%, a w 2023 roku osiągnął wartość 33,3%.

Wykres 63. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej w latach 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Na koniec 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krotoszynie, zarejestrowanych było łącznie 56 mieszkańców gminy Kobylin. Oznacza to spadek względem 2021 roku na poziomie 33,3% oraz o 24,3% względem roku 2021. Pod względem płci występuje nieznaczna dysproporcja – pozostających bez pracy mężczyzn było w 2023 roku nieznacznie mniej niż kobiet (liczba mężczyzn – 26, liczba kobiet – 30). W 2022 roku liczba bezrobotnych mężczyzn była wyższa (39) niż liczba kobiet (35), z kolei w 2021 roku sytuacja była odwrotna, bezrobotnych mężczyzn było 36, a kobiet – 48.

Wykres 64. Mieszkańcy gminy Kobylin zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: <https://krotoszyn.praca.gov.pl/>

Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych osób z podziałem na grupę wiekową można zauważyć, że w 2023 roku w stosunku do 2021 roku nastąpił wzrost udziału osób mających mniej niż 25 lat w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy (o 14,8 pp.). W przypadku osób do 30 roku życia odsetek ten w latach 2021-2023 ulegał wahaniom (w 2023 roku zaobserwowano wzrost o 14,0 pp. w porównaniu do 2021 roku), z kolei w przypadku mieszkańców powyżej 50 roku życia zarejestrowanych w PUP na przestrzeni analizowanych lat odnotowywano najpierw wzrost – w 2021 roku wskaźnik ten wynosił 23,7%, a w 2022 roku – 26,8%, z kolei w 2023 spadł i przyjął najniższą wartość – 21,2%. Szczegółowe dane przedstawia tabela poniżej.

Tabela 37. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Kobylin w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2021-2023

Kategoria wiekowa	31 grudnia 2021		31 grudnia 2022		31 grudnia 2023	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Do 25 roku życia	19	14,5	30	22,8	29	29,3
Do 30 roku życia	36	27,4	40	31,5	41	41,4
Powyżej 50 roku życia	31	23,7	34	26,8	21	21,2

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne z punktu widzenia rynku pracy, ponieważ najczęściej świadczy o tym, że bezrobotny nie ma zamiaru czy możliwości podjęcia zatrudnienia bądź uzyskuje dochody z nielegalnych źródeł. Poniższa tabela przedstawia liczbę długotrwałe bezrobotnych mieszkańców gminy Kobylin oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy, w porównaniu do danych z całego powiatu krotoszyńskiego. W przypadku Gminy dostrzegalny jest spadek liczby osób długotrwałe bezrobotnych w 2023 roku względem 2021 roku. Warto zwrócić uwagę na fakt, że odsetek osób długotrwałe bezrobotnych w Gminie, w latach 2021-2023 stanowił średnio blisko połowę wszystkich mieszkańców pozostających bez zatrudnienia. W powiecie krotoszyńskim w 2023 roku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 41,6%, co oznacza, że sytuacja w gminie Kobylin była nieco mniej korzystna, choć podobna, do tej w powiecie. Należy zaznaczyć, że w 2021 roku było inaczej, to Gmina miała mniejszy udział osób długotrwałe bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP niż powiat.

Tabela 38. Liczba długotrwałe bezrobotnych mieszkańców gminy Kobylin oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu krotoszyńskiego na przestrzeni lat 2021-2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina	Liczba osób	67	63	40
	Udział (%)	51,1	49,7	40,4
Powiat	Liczba osób	588	477	410
	Udział (%)	53,3	45,9	41,6

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wsparcie osób z problemem ubóstwa

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Diagnozy w zakresie poziomu ubóstwa dokonano na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby beneficjentów pomocy społecznej oraz przyznanych świadczeń z pomocy społecznej. Ich zakres umożliwił zarówno opis stanu najbardziej

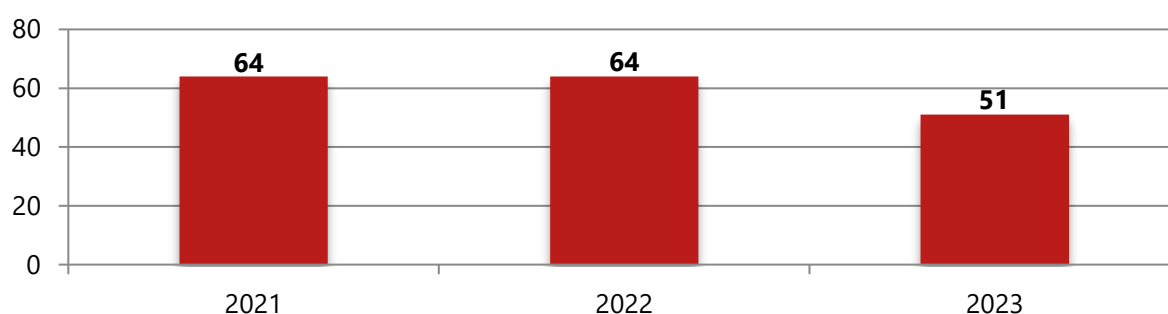

aktualnego, jak również porównanie dynamiki zachodzących procesów poprzez porównanie zmian na przestrzeni lat. W tym celu analizie poddano liczbę osób, które uprawnione były do korzystania ze świadczeń ogółem oraz tych, które uprawnione były do pomocy z tytułu ubóstwa.

Dane źródłowe pokazują, że ogólna liczba rodzin zamieszkujących Gminę, którym zostały udzielone pomoc i wsparcie z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2021-2023 najpierw utrzymywała się na stałym poziomie, a później przyjmowała tendencje spadkowe. W 2021 roku z tego powodu z pomocy korzystało 64 rodzin, w 2022 roku również 64, natomiast w 2023 roku – 51. Ubóstwo w 2023 roku znajdowało się na pierwszym miejscu pod względem ogólnej liczby rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminie Kobylin.

Wykres 65. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

W 2023 roku zasiłki stałe pobierało 12 osób, zasiłek okresowy – 13 osób, a zasiłek celowy – 72 osoby. Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba świadczeniobiorców zasiłku stałego utrzymywała się na stałym poziomie (12 osób), natomiast w przypadku zasiłku stałego oraz celowego odnotowano stopniowy spadek liczby świadczeniobiorców. Kwota świadczeń w analizowanych latach w zakresie zasiłku okresowego ulegała największym wahaniom.

Tabela 39. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2021-2023

Rodzaj zasiłku	2021		2022		2023	
	Liczba osób	Kwota świadczeń [zł]	Liczba osób	Kwota świadczeń [zł]	Liczba osób	Kwota świadczeń [zł]
Zasiłek stały	12	72 302	12	80 962	12	70 759
Zasiłek okresowy	32	61 540	20	50 711	13	39 745
Zasiłek celowy	108	157 826	87	132 073	72	132 476

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

Przedstawiona poniżej analiza dotyczy osób pobierających świadczenie pieniężne oraz niepieniężne na terenie Gminy. W 2023 roku świadczenie pieniężne przyznane zostały 81 osobom, natomiast niepieniężne – 76 osobom. W ciągu ostatnich trzech lat zarówno liczba osób otrzymujących świadczenie pieniężne, jak i niepieniężne ulegała wahaniom. Szczegóły zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 40. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego w latach 2021-2023

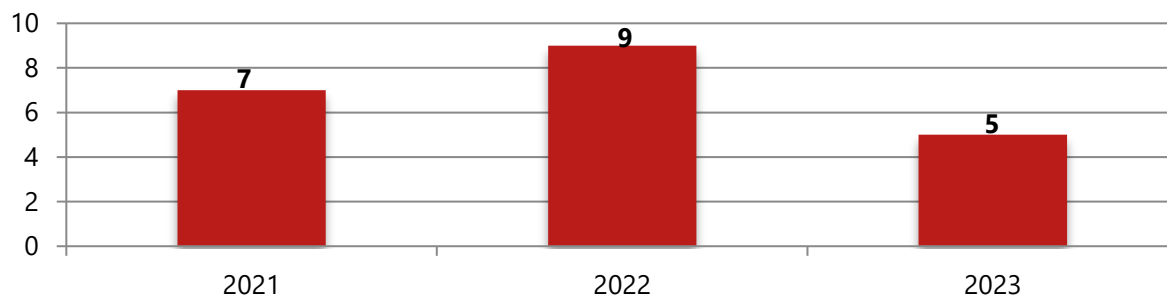
Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Świadczenie pieniężne (liczba osób)	116	98	81
Świadczenie niepieniężne (liczba osób)	74	71	76

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

Bezpośrednio z ubóstwem wiąże się problem bezdomności – jest często zarówno przyczyną ubóstwa, jak i jego skutkiem. W latach 2021-2023 liczba ludności korzystającej z pomocy i wsparcia MGOPS z powodu bezdomności ulegała wahaniom – w 2023 roku z tego typu świadczeń korzystało 5 osób, w 2022 roku – 9, a w 2021 roku było to 7 osób.

Wykres 66. Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia z powodu bezdomności na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

ANALIZA SWOT

Jedną z powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT, która polega na zbadaniu silnych i słabych stron podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

MOCNE STRONY (STRENGTHS)

wewnętrzne czynniki pozytywne

to przede wszystkim to, co wyróżnia Gminę na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał oraz pozytywny wizerunek Gminy.

SŁABE STRONY (WEAKNESSES)

wewnętrzne czynniki negatywne

to te aspekty, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój Gminy.

SZANSE (OPPORTUNITIES)

zewnętrzne czynniki pozytywne

to wszystkie wydarzenia oraz procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla Gminy sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść pozytywne, rozwojowe społecznie efekty w przyszłości.

ZAGROŻENIA (THREATS)

zewnętrzne czynniki negatywne

to zbiór możliwych sytuacji oraz procesów, mogących tworzyć w otoczeniu Gminy niekorzystne warunki rozwoju. Zagrożenia są postrzegane jako utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

Mocne strony

- Dostęp do szkół podstawowych oraz przedszkoli.
- Udzielanie dzieciom pomocy w formie stypendiów.
- Prowadzenie programów i warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- Dostęp do wsparcia asystenta rodziny.
- Wspieranie seniorów poprzez różnorodne programy i inicjatywy, poprawiające jakość ich życia i umożliwiające integrację społeczną.
- Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących uzależnień, co jest istotne dla zapobiegania problemom alkoholowym, narkotykowym i behawioralnym.
- Zwiększająca się liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON.
- Współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa w zakresie rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców.

Słabe strony

- Negatywne tendencje demograficzne odnotowane w ostatnich latach.
- Brak rodzin wspierających.
- Gospodarka zdominowana przez mikroprzedsiębiorstwa.
- Duży udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy.
- Liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców jest niższa niż w powiecie i województwie, co świadczy o mniej korzystnej sytuacji na rynku mieszkaniowym.
- Ograniczona infrastruktura pomocowa w zakresie problemu uzależnień, za sprawą braku grup samopomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin
- Niedostateczny poziom dostosowania infrastruktury publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonej mobilności.
- Niedostateczna liczba miejsc całodobowego wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Szanse

- Pozyskanie środków unijnych na rozwój Gminy oraz zwiększenie nakładów finansowych z budżetu Gminy i Państwa.
- Rozwój sektora ekonomii społecznej oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi mogą wzmocnić działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i zwiększyć efektywność programów wsparcia.
- Utworzenie nowych miejsc pracy, w tym dla osób o szczególnych potrzebach.
- Aktywizacja społeczna mieszkańców, w tym rozwój kultury oraz sportu i rekreacji.
- Promowanie i rozwój wolontariatu.
- Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Szkolenia i podnoszenie kompetencji kadry działającej w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.
- Dostępność do pomocy w przypadku doświadczenia przez mieszkańców problemów przemocy lub uzależnień we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- Wykorzystanie nowoczesnych technologii oraz innowacyjnych rozwiązań społecznych może poprawić jakość usług publicznych oraz zwiększyć ich dostępność.

Zagrożenia

- Starzejące się społeczeństwo.
- Uzależnienie od pomocy społecznej części mieszkańców, a tym samym brak chęci i motywacji do podjęcia zatrudnienia.
- Pogłębianie się problemów w zakresie zdrowia psychicznego, m.in. z powodu sytuacji społeczno-gospodarczej.
- Wzrost zapotrzebowania na zakłady opiekuńczo-lecznicze dla osób starszych.
- Braki lokalowe na terenie Gminy.

- Ryzyko wypalenia zawodowego pracowników działających w obszarze pomocowym.
- Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
- Wykluczenie osób z niepełnosprawnościami z życia społecznego. m.in. przez istniejące bariery techniczne.
- Ograniczone budżety na realizację programów społecznych mogą utrudniać wdrażanie wszystkich zaplanowanych działań i inicjatyw.

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Część programowa Strategii składa się z następujących elementów: misji i wizji rozwiązywania problemów społecznych, celów strategicznych i operacyjnych, zaplanowanych do realizacji działań, zakładanych rezultatów Strategii, sposobów aktualizacji, monitorowania i ewaluacji, ram finansowych oraz przepisów dotyczących wdrażania. Punktem wyjściowym dla przedstawionych w tej części prognoz, jest diagnoza sytuacji społecznej, będąca skutecznym narzędziem oceny uwarunkowań strategicznych. Przeprowadzona analiza przyniosła informacje niezbędne do podjęcia decyzji planistycznych i sformułowania kierunków rozwiązywania problemów społecznych.

Rysunek 7. Elementy procesu planowania strategicznego

Źródło: Opracowanie własne

Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych

Wizja Strategii służy do opisu obrazu Gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia stan, który chcemy uzyskać w najbardziej korzystnych warunkach rozwoju. Wyznacza ona określony punkt orientacyjny.

Wizja rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Kobylin została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów problemowych w części diagnostycznej. Sformułowanie wizji pozwala na zdefiniowanie **misji**, czyli ogólnego celu, który pokazuje kierunek, w którym Gmina zmierza.

MISJA

Zwiększenie dostępności do zróżnicowanych usług społecznych dla wszystkich mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem, a także wzmacnianie aktywności i potencjału społeczności lokalnej, w celu budowania wysokiej jakości życia na terenie Gminy.

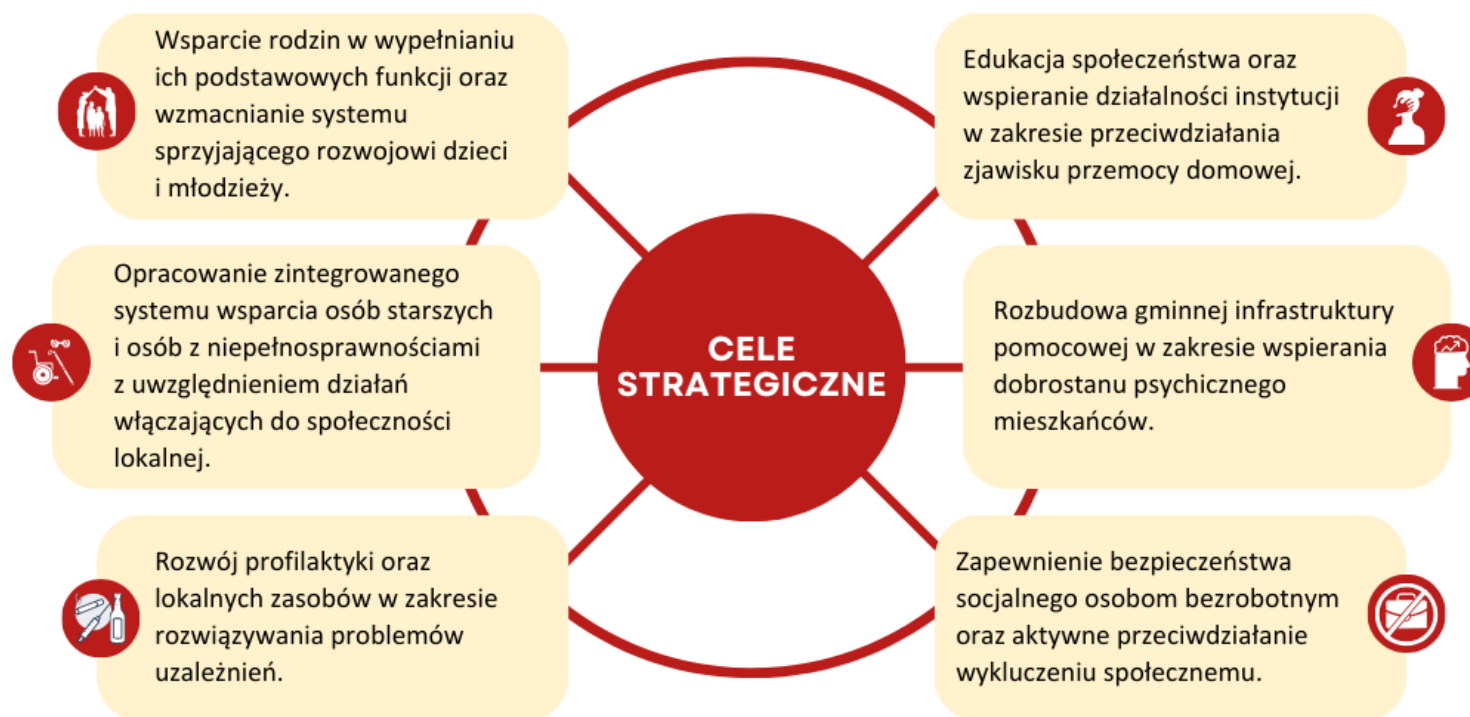
WIZJA

Gmina Kobylin charakteryzuje się wysokim poziomem integracji społecznej, a także sprawnym systemem polityki społecznej przeciwdziałającym zjawiskom wykluczenia społecznego i marginalizacji oraz rozwiązującym problemy mieszkańców.

Kierunki rozwiązywania problemów społecznych

W oparciu o wnioski wynikające z analizy danych dotyczących poszczególnych dziedzin sformułowano cele strategiczne, których realizacja da możliwość zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Dla każdego z celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne, przy których zaprezentowane zostały planowane zadania (kierunki działań). Przyczynią się one do realizacji celów strategicznych. Określone zostały także podmioty odpowiedzialne i współpracujące, wskaźniki realizacji zadań, zakładane rezultaty oraz źródła finansowania.

I. Wsparcie rodzin w wypełnianiu ich podstawowych funkcji oraz wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dzieci i młodzieży.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
I.I. Wsparcie rodzin w rozwijaniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz prawidłowym wypełnianiu ich funkcji				
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	MGOPS	Budżet Gminy
Inicjowanie działań mających na celu utworzenie rodzin wspierających na terenie Gminy	Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze dzięki pomocy rodziny wspierającej	Liczba podjętych działań mających na celu utworzenie rodzin wspierających	MGOPS, UM, NGO	Budżet Gminy
Inicjowanie prowadzenia usług społecznych w zakresie wsparcia rodzin (np. warsztaty rodzicielskie, wsparcie psychologiczne, terapia rodzinna)	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców z terenu Gminy.	Liczba rodziców korzystających z usług społecznych.	MGOPS, NGO	Budżet Gminy
	Podniesienie jakości życia rodzin	Liczba świadczonych form usług społecznych		

Zabezpieczenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	Poprawa sytuacji dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	MGOPS, PCPR	Budżet Gminy
Rzeczoznawstwo informacji dla rodzin na temat możliwości skorzystania z poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego oraz uzyskania pomocy w przypadku doświadczenia problemów	Wzrost świadomości mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy	Liczba rzeczoznawczonych informacji	MGOPS, UM, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Organizowanie szkoleń/ warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny	Podniesienie poziomu i jakości usług świadczonych w stosunku do rodzin	Liczba osób biorących udział w szkoleniach/ warsztatach	MGOPS, GKRPA, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy
		Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń		
Zainicjowanie działań w celu utworzenia samopomocowej grupy wsparcia dla rodziców	Poprawa psychicznego i społecznego funkcjonowania rodzin	Liczba podjętych działań w celu utworzenia grupy wsparcia	MGOPS, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy

I.II. Zapewnienie równych szans edukacyjno-rozwojowych dla dzieci i młodzieży oraz poszerzenie działań rozwijających ich zainteresowania

Organizowanie, wspieranie i promowanie imprez oraz wydarzeń adresowanych do rodzin z dziećmi	Wzrost integracji rodzin z dziećmi	Liczba zorganizowanych imprez	MGOPS, UM, placówki oświatowe, NGO, GOK	Budżet Gminy
Współpraca z placówkami oświatowymi w celu dostosowywania podejmowanych działań do problemów występujących wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin	Poprawa jakości i stopnia dostosowania usług skierowanych do dzieci i młodzieży	Liczba placówek, z którymi podjęto współpracę	UM, MGOPS, placówki oświatowe	Brak kosztów
Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej na terenie Gminy	Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży, w tym rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Liczba dostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych	MGOPS, UM, placówki oświatowe, NGO, GOK	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Wspieranie prawidłowego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży	Podnoszenie poziomu funkcjonowania psychospołecznego dzieci i młodzieży	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem	MGOPS, PPP, placówki oświatowe	Budżet Gminy

Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy	Przeciwdziałanie podejmowaniu przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych	Liczba miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	MGOPS, UM, NGO, GKRPA, GOK, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Budżet Państwa
--	--	--	--	------------------------------

II. Opracowanie zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem działań włączających do społeczności lokalnej.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
II.1. Zintegrowana polityka senioralna oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami				
Inicjowanie działań mających na celu dostosowywanie infrastruktury gminnej (punktów handlowych, usługowych, kulturowych, sportowych itp.) oraz publicznych środków transportu do potrzeb osób o ograniczonej mobilności	Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób o ograniczonej mobilności, po obiektach infrastruktury gminnej	Liczba obiektów infrastruktury gminnej dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności	UM, MGOPS, GOK, NGO	Budżet Gminy, PFRON, Fundusze Europejskie

Rozwój małej architektury gminnej, skierowanej w szczególności do osób z niepełnosprawnościami i seniorów (w tym zwiększenie liczby ławek w przestrzeni)	Zwiększenie komfortu osób z niepełnosprawnościami i seniorów w zakresie przemieszczania się po obszarze Gminy	Liczba obiektów małej architektury gminnej dostosowanych do potrzeb seniorów i osób z niepełnosprawnościami	UM, NGO	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Zainicjowanie zorganizowania wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz seniorów	Udzielanie wsparcia, w tym wsparcia emocjonalnego oraz dążenie do przełamania barier społecznych	Liczba wolontariuszy Liczba osób objętych wolontariatem	MGOPS, NGO, GOK, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zainicjowanie działań w celu wprowadzenia usług transportowych dla osób z niepełnosprawnością i seniorów na terenie Gminy	Zwiększenie komfortu osób z niepełnosprawnością i seniorów w zakresie przemieszczania się po obszarze Gminy	Liczba osób korzystających z usług Liczba pojazdów przystosowanych do realizacji usług transportowych	UM, MGOPS, NGO	Budżet Gminy
Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz seniorów oraz osób z niepełnosprawnością i wspieranie ich działalności	Intensyfikacja działań mających na celu współpracę z NGO	Liczba działań podjętych we współpracy z organizacjami pozarządowymi	MGOPS, NGO, UM	Budżet Gminy

Inicjowanie i wdrażanie programów osłonowych na rzecz osób chorych, z niepełnosprawnością oraz seniorów	Aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnością oraz seniorów poprzez uczestnictwo w programach	Liczba uczestników programów	UM, MGOPS, NGO	Budżet Gminy, PFRON, Budżet Państwa
Podniesienie jakości i dostępności usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych	Poprawa jakości usług opiekuńczych i stopnia ich powszechności	Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych	MGOPS, NGO	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Zapewnienie miejsc w Domach Pomocy Społecznej	Poprawa warunków bytowych osób wymagających całodobowej opieki	Liczba mieszkańców przebywających w Domach Pomocy Społecznej	MGOPS	Budżet Gminy
Udzielanie pomocy materialnej osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym	Poprawa warunków bytowych seniorów oraz osób z niepełnosprawnością	Liczba osób objętych pomocą materialną	MGOPS	Budżet Gminy, Budżet Państwa

II.II. Tworzenie programów i inicjatyw społecznych, mających na celu integrowanie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami oraz podnoszenie poziomu ich aktywności społecznej				
Promowanie pozytywnego wizerunku seniora i osoby z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej	Zmiana postaw i zachowań środowiska lokalnego wobec seniorów oraz osób z niepełnosprawnością	Liczba podjętych działań promujących	MGOPS, UM, NGO, placówki oświatowe, GOK	Budżet Gminy
Zainicjowanie akcji informacyjnych/warsztatów w zakresie bezpieczeństwa osób starszych	Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród osób starszych	Liczba podjętych działań informacyjnych/zrealizowanych warsztatów	MGOPS, UM, GOK, NGO, KPP	Budżet Gminy
Organizacja zajęć promujących zdrowy i aktywny tryb życia, mających na celu integrację społeczną, a także rozwijanie umiejętności osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów	Poprawa dostępności do zajęć kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnością	Liczba seniorów oraz osób z niepełnosprawnością uczestniczących w zajęciach	MGOPS, UM, NGO, GOK	Budżet Gminy, Fundusze Europejskie
	Wzrost aktywności społecznej seniorów i osób z niepełnosprawnością			

Stworzenie warunków do integracji społecznej osób z niepełnosprawnością oraz seniorów poprzez realizację projektów socjalnych i programów adresowanych do tych grup, również na obszarach wiejskich	Realizacja projektów na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnością	Liczba zrealizowanych projektów/programów	MGOPS, UM, NGO	Budżet Gminy, PFRON, Budżet Państwa
		Liczba uczestników		
Inicjowanie utworzenia placówki zrzeszającej osoby w podeszłym wieku, np. Domu Dziennego Pobytu Seniora	Organizacja czasu wolnego osób starszych oraz ich integracja społeczna	Liczba uczestników	MGOPS, UM, GOK, NGO	Budżet Gminy, Budżet Państwa
		Liczba dostępnych zajęć		
Kierowanie osób z niepełnosprawnością z terenu Gminy do Warsztatu Terapii Zajęciowej, zlokalizowanego w sąsiednich gminach oraz organizacja i zabezpieczenie kosztów na pokrycie dowozu tych osób	Aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnością, poprzez udział w zajęciach organizowanych przez Warsztat Terapii Zajęciowej	Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej	UM, MGOPS, NGO	Budżet Gminy, PFRON, Budżet Państwa

III. Rozwój profilaktyki oraz lokalnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
III.I. Ograniczanie skali problemu uzależnień na terenie Gminy oraz eliminowanie jego negatywnych skutków społecznych				
Udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej rodzinom z problemem uzależnienia	Poprawa warunków bytowych rodzin z problemem uzależnienia	Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc materialna i niematerialna	MGOPS	Budżet Gminy
Zainicjowanie działań w celu utworzenia samopomocowych grup wsparcia dla dorosłych dzieci alkoholików oraz osób współuzależnionych	Zapewnienie wsparcia emocjonalnego oraz psychicznego rodzinom osób uzależnionych	Liczba utworzonych grup	NGO, UM, GKRPA	Budżet Gminy
		Liczba osób uczestniczących w grupach		
Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego	Wzrost liczby osób podejmujących terapię w placówkach leczenia odwykowego	Liczba osób wobec, których podjęte zostały rozmowy motywujące	MGOPS, GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Kontynuowanie prowadzenia Punktu Konsultacyjnego w celu przeciwdziałania problemowi alkoholowemu w Gminie	Zwiększenie pomocy dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	Liczba osób korzystających z poradnictwa PK	UM, GKRPA	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Kontynuacja czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, kierowanie wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu	Zwiększenie liczby osób kończących leczenie odwykowe	Liczba wniosków skierowanych do sądu	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
		Liczba wydanych opinii		

III.II. Rozwój profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień

Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, rekomendowanych przez KCPU, ORE oraz IPiN związanych z tematyką uzależnień	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień. Rozwój psychospołeczny uczniów	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktyki	GKRPA, MGOPS, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
		Liczba przeprowadzonych programów		
Dalsza realizacja w szkołach warsztatów i innych form edukacji, uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień oraz pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień	Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych	MGOPS, GKRPA, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Realizacja szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dla sprzedawców dotyczącego konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu	Spadek dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży	Liczba właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców objętych szkoleniami.	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
	Zwiększenie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży			
Organizowanie wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień	Ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży	Liczba dzieci biorących udział w wypoczynku z programem profilaktycznym	GKRPA, UM, MGOPS	Budżet Gminy, środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców służących profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień	Zmiana postaw mieszkańców względem używania substancji psychoaktywnych	Liczba zrealizowanych ogólnopolskich i lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych	GKRPA, MGOPS, KPP, UM, NGO, placówki oświatowe, GOK	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizowanie działań profilaktycznych wśród mieszkańców mających na celu uświadomienie konsekwencji spożywania alkoholu, w tym prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz spożywania alkoholu w trakcie ciąży	Ograniczanie negatywnych skutków spożywania alkoholu	Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych	MGOPS, GKRPA, UM, KPP	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
		Liczba uczestników		

Organizacja kolejnych szkoleń dla członków GKRPA, a także organizacja szkoleń dla innych grup zawodowych (m.in. pedagogów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, asystenta rodziny, policjantów) z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Wzrost wiedzy specjalistów z zakresu profilaktyki uzależnień, zwiększenie skuteczności oddziaływań profilaktycznych	Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	GKRPA, MGOPS, KPP, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie kolejnych imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia przy współpracy instytucjonalnej.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie wartości zdrowotnych oraz korzyści zdrowego stylu życia	Liczba zorganizowanych imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia	GKRPA, MGOPS, UM, KPP, NGO, GOK, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Intensyfikacja działań funkcjonariuszy Policji w zakresie ograniczenia dystrybucji substancji psychoaktywnych na terenie Gminy	Spadek dostępności do nielegalnych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy	Liczba działań podjętych przez funkcjonariuszy Policji	KPP	Budżet Powiatu
Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu, zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Ograniczenie fizycznej dostępności alkoholu	Liczba punktów sprzedaży alkoholi	UM, GKRPA	Brak kosztów

IV. Edukacja społeczeństwa oraz wspieranie działalności instytucji w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
IV.I. Stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej				
Pomoc rodzinom doznającym przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Spadek liczby rodzin, w których występuje przemoc	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	MGOPS, GKRPA, KPP, ZI, placówki oświatowe	Budżet Gminy
		Liczba wszczętych procedur		
		Liczba zakończonych procedur		
Zamieszczanie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na dostępnych stronach internetowych oraz kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących form specjalistycznej pomocy możliwej do uzyskania w sytuacji wystąpienia przemocy domowej	Zwiększenie dostępu do informacji na temat pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba działań informacyjnych	MGOPS, UM, GKRPA, ZI	Budżet Gminy, Budżet Powiatu
		Liczba rozpowszechnionych informacji		

Organizowanie szkoleń dla pracowników instytucjonalnych w zakresie przepisów prawa regulujących problematykę przemocy domowej oraz procedury „Niebieskie Karty”	Poszerzenie i utrwalenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty”	Liczba uczestników szkoleń	MGOPS, GKRPA, ZI, KPP, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	Ograniczanie zjawiska przemocy domowej, poprzez resocjalizację osób stosujących przemoc domową	Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych	MGOPS, ZI, GKRPA	Budżet Gminy, Budżet Powiatu
Udzielanie poradnictwa osobom i rodzinom doznającym problemu przemocy domowej	Objęcie osób i rodzin profesjonalnym wsparciem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba udzielonych porad	MGOPS, ZI, GKRPA, PK	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
		Liczba osób, którym udzielono porad		
Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej	Dostosowanie oferty pomocowej do potrzeb mieszkańców i skali problemu	Liczba działań podjętych w celu diagnozy zjawiska przemocy domowej	MGOPS, GKRPA, ZI, KPP, placówki oświatowe	Budżet Gminy

Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej	Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej	Liczba osób korzystających ze schronienia z powodu doświadczania przemocy domowej	MGOPS, ZI, UM, PCPR	Budżet Gminy
IV.II. Zwiększenie wrażliwości i świadomości społecznej w zakresie właściwego reagowania na przemoc domową				
Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach społecznych przeciw przemocy domowej	Wzrost poziomu wiedzy mieszkańców na temat przemocy domowej, a także wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na jej przejawy	Liczba działań podjętych w ramach kampanii	MGOPS, GKRPA, ZI, KPP, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy, środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
		Liczba osób uczestniczących w kampanii		

Realizacja warsztatów dla uczniów dotyczących, przemocy domowej, komunikacji interpersonalnej oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	Wzrost umiejętności psychospołecznych uczniów, wzrost wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie zjawiska przemocy i młodzieży w zakresie przemocy	Liczba uczniów biorących udział w warsztatach Liczba zorganizowanych warsztatów	placówki oświatowe	Budżet Gminy, środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy	Poszerzenie kompetencji wychowawczych, wzrost wiedzy rodziców na temat wychowania bez przemocy	Liczba rodziców uczestniczących w działaniach informacyjno-edukacyjnych Liczba zorganizowanych działań	MGOPS, UM, KPP, GKRPA, ZI, placówki oświatowe	Budżet Gminy, środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

V. Rozbudowa gminnej infrastruktury pomocowej w zakresie wspierania dobrostanu psychicznego mieszkańców.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
V.I. Poprawa dostępności do pomocy dla osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego				
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego	Zwiększenie liczby mieszkańców zgłaszających się po pomoc w przypadku problemów natury psychicznej	Liczba przeprowadzonych działań Liczba osób korzystających ze wsparcia	MGOPS, UM, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Wczesna profilaktyka szkolna dotycząca kwestii zdrowia psychicznego – prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego	Liczba przeprowadzonych programów/ warsztatów Liczba uczestników	UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Udzielanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dzieciom i młodzieży oraz osobom dorosłym	Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy	Liczba osób, którym udzielono pomocy psychologicznej i psychiatrycznej	MGOPS, PK, PZP, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Budżet Państwa

VI. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom bezrobotnym oraz aktywne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
VI.I. Promocja zatrudnienia i efektywna aktywizacja osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na lokalnym rynku pracy				
Stała współpraca z PUP w zakresie: poradnictwa zawodowego, organizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych oraz zwiększających szanse na podjęcie zatrudnienia	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w Gminie	Liczba zorganizowanych szkoleń Liczba osób biorących w nich udział	UM, MGOPS, PUP	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie
Współpraca z PUP w zakresie: organizowania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych	Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców Gminy biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych i pracach społecznie użytecznych	Liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych	MGOPS, PUP	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych	Wzrost wiedzy wśród osób bezrobotnych na temat dostępnych form wsparcia	Liczba podjętych działań informacyjnych	MGOPS, PUP, UM	Budżet Gminy

Korzystanie w pracy socjalnej z kontraktów socjalnych służących aktywizacji zawodowej i zwiększeniu szans na podjęcie zatrudnienia, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych	Zwiększenie liczby kontraktów socjalnych w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych	Liczba beneficjentów pomocy społecznej, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne	MGOPS	Budżet Gminy
Prowadzenie działań motywujących lokalnych przedsiębiorców do zatrudniania osób z niepełnosprawnością oraz dostosowywania warunków zatrudnienia do ich potrzeb	Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością z terenu Gminy	Liczba podjętych działań motywujących	MGOPS, UM, NGO	Budżet Gminy
Prowadzenie doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży	Odpowiedni wybór ścieżki kształcenia i kariery przez dzieci i młodzież	Liczba osób korzystających z doradztwa zawodowego	placówki oświatowe	Budżet Gminy, Budżet Państwa, Fundusze Europejskie

VI.II. Intensyfikacja działań prowadzonych na rzecz osób dotkniętych ubóstwem oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym

Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej w celu umożliwienia zaspokojenia przez osoby i rodziny podstawowych potrzeb bytowych	Zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców Gminy	Liczba osób/rodzin objętych pomocą materialną	MGOPS	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Realizacja działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem ubóstwa	Zniwelowanie nierówności edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem	Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami mającymi na celu wyrównywanie szans edukacyjnych	MGOPS, UM, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej	Zwiększenie dostępności do pomocy w zakresie dożywiania	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku	MGOPS, placówki oświatowe, NGO	Budżet Gminy, Budżet Państwa
		Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku		

Kontynuacja udzielania uczniom pomocy w formie stypendiów szkolnych	Poprawa funkcjonowania dzieci z rodzin o ograniczonych środkach materialnych	Liczba uczniów, którym została udzielona pomoc w formie stypendiów	MGOPS, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Udzielanie schronienia osobom bezdomnym	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych osobom z problemem bezdomności	Liczba osób bezdomnych korzystających ze schronienia	UM, MGOPS, NGO	Budżet Gminy, Budżet Państwa

Ramy finansowe Strategii

Potrzeba określenia ram finansowych Strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z treści art. 16b. ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.). Jednym z warunków realizacji wskazanych celów w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jej finansowanie.

Podstawowym źródłem finansowania powyższej Strategii będą środki pochodzące z budżetu gminy Kobylin. Zaplanowane zadania w niniejszej Strategii będą finansowane także przez:

- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Solidarnościowy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- środki finansowe pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii.

Ramy finansowe Strategii uzależnione są od możliwości finansowych Gminy. Realizacja poszczególnych celów i zadań wymienionych w Strategii uzależniona będzie od środków posiadanych przez Gminę oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2022-2023, która została opracowana na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej.

W prognozie na lata 2024-2030 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku przewidywaną na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylinie, co wynika z waloryzacji świadczeń na pomoc społeczną.

Tabela 41. Ramy finansowe Strategii

Rok	Ochrona zdrowia (dział 851)	Pomoc społeczna (dział 852)	Edukacyjna opieka wychowawcza (dział 854)	Rodzina (dział 855)	OGÓŁEM
2022	327 835	490 010	10 360	7 508 090	8 336 295
2023	278 628	589 848	10 714	3 484 493	4 363 683
2024 ¹³	271 146	834 364	5 000	3 040 049	4 150 559
Prognoza					
2025	277 925	855 223	5 125	3 116 050	4 254 323
2026	284 873	876 604	5 253	3 193 951	4 360 681
2027	291 995	898 519	5 384	3 273 800	4 469 698
2028	299 295	920 982	5 519	3 355 645	4 581 440
2029	306 777	944 007	5 657	3 439 536	4 695 976
2030	314 446	967 607	5 798	3 525 524	4 813 375

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

System wdrażania Strategii

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin to wprowadzenie w życie zintegrowanego modelu polityki społecznej. Z uwagi na fakt, że opracowana Strategia jest dokumentem długookresowym i zawiera podstawowe cele perspektywiczne, musi być poddana okresowej weryfikacji, a także niezbędnym zmianom.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin zawiera zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji publicznych oraz niepublicznych, które działają na polu polityki społecznej w Gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania

¹³ Wartość za rok 2024 pochodzi z prognozy zamieszczonej w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok dla gminy Kobylin

będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji, a także współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze zależała będzie od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylinie.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin na lata 2024-2030 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 42. Harmonogram wdrażania Strategii

Etap	Wyszczególnienie	Termin realizacji
Etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Kobylinie o przyjęciu do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin na lata 2024-2030	III kwartał 2024 r.
Etap II	Koordinacja realizacji działań objętych Strategią	IV kwartał 2024 r. – IV kwartał 2030 r.
Etap III	Monitoring	Na koniec każdego roku w okresie od 2024 r. do 2030 r.
Etap IV	Ewaluacja Strategii	I kwartał 2031 r.

Źródło: Opracowanie własne

System aktualizacji Strategii

Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, ale w niektórych sytuacjach wręcz konieczne. Jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków Strategii. Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie. Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie Strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, który towarzyszył tworzeniu Strategii. Kierownik MGOPS przy wyborze zadań do realizacji będzie brał pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego podczas aktualizacji dokumentu Strategii Kierownik MGOPS powinien uwzględniać nie tylko

istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin, ale również nowe, nieujęte w niej zadania, których w obecnym czasie uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć. Bezpośrednim koordynatorem jest Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylinie. Zadaniem koordynatora jest ciągły nadzór nad pracami MGOPS w zakresie wdrażania i aktualizacji Strategii.

Komunikacja społeczna i promocja Strategii

W celu sprawnego funkcjonowania Strategii należy umożliwić społeczności lokalnej udział w procesie jej tworzenia i realizacji. Partnerzy mają możliwość zgłoszenia zmian w treści Strategii w zakresie wymagającym ich współpracy. Władze samorządowe w trakcie wdrażania Strategii muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia. Powinny także zwrócić uwagę na sprawny system przyjmowania informacji z otoczenia, od partnerów społecznych.

Władze samorządowe muszą współpracować i być w stałym kontakcie z jednej strony z podmiotami wewnętrznymi, obejmującymi pracowników uczestniczących bezpośrednio w administrowaniu Gminą, czerpiąc przy tym z ich wiedzy, motywacji, umiejętności praktycznych czy kompetencji interpersonalnych, ale też korzystać z technologii i zasobów organizacji.

Z drugiej strony muszą również komunikować się z otoczeniem zewnętrznym obejmującym: ogół mieszkańców Gminy, grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje, a także przedsiębiorstwa.

Otoczenie zewnętrzne dalsze Gminy rozumiane jest jako: sąsiednie gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie. Obszarami działań w zakresie komunikacji społecznej są:

- możliwość wnioskowania zmian zapisów Strategii przed jej uchwaleniem,
- informacja o postępach wdrażania Strategii,

- współpraca z mediami – podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach,
- informacje zamieszczane na stronach internetowych.

Promocja Strategii ma na celu stanowienie i utrzymywanie wzajemnej współpracy między samorządem a społeczeństwem. Informowanie oraz promocja odbywać się będzie poprzez podawanie w prasie lokalnej oraz w Internecie danych na temat zaangażowania finansowego Unii Europejskiej w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Strategii.

Monitoring i ewaluacja

Proces monitoringu Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami. Będzie on polegał na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Punktem odniesienia będą między innymi przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. Do oceny zmian zachodzących w wybranych, niemożliwych do opisu za pomocą wskaźników obszarach, służyć będą wskaźniki kontekstowe (pokazujące dane zjawisko w szerszym kontekście, zwykle w odniesieniu do dłuższych okresów czasu). Dane do monitoringu pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych UM, Policji, PUP, ze sprawozdań MGOPS, GKRPA, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów oraz od organizacji pozarządowych. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Informacja nt. realizacji Strategii przygotowywana będzie przez MGOPS i zawarta w corocznie składanych sprawozdaniach z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylinie.

Końcowa ewaluacja (ex-post) posłuży samorządowi gminy Kobylin do oceny realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie, a także będzie pomocnym narzędziem pomagającym w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących kształtu polityki i pomocy społecznej w kolejnych latach. W ramach końcowej ewaluacji Strategii zostanie przygotowany raport ukazujący kumulatywne osiągnięcie założonych celów strategicznych. Końcowa ewaluacja Strategii pozwoli ocenić w jakim stopniu założone wartości w zestawieniu kumulatywnym, kilkuletnim zostały zrealizowane oraz ukáže realne nakłady finansowe, a w efekcie końcowym pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy założone kierunki działań były odpowiednio zaplanowane.

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring, jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe oznaczają dane dla roku 2023, natomiast wartości docelowe wskazują pożądane wartości, oznaczające osiągnięcie poszczególnych celów w 2030 roku.

Tabela 43. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych

Lp.	Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
1.	Wsparcie rodzin w wypełnianiu ich podstawowych funkcji oraz wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dzieci i młodzieży	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	8	do 15
		Liczba asystentów rodziny	1	min. 1
		Liczba rodzin wspierających	0	do 2
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	12	poniżej 16
		Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	0	min. 1
		Liczba rodzin, którym przyznano stypendia szkolne	6	powyżej 5
2.	Opracowanie zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem działań włączających do społeczności lokalnej	Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych	5	powyżej 5
		Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności [%]	21,5	poniżej 23,0
		Liczba placówek aktywizujących seniorów	1	min. 1
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	35	min. 30
3.	Rozwój profilaktyki oraz lokalnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień	Liczba punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin	1	min. 1

Lp.	Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
		Liczba uczniów objętych rekomendowanymi programami	50	powyżej 50
		Liczba nauczycieli objętych rekomendowanymi programami	2	min. 4
		Liczba rodziców objętych rekomendowanymi programami	4	min. 10
		Liczba lokali sprzedających alkohol	17	poniżej 15
		Liczba porad udzielonych w PKI osobom z problemem alkoholowym	39	powyżej 50
		Liczba porad udzielonych w PKI członkom rodzin osób uzależnionych od alkoholu	20	powyżej 10
		Liczba grup samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików (AA)	1	min. 1
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	3	poniżej 5

Lp.	Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii	0	poniżej 5
4.	Edukacja społeczeństwa oraz wspieranie działalności instytucji w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu problemu przemocy	2	poniżej 5
		Liczba interwencji Policji w związku z przemocą domową	8	poniżej 10
		Liczba porad udzielonych w PKI osobom stosującym przemoc domową	2	min. 2
		Liczba porad udzielonych w PKI osobom doznającym przemocy domowej	2	min. 2
		Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	10	poniżej 8
5.	Rozwój usług w zakresie wspierania dobrostanu psychicznego mieszkańców	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4	min. 5
		Liczba zrealizowanych programów wśród dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego	3	min. 7 (min. raz do roku)
6.	Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom bezrobotnym oraz aktywne przeciwdziałanie	Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej [%]	33	poniżej 50
		Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy	56	poniżej 60

Lp.	Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
	wykluczeniu społecznemu	Udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców w ogóle zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy [%]	40,4	poniżej 45
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	51	poniżej 50
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	30	poniżej 30
		Liczba osób bezdomnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	5	poniżej 5

Źródło: Opracowanie własne

Wnioski i podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin stanowi kontynuację istniejącego systemu wsparcia, jednocześnie tworząc możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Jej założenia są dostosowane do zidentyfikowanych w procesie badawczym problemów i potrzeb społecznych, przewidując planowane sposoby ich zaspokajania. Strategia proponuje zmianę stosowanych metod, by skuteczniej chronić przed zagrożeniami społecznymi, jednocześnie kładąc nacisk na prewencję trudnych sytuacji życiowych, aby zapobiegać ich występowaniu lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały na podstawie analizy systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy. Strategia zakłada rozszerzenie i pogłębienie form wsparcia w zakresie pomocy społecznej oraz szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, podejmowane działania mają na celu, w miarę możliwości, życiowe usamodzielnienie się objętych nią osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

Analiza problemów społecznych, będących przedmiotem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kobylin, zwraca również uwagę na tzw. nowe ryzyka socjalne, czyli trudne sytuacje, nie tylko materialne, które pojawiły się w wyniku zmian demograficznych. Strategia będzie realizowana zgodnie z wytyczonymi działaniami, jednak ich skala i harmonogram będą zależne od możliwości finansowych Gminy. Dokument ten podlega okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, potrzebami mieszkańców gminy Kobylin oraz przepisami prawa.

Zróżnicowanie potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, wymaga zwiększenia efektywności pomocy społecznej poprzez racjonalne określanie wydatków, maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań bardziej systemowych niż akcyjnych. Osiągnięcie zamierzonego rezultatu będzie możliwe dzięki:

- Podejmowaniu działań wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz korelacji tych działań z zapewnieniem warunków do wychowywania dzieci.
- Dostosowaniu oferty usług do potrzeb starzejącego się społeczeństwa, ukierunkowanych na rozwój rynku usług dla seniorów i ich aktywizację.
- Podniesieniu kapitału społecznego poprzez wzmacnianie potencjału istniejących i nowopowstających organizacji pozarządowych oraz podmiotów pożytku publicznego.
- Wspieraniu działań prospołecznych, wolontariackich i samopomocowych oraz rozwijaniu umiejętności współpracy.
- Promowaniu i rozwijaniu inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej.
- Doskonaleniu dialogu społecznego poprzez badanie opinii i potrzeb lokalnych, propagowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Zwiększeniu dostępu do informacji o działaniach w zakresie polityki społecznej oraz wsparciu rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, chorych i starszych.
- Interdyscyplinarnej i wielosektorowej współpracy z instytucjami i organizacjami wpływającymi na budowanie narzędzi zabezpieczenia potrzeb mieszkańców Gminy.

Realizacja Strategii powinna przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Kobylin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zadania z zakresu polityki społecznej realizowane są za pomocą wszelkich dostępnych kompetencji i możliwości Gminy, a Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wybiera priorytetowe

obszary i kierunki działań, uznane za kluczowe dla najskuteczniejszego i najbardziej efektywnego osiągnięcia założonych rezultatów.

BIBLIOGRAFIA

1. Bendyk E., Buras P., Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022.
2. Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.
3. Informacja z zakresu działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylinie za rok 2021, 2022 i 2023.
4. Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.
5. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej.
6. Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.
7. Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019.
8. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok.
9. Pikuła N.G., Grewiński M., Zdebska E., Glanc W., Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa, Kraków, 2020.
10. Raport o Stanie Gminy Kobylin za rok 2021, 2022, 2023.
11. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok.
12. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2023.
13. Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Kobylin za rok 2021, 2022 i 2023 udostępniona przez KPP w Krotoszynie.
14. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
15. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030.
16. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901).

Źródła internetowe:

1. <https://bdl.stat.gov.pl/>
2. <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>
3. <https://www.kobylin.pl/>
4. <https://krotoszyn.praca.gov.pl/>
5. <https://www.psychiatriapolska.pl/>

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Kobylin na tle powiatu, województwa i kraju	15
Rysunek 2. Udział podmiotów wg poszczególnych klas wielkości w ogóle podmiotów wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy Kobylin (stan na koniec 2023 roku) 20	
Rysunek 3. Klasyfikacja podmiotów ekonomii społecznej.....	28
Rysunek 4. Obszary współpracy międzyinstytucjonalnej	29
Rysunek 5. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=168	39
Rysunek 6. Płeć uczniów biorących udział w badaniu: N=160	63
Rysunek 7. Elementy procesu planowania strategicznego.....	111

Spis tabel

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	9
Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Kobylin w porównaniu do powiatu krotoszyńskiego, województwa wielkopolskiego i kraju na przestrzeni lat 2021-2023	16
Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2021-2023 (w procentach).....	17
Tabela 4. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w gminie Kobylin, powiecie krotoszyńskim, województwie wielkopolskim i kraju w 2023 roku (w procentach).....	18
Tabela 5 Liczba uczniów Szkół Podstawowych, Szkoły Branżowej I Stopnia oraz Przedszkola na terenie gminy Kobylin w latach 2021-2023.....	22
Tabela 6. Liczba zdarzeń, w których wzięły udział jednostki OSP z terenu gminy Kobylin w latach 2021-2023.....	26
Tabela 7. Zakres usług społecznych i przypisane do nich zadania publiczne	30

Tabela 8. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Kobylin na przestrzeni lat 2021-2023	33
Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć na podstawie liczby przyznanych świadczeń w latach 2021-2023	36
Tabela 10. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2021-2023	36
Tabela 11. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2021-2023.....	37
Tabela 12. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=167	50
Tabela 13. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których można było wygrać pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić ? N=24	51
Tabela 14. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=132.....	54
Tabela 15. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=131	54
Tabela 16. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=13	60
Tabela 17. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=13	61
Tabela 18. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=60.....	66
Tabela 19. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=10.....	68
Tabela 20. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=10.....	68
Tabela 21. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=25	70
Tabela 22. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=25	71
Tabela 23. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=21	72
Tabela 24. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=21	72

Tabela 25. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych np. przed rodzicami? N=153.....	75
Tabela 26. Dane dotyczące pobytu dzieci z terenu Gminy w pieczy zastępczej za lata 2021-2023	84
Tabela 27. Dane dotyczące pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla dzieci z terenu Gminy w latach 2021-2023.....	84
Tabela 28. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2021-2023	85
Tabela 29. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2021-2023	86
Tabela 30. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2021-2023.....	86
Tabela 31. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2021-2023.....	87
Tabela 32. Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz wypłacona kwota świadczeń na przestrzeni lat 2021-2023	87
Tabela 33. Działania funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w zakresie nietrzeźwych kierowców oraz osób nieletnich pod wpływem alkoholu w gminie Kobylin w latach 2021-2023.....	91
Tabela 34. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych (obecnie diagnostyczno-pomocowych) w latach 2021-2023.....	94
Tabela 35. Działania funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Kobylin w latach 2021-2023	95
Tabela 36. Odpłatność Gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2021-2023	99
Tabela 37. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Kobylin w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2021-2023.....	102

Tabela 38. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Kobylin oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu krotoszyńskiego na przestrzeni lat 2021-2023	103
Tabela 39. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2021-2023	105
Tabela 40. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego w latach 2021-2023.....	105
Tabela 41. Ramy finansowe Strategii.....	139
Tabela 42. Harmonogram wdrażania Strategii	140
Tabela 43. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych	144

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Kobylin w latach 2021-2023.....	16
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie krotoszyńskim na przestrzeni lat 2021-2023 w porównaniu do województwa wielkopolskiego i Polski (stan na koniec roku, w procentach).....	19
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Kobylin w latach 2021-2023	19
Wykres 4. Liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców w gminie Kobylin na tle powiatu krotoszyńskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2021-2022	21
Wykres 5. Liczba uczestników imprez organizowanych przez placówki kulturalne na terenie gminy Kobylin oraz powiatu krotoszyńskiego w latach 2021-2023	24
Wykres 6. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Kobylin, powiecie krotoszyńskim oraz województwie wielkopolskim w latach 2021-2023.....	25

Wykres 7. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Kobylin, powiecie krotoszyńskim i województwie wielkopolskim na przestrzeni lat 2021-2023.....	33
Wykres 8. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Kobylin w latach 2021-2023.....	35
Wykres 9. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2021-2023.....	35
Wykres 10. Powody udzielania świadczeń w 2023 roku (liczba rodzin)	37
Wykres 11. Wiek dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=168.....	40
Wykres 12. Wykształcenie dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=168	40
Wykres 13. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=168.....	42
Wykres 14. Jakimi trudnościami najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=168	43
Wykres 15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, ze względu na niewystarczające środki finansowe? N=168	44
Wykres 16. Jakimi grupami osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=168	45
Wykres 17. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=168	46
Wykres 18. Jakimi Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=168.....	47
Wykres 19. Jakimi Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami	48
Wykres 20. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie)? N=168.....	49

Wykres 21. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=168.....	50
Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=168.....	51
Wykres 23. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=168.....	52
Wykres 24. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=168.....	53
Wykres 25. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=168.....	55
Wykres 26. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=168	56
Wykres 27. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=168	57
Wykres 28. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=168.....	58
Wykres 29. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=168.....	59
Wykres 30. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzało się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=168.....	60
Wykres 31. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc wobec: N=168	61
Wykres 32. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych może być metodą wychowawczą która: N=168.....	62
Wykres 33. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=107.....	62

Wykres 34. Wiek uczniów biorących udział w badaniu: N=160	64
Wykres 35. Klasa: N=160	64
Wykres 36. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=160.....	65
Wykres 37. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe z pominięciem e-papierosów) lub e-papierosy (papierosy elektroniczne) N=160	66
Wykres 38. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=160.....	67
Wykres 39. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=160.....	69
Wykres 40. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=160.....	70
Wykres 41. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=160.....	71
Wykres 42. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=160.....	73
Wykres 43. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=160.....	74
Wykres 44. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=160.....	75
Wykres 45. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=160.....	76
Wykres 46. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie) N=160.....	77
Wykres 47. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=160	78

Wykres 48. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2021-2023	80
Wykres 49. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2021-2023	81
Wykres 50. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2021-2023	83
Wykres 51. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023	83
Wykres 52. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023.....	85
Wykres 53. Liczba udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób z problemem alkoholowym w latach 2021-2023.....	89
Wykres 54. Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym w latach 2021-2023.....	90
Wykres 55. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Kobylin na przestrzeni lat 2021-2023	90
Wykres 56. Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób stosujących lub doznających przemocy domowej w latach 2021-2023	93
Wykres 57. Liczba wszczętych i kontynuowanych procedur NK oraz liczba rodzin objętych nimi na przestrzeni lat 2021-2023	94
Wykres 58. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Kobylin na przestrzeni lat 2021-2023	96
Wykres 59. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2021-2023	97
Wykres 60. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2021-2023	97
Wykres 61. Liczba osób korzystających z zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat	98

Wykres 62. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2021-2023.....	100
Wykres 63. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej w latach 2021-2023	101
Wykres 64. Mieszkańcy gminy Kobylin zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2021-2023.....	102
Wykres 65. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2021-2023.....	104
Wykres 66. Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia z powodu bezdomności na przestrzeni lat 2021-2023.....	106